T.C. KAFKAS ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ KİMYA ANABİLİM DALI

KSANTAT GRUBU İHTİVA EDEN RAFT AJANLARININ SENTEZİ VE KONTROLLÜ RADİKAL POLİMERİZASYONUNDA KULLANIMI

Ümit YILDIKO DOKTORA TEZİ

Danışman Prof. Dr. İsmail ÇAKMAK

> Haziran - 2014 KARS

T.C. Kafkas Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi Ümit YILDIKO'nun Prof. Dr. İsmail ÇAKMAK Danışmanlığında Doktora Tezi olarak hazırladığı "Ksantat Grubu İhtiva Eden RAFT Ajanlarının Sentezi ve Kontrollü Radikal Polimerizasyonunda Kullanımı" adlı bu çalışma yapılan tez savunması sınavı sonunda jüri tarafından Lisans Üstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği uyarınca değerlendirilerek oy .... bir liş.

26/06/2014

Adı-Soyadı

: Prof. Dr. İsmail ÇAKMAK Başkan

Üye : Prof. Dr. Baki HAZER

: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan TEKEŞ Üye

: Yrd. Doç. Dr. Güventürk UĞURLU Üye

Üye

: Yrd. Doç. Dr. Mehtap EJDER KORUCU (Mont ju

Bu tezin kabulü, Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...... / 2014 gün ..... /..... sayılı kararıyla onaylanmıştır. ve

> Doç. Dr. Muzaffer ALKAN Enstitü Müdürü

İmza

ÖNSÖZ

Doktora tez çalışması, Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı Fizikokimya Bilim Dalında yapılmıştır. Tersinir birleşmeli ayrılmalı zincir transfer (RAFT) polimerizasyonu en çok kullanılan ve en etkili kontrollü radikal polimerizasyonudur. RAFT ajanları kullanılarak geniş skalada monomer ve reaksiyon koşullarına uyumlu bir şekilde istenilen moleküler ağırlık ve dar moleküler ağırlığa sahip polimerler elde etmek mümkündür. Ayrıca RAFT ajanlarının Z ve R grup fonksiyonellikleri kullanılarak makromoleküle eşsiz özellikler katmak mümkündür. RAFT polimerizasyonun etkili olması için istenilen özellikte RAFT ajanı sentezlemekle mümkündür. Çalışmamızın temel basamakları RAFT ajanlarını sentezlemektir. Sentezlenen RAFT ajanlarının önemli bir özelliği başlatıcı grubu yapısında barındırmasıdır. Sentezlenen Makro RAFT ajanın yapısında N,N azo grubunu ihtiva etmektedir. Polietilen glikol PEG, PTHF kullanılarak çeşitli makro RAFT ajanları sentezlemekteki amacımız doğrultusunda stiren monomeri kullanılarak dar moleküler ağırlık dağılımına sahip blok kopolimerler elde edildi. Diğer bir yöntem ise halka açılma polimerizasyonunu (ROP) kullanarak diblok Makro RAFT ajanı sentezlemektir. Bu amaçla ɛ-kaprolakton monomeri PEG ile reaksiyonu sonucunda PEG-PCL blok kopolimeri kullanılarak PEG-PCL diblok Makro RAFT ajanları sentezlenmiştir.

Çalışmalarım süresince her zaman yakın ilgi ve desteğini esirgemeyen danışmanım, değerli hocam, Sayın Prof. Dr. İsmail ÇAKMAK'a teşekkürlerimi sunarım.

Analizler ve desteklerinden dolayı Cemil AYDOĞAN'a, ayrıca yakın ilgisini ve yardımlarını gördüğüm Bedrettin SAVAŞ, Barış KARTAL, Ahmet Çağrı ATA, Ertuğrul ÇİFTÇİ ve Soner ÖZTÜRK'e teşekkür ederim.

Haziran 2014

Ümit YILDIKO

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

	Sayfa
ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	ii
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
GRAFİKLER DİZİNİ	xii
TABLOLAR DİZİNİ	XV
EK ŞEKİLLER DİZİNİ	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xxiii
1. GİRİŞ	1
1.1. RAFT Polimerizasyonun Ajan Çeşitleri Ve Genel Yapısı	4
1.2. RAFT Polimerizasyonu	7
1.2.1. Radikalik Polimerizasyonlarda Başlatıcılar	7
1.2.1.1. Azo Başlatıcılar	8
1.2.1.2. Makro Azo Başlatıcı Sistemler	9
1.2.1.3. Başlatıcı etkinliği	11
1.3. RAFT Mekanizması	13
1.3.1. RAFT polimerizasyonun başlama adımı	13
1.3.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi	13
1.3.3.Tekrar Başlama	14
1.3.4.Zincir Dengelenmesi	15
1.3.5. Sonlanma	15
1.4. RAFT Ajanı Sentezi	15
1.5. RAFT Prosesi İle Kompleks Mimarilerinin Dizaynı, Kapsamı, Avantajları	22
ve Sınırlamaları	
1.5.1. Blok Kopolimerler	23
1.5.2. Makro-RAFT Ajanı ile Zincir Uzatma ile Oluşan Blok Kopolimerler	24
1.5.3. Makro RAFT Ajanı ile Blok Kopolimer Oluşum Mekanizması	24
1.5.4. Pratik Hususlar	30

1.6. Triblok kopolimerler	31
1.7. Makro moleküler dizayn (MADIX)	35
1.7.1. MADIX Polimerizasyonun Tarihi	35
1.7.2. MADIX Polimerizasyon Mekanizması	40
1.7.3. MADIX Polimerizasyon Kinetiği	44
1.7.4. MADIX Ajanlarının Seçimi	47
1.7.5. Ksantatların R etkisi	48
1.7.6. Ksantatların Z etkisi	49
1.8. Polimerizasyon Karakterizasyon Teknikleri	49
1.8.1. Jel Geçirgenlik Kromatoğrafisi (GPC)	49
1.8.2. Stirenin RAFT ile Polimerizasyonu ve Teorik Molekül Ağırlığı	50
1.9. Halka Açılma Polimerizasyonu	51
1.9.1. Halka Açılma Polimerizasyonun Genel Mekanizması	52
1.9.2. Anyonik Halka Açılma Polimerizasyonu (ROP)	53
1.9.3. Halka Açılma Polimerizasyonun Genel Mekanizması	54
1.9.4. Katyonik Halka Açılma Polimerizasyonu	54
1.9.5. Aktiflenmiş Monomer Mekanizması	56
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	58
2.1. Kullanılan Maddeler	58
2.2. Kullanılan Aletler	58
2.2.1. Isıtıcı Magnetik Karıştırıcı	58
2.2.2 . Vakumlu Etüv	58
2.2.3. Mantolu Isitici	58
2.2.4. Yağ Banyosu	59
2.2.5. Jel Geçirgenlik Kromatografisi (GPC)	59
2.2.6.Rotary Evaporator	59
2.2.7. NMR Spektrofotometre	59
2.2.8. DSC Analizi	59
2.3. Deneysel Çalışmalar	60
2.3.1. (A1,2,3,4) PEG 600, 1000, 1500 ve 3000 MAI - RAFT Ajanı Sentezi	61
2.3.1.1. (A1) PEG 600 Pinner Sentezi	63
2.3.1.2. (P1)PEG 600 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon	64

2.3.2. (A2) PEG 1000 MAI - RAFT Ajanı Sentezi	64
2.3.2.1. (A2) PEG 1000 Pinner Sentezi	65
2.3.2.2. (P2) PEG 1000 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon	66
2.3.3. (A3) PEG 1500 MAI - RAFT Ajanı Sentezi	66
2.3.3.1. (A3)PEG 1500 Pinner Sentezi	67
2.3.3.2. (P3) PEG 1500 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon	67
2.3.4. (A4) PEG 3000, MAI - RAFT Ajanı	68
2.3.4.1. (A4) PEG 3000 Pinner Sentezi	69
2.3.4.2. (P4) PEG 3000 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon	69
2.3.5. (A5) PoliTetraHidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı Sentezi	70
2.3.5.1. (P5) PTHF Makro RAFT/MADIX Ksantat Ajanı ile	71
Stirenin Polimerizasyonu	
2.3.6. (A6) DietanolAminDitiyokarbomat RAFT Ajanı Sentezi	72
2.3.6.1. (P6) DitiyoKarbomat RAFT Ajanı Stiren Polimerizasyonu	73
2.3.7. (A7, A8 ve A9) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	75
2.3.8. (P7, P8 ve P9) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	77
ile Stirenin Polimerizasyonu	
2.3.9. (A7) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	77
2.3.9.1. (P7) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	78
ile Stirenin Polimerizasyonu	
2.3.10. (A8) PEG 1000 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	79
2.3.10.1. (P8) PEG 1000 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	79
ile Stirenin Polimerizasyonu	
2.3.11. (A9) PEG 1500 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi	80
2.3.11.1. (P9) PEG 1500 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi ile	81
Stirenin Polimerizasyonu	

3. BULGULAR

3.1.Sentezlenen Makro RAFT Ajanları	82
3.2. Sentezlenen MAI- RAFT Ajanlarının Stiren ile Polimerizasyonu	85

82

3.3. Kinetik Hesaplamalar	88
3.4. Heterojenlik indeksi	89
3.5. Teorik moleküler ağırlık hesaplamaları	89
3.6. PEG 600, 1000, 1500 ve 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyon	94
Mekanizması	
3.6.1. Başlama basamağı	94
3.6.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi	94
3.6.3. Tekrar Başlama	95
3.6.4. Zincir Dengelenmesi	96
3.6.5. Sonlanma	96
3.7. (A1-P1) PEG 600 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu	97
3.8. (A2– P2) PEG 1000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu	102
3.9. (A3–P3) PEG 1500 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu	106
3.10. (A4– P4) PEG 3000 + MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu	111
3.11. (A5–P5) Politetrahidrofuran (PTHF) Makro Ksantat RAFT Ajanı	115
Sentezi ve Stiren Polimerizasyonu	
3.11.1. (A5–P5) Politetrahidrofuran (PTHF) Reaksiyon Mekanizması	116
3.11.1.1. Başlama basamağı	116
3.11.1.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi	116
3.11.1.3. Tekrar Başlama	117
3.11.1.4. Zincir Dengelenmesi	118
3.11.1.5. Sonlanma	118
3.12. (A6–P6) DietanolaminDitiyokarbomat RAFT Ajanı Sentezi ve Stiren	123
Polimerizasyonu	
3.12.1. (A6– P6) DietanolaminDitiyokarbomat RAFT Ajanı Sentezi ve Stiren	128
Polimerizasyonu Mekanizması	
3.12.1.1. Başlama basamağı	128
3.12.1.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi	129
3.12.1.3. Tekrar Başlama	129
3.12.1.4. Zincir Dengelenmesi	130
3.12.1.5. Sonlanma	130

3.13. (A7–P7) PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi	131
3.14. (A7, A8, A9–P7, P8,P9) Reaksiyon Mekanizması	135
3.14.1. Başlama basamağı	135
3.14.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi	136
3.14.3. Tekrar Başlama	137
3.14.4. Zincir Dengelenmesi	137
3.14.5. Sonlanma	138
3.15. (A8–P8) PEG 1000 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi	138
3.16. (A9–P9) PEG 1500 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi	142
4. SONUÇ VE TARTIŞMA	146
5. KAYNAKLAR	148
6. EK ŞEKİLLER	
ÖZGEÇMİŞ	247

ÖZET

Bu çalışmamızda Tersinir Katılmalı - Ayrışmalı Zincir Transfer Polimerizasyonu (RAFT) polimerizasyonu gerçekleştirilmiştir. Polimerizasyonda kullanılmak üzere dört farklı tip RAFT ajanı sentezlenmiştir. Birinci grup, azo başlatıcı ve polietilen glikol (600, 1000, 1500 ve 3000 g/mol) ihtiva eden MAI-RAFT ajanlarıdır. İkinci grup politetrahidrofuran (1000 g/mol) yapısını içeren makro RAFT ajanı, üçüncü tip ditiyokarbomat RAFT ajanı ve dördüncü grup ise polietilen glikol (PEG 600, 1000 ve 1500 g/mol) üzerine ɛkaprolaktonun halka açılma polimerizasyonu ile elde edilen triblok makro RAFT ajanalarıdır. RAFT ajanları kullanılarak stirenin kontrollü radikal polimerizasyonu ile blok kopolimerler elde edilmiştir. MAI-RAFT ajanları polimerizasyon başlatmada etkili olduğu ve başlatıcı etkinliğinin 1'e yakın olduğu görülmüştür. In [M]o/[M] ve monomer derişiminin polimerizasyon zamanına karşı grafiği birinci dereceden kinetik davranış sergilemektedir. Blok kopolimer oluşumu kontrollü karaktere sahiptir. Stirenin RAFT polimerizasyonun kontrollü sağladığı dar moleküler ağırlıktaki polimer oluşumu, moleküler ağırlığın polimerizasyon zamanına göre artışı doğrulamaktadır. Teorik değerlerle karşılaştırıldığında uygunluk göstermektedir. Stirenin RAFT polimerizasyonu ile dar moleküler ağırlık dağılımına sahip ve önceden belirlenmiş ortalama moleküler ağırlığa sahip blok kopolimerler elde edilmiştir.

Sentezlenen RAFT ajanları ve polimer/kopolimerler NMR ve FT-IR spectroscopy, GPC ve DSC ile karakterize edildi.

2014, 246 Sayfa

Anahtar Kelimeler: Kontrollü Radikal Polimerizasyon, RAFT, Blok Kopolimer, Poli(etilen Glikol), ɛ-kaprolakton,

ABSTRACT

Reversible Addition-Fragmentation Chain Transfer Polymerization (RAFT) was performed in this work. Four different types of RAFT agents were synthesized to be used in polymerization. The first group is MAI-RAFT agents including azo initiator and polyethylene glycol (600, 1000, 1500, ABD 3000 g /mole). The second group is macro RAFT agent including polytetrahydrofuran (PTHF) structure. The third type is dithiocarbamates RAFT agent and the fourth group is triblock RAFT agents acquired by the ring opening polimerization of caprolactone on polyethylene glycol (PEG 600, 1000 and 1500 g / mole). Block coploymers are acquired by using RAFT agents on controlled radikal polymerization of the styrene. It is observed that MAI RAFT agents are effective at initiating polimerization and the initiative efficiency value is close to 1. The linear kinetic plot ln [M]o/[M] versus polymerization time indicated that was first order with reference to monomer concentration. The block copolymerization possessed controlled living character. The controlled character of the RAFT polymerization of styrene was confirmed by the formation of narrow polydispersity of the polymers, linear increases in the molecular weight with polymerization tine and molecular weight of the products that agreed well theoretical values. Block copolymers having relatively narrow molecular weight distributions and predetermination number average molecular weights were obtained by the RAFT polymerization of the styrene.

Synthesized macro-RAFT agents and the block copolymers were characterized by NMR and FT-IR spectroscopy, GPC and DSC.

2014, 246 pages

Key Words: Controlled Radical Polymerization, RAFT, Block Copolymer, Poly(ethylene Glycol), ε-caprolactone

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa	a
Şekil 1.	Radikalik polimerizasyonda büyüme basamağının genel gösterimi.	3
Şekil 2.	Şekil 2. RAFT zincir transfer ajanlarının genel yapıları	4
Şekil 3.	RAFT Ajanları üzerindeki R ve Z gruplarının özellikleri	5
Şekil 4.	Çeşitli polimerizasyonlar için RAFT ajanları seçimi için göstergeler	6
Şekil 5.	Şekil 5. 2,2'- Azobisizobütironitril (AIBN) nin bozunma reaksiyonu	8
Şekil 6.	Azo başlatıcı gruplarına örnekler.	9
Şekil 7.	Makro Azo Başlatıcılar	10
Şekil 8.	Başlatıcı etkinliği radikal türleri ile fenilbenzoat ve bifenil oluşumu.	11
Şekil 9.	Başlatıcı etkinliğinin tespit edilmesinde radikal difenilpikrilhidrazil	12
	(DPPH) radikal türlerinin reaksiyonu.	14
Şekil 10.	RAFT polimerizasyonun genel mekanizması	14
Şekil 11.	Blok kopolimer sentezinde kullanılan çeşitli RAFT ajanları	16
Şekil 12.	Blok kopolimer sentezinde kullanılan çeşitli monomerler	17
Şekil 13.	Ditiyoesterler (Z = aril) bazı RAFT ajanlarının yapıları	17
Şekil 14.	Tritiyokarbonatlar (Z = tiyoalkil) bazı RAFT ajanlarının yapıları.	18
Şekil 15.	Ksantatlar (Ditiyokarbonatlar) bazı RAFT ajanlarının yapıları	18
Şekil 16.	Ditiyokarbomatlar (Z = N <) bazı RAFT ajanlarının yapıları	
Şekil 17.	Benzilditiyobenzoat ajanı sentezi	19
Şekil 18.	Benzilditiyobenzoat ajanı sentezi	20
Şekil 19.	Kümilditiyobenzoat RAFT ajanı sentezi	20
Şekil 20.	Simetrik olmayan tritiyo karbonat RAFT ajanın sentezi	21
Şekil 21.	Tersiyer bütilditiobenzoat RAFT ajanın sentezi	21
Şekil 22.	Bütilditiobenzoat RAFT ajanın sentezi	22
Şekil 23.	Blok kopolimer tipleri	23
Şekil 24.	Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun başlama	24
	basamağı	47
Şekil 25.	Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun büyüme	25
	basamağı	23
Şekil 26.	Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun zincir transfer basamağı	26

Şekil 27.	Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun sonlanma	26
	basamağı	20
Şekil 28.	RAFT polimerizasyonu ile tarak tipi kopolimer	27
Şekil 29.	RAFT polimerizasyonu ile yıldız tipi kopolimer	28
Şekil 30.	Zincir uzatma RAFT polimerizasyonu ile blok kopolimer	29
Şekil 31.	İki polimer zincirinin birbirine klik kimyası gibi yöntemlerle bağlama	20
	ile blok kopolimer sentezi	4)
Şekil 32.	RAFT ajanı ile birbirini takip eden monomer eklenmesiyle blok	37
	kopolimer sentezi	34
Şekil 33.	Birbirine Z grupları üzerinden bağlanan iki RAFT ajanın kullanıldığı	32
	ve monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi	34
Şekil 34.	Birbirine R grupları üzerinden bağlanan iki RAFT ajanın kullanıldığı	33
	ve monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi	55
Şekil 35.	Üzerinde ayrılan iki grubun bulunduğu RAFT ajanın kullanıldığı ve	33
	monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi	00
Şekil 36.	ABA ya da BAB blok kopolimerlerin oluşumunda kullanılan ve	
	birbirine Z ya da R grupları üzerinden bağlanan difonksiyonel RAFT	34
	ajanları	
Şekil 37.	Barton-McCombie reaksiyonunda anormal bir sonuç	36
Şekil 38.	İki radikal arsında ksantat grubunun tersinir değişimi	37
Şekil 39.	Bir olefine ksantat grubunun radikalik katılması	37
Şekil 40.	Bir olefine katılma ve detaylı dönüşümü gösteren örnek	39
Şekil 41.	MADIX polimerizasyonun genel mekanizması	41
Şekil 42.	Ksantat MADIX Ajanları X ₁ -X ₁₃	45
Şekil 43.	Ksantat MADIX Ajanları X14-X25	46
Şekil 44.	Ksantat MADIX Ajanları X ₂₆ -X ₄₀	48
Şekil 45.	Ksantatların konanik biçimleri	49
Şekil 46.	Jel geçirgenlik kromatoğrafisi sistemi	50
Şekil 47.	ROP polimerizasyonun genel mekanizması	53
Şekil 48.	ROP polimerizasyonun genel mekanizması	54
Şekil 49.	Katyonik halka açılma mekanizması	56
Şekil 50.	Halka açılma polimerizasyonu	57

Şekil 51.	Halka açılma polimerizasyonu örneği5			
Şekil 52.	Hidroksil uçlu RAFT ajanı sentezi			
Şekil 53.	PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan MAI- RAFT ajanı sentezi			
Şekil 54.	PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazirlanan MAI- RAFT ajani ile			
	stiren polimerizasyonu			
Şekil 55.	Pinner sentezi ve RAFT ajanı sentezi düzeneği	63		
Şekil 56.	PTHF Makro simetri ditiyoester tuzu	70		
Şekil 57.	Politetrahidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı Sentezi	71		
Şekil 58.	Politetrahidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı ile stiren polimerizasyonu	72		
Şekii 59.	Ditiyokarbomat RAFT ajam sentezi	75		
Şekil 60.	Ditiyokarbomat RAFT ajani ile stiren polimerizasyonu	74		
Şekil 61.	Halka açılma Polimerizasyonu ile Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer	75		
Şekil 62.	Halka açılma Polimerizasyonu ile Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer	76		
	Ksantat Tuzu			
Şekil 63.	Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer Ksantat Makro RAFT Ajanı	76		
Şekil 64.	PS-PCI-PEG-PCI-PS blok kopolimer sentezi	77		
Şekil 65.	DSC analizi genel sıcaklık geçişleri	92		
Şekil 66.	PEG 600, 1000, 1500 ve 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren	92		
	Polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin DSC analiz			
	karşılaştırılması			
Şekil 67.	A1-A2-A3-A4 MAI- RAFT Ajanı genel görünümü	93		
Şekil 68.	PEG- MAI- RAFT Ajanı bozunması	94		
Şekil 69.	PEG- MAI- RAFT Ajanı radikalin stiren eklemesi	94		
Şekil 70.	PEG- MAI- RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi	95		
Şekil 71.	Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması	95		
Şekil 72.	Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi	96		
Şekil 73.	Sonlanma basamağı	97		
Şekil 74.	PTHF Makro RAFT Ajanıgenel görünümü	115		
Şekil 75.	Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması	116		
Şekil 76.	Siyanopropil radikalin stiren eklemesi	116		
Şekil 77.	PTHF Makro RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi	117		

Şekil 78.	Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması	118
Şekil 79.	Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi	118
Şekil 80.	Sonlanma basamağı	119
Şekil 81.	Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı genel görünümü	123
Şekil 82.	Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması	128
Şekil 83.	Siyanopropil radikalin stiren eklemesi	128
Şekil 84.	Ditiyokarbomat RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi	129
Şekil 85.	Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması	130
Şekil 86.	Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi	130
Şekil 87.	PS Sonlanma basamağı	131
Şekil 88.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı genel görünümü	131
Şekil 89.	Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması	135
Şekil 90.	Siyanopropil radikalin stiren eklemesi	136
Şekil 91.	PCL-PEG-PCL Makro RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi	136
Şekil 92.	Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması	137
Şekil 93.	Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi	137
Şekil 94.	PS-PCL-PEG-PCL-PS Sonlanma basamağı	138

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1.	Polimerizasyonda farklı Ctr sabitlerinde a)Ortalama Polimerizasyon	
	Derecesinin b) $PDI = M_w/M_n$ 'nin monomer dönüşümüne karşı	43
	teorik gelişimi	
Grafik 2.	PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan Makro RAFT	87
	Ajanlarının birleştirilmiş ¹ H-NMR spektrumları	04
Grafik 3.	PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan Makro RAFT	85
	Ajanlarının birleştirilmiş ¹³ C-NMR spektrumları	05
Grafik 4.	Sentezlenen Blok Kopolimerlerin (P1, P2, P3, P4) birleştirilmiş 1H-	86
	NMR spektrumları	00
Grafik 5.	PEG 600 - MAI-RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M _n –PDI-	00
	Zaman grafiği	70

Grafik 6.	PEG-600 MAI- RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o$ /	100
	[M] – Zaman grafiği	100
Grafik 7.	PEG-600 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer	100
	Dönüşüm – Zaman grafiği	100
Grafik 8.	PEG 600 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve	101
	M _{GPC} -Zaman grafiği	101
Grafik 9.	PEG 600 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M _n –PDI-	107
	Zaman grafiği	102
Grafik 10.	PEG 600 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve	103
	M _{GPC} -Zaman grafiği	105
Grafik 11.	PEG-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o$ / $[M]$	105
	– Zaman grafiği	105
Grafik 12.	PEG-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer	106
	Dönüşüm – Zaman grafiği	100
Grafik 13.	PEG 1500 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu Mn –PDI-	107
	Zaman grafiği	107
Grafik 14.	PEG 1500 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve	108
	M _{GPC} -Zaman grafiği	100
Grafik 15.	PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln [M] _o / [M]	110
	– Zaman grafiği	110
Grafik 16.	PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer	110
	Dönüşüm – Zaman grafiği	110
Grafik 17.	PEG 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu Mn -	111
	PDI- Zaman grafiği	
Grafik 18.	PEG 3000 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve	112
	M _{GPC} -Zaman grafiği	
Grafik 19.	PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln [M] _o / [M]	114
	– Zaman grafiği	
Grafik 20.	PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer	114
	Dönüşüm – Zaman grafiği	
Grafik 21.	Politetrahidrofuran (PTHF) makro ksantat RAFT ajanı sentezi	119
	ajanı ve stiren polimerizasyonu M _n –PDI- Zaman grafiği	

Grafik 22.	PTHF Makro RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve	130
	M _{GPC} -Zaman grafiği	120
Grafik 23.	PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o / [M]$	100
	– Zaman grafiği	122
Grafik 24.	PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer	100
	Dönüşüm – Zaman grafiği	122
Grafik 25.	Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT ajanı sentezi ve stiren	124
	polimerizasyonu M _n –PDI- Zaman grafiği	124
Grafik 26.	Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT ajanı ve stiren	125
	polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği	123
Grafik 27.	Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu ln $[M]_o$ /	127
	[M] – Zaman grafiği	147
Grafik 28.	Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu Monomer	127
	Dönüşüm – Zaman grafiği	147
Grafik 29.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi ve stirenin	132
	polimerizasyonun M_n –PDI- Zaman grafiği	132
Grafik 30.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu	133
	M _{n,teo} ve M _{GPC} -Zaman grafiği	155
Grafik 31.	PEG-600 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun	134
	ln[M]o/ [M] – Zaman grafiği	134
Grafik 32.	PEG-600 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun	135
	Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği	155
Grafik 33.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi ve stirenin	139
	polimerizasyonun M_n –PDI- Zaman grafiği	137
Grafik 34.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu	140
	M _{n,teo} ve M _{GPC} -Zaman grafiği	140
Grafik 35.	PEG-1000 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun	140
	ln[M]o/ [M] – Zaman grafiği	140
Grafik 36.	PEG-600 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun	141
	Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği	141
Grafik 37.	PEG 1500 PCL Ksantat makro RAFT ajanı ve stiren	143
	polimerizasyonu M _n –PDI- Zaman grafiği	143

Grafik 38.	PEG 600 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu	1/2
	$M_{n,teo}$ ve M_{GPC} .Zaman grafiği	143
Grafik 39.	PEG 1500 PCL Ksantat makro RAFT ajan1 + stirenin	144
	polimerizasyonun ln [M] _o / [M] – Zaman grafiği	144
Grafik 40.	PEG-1500 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun	145
	Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği	145

TABLOLAR DİZİNİ

		Sayfa
Tablo 1.	Radikalik polimerizasyonun başlatılmasında kullanılan kimyasal	0
	maddeler ve fiziksel etkenler.	8
Tablo 2.	PEG Esaslı Benzoil Klorür Ksantat RAFT Ajanlarının Stiren ile	(0)
	Polimerizasyonu İçin Kullanılan Madde Miktarları	00
Tablo 3.	Sentezlenen Makro RAFT Ajanları	83
Tablo 4.	Sentezlenen Blok Kopolimerler	87
Tablo 5.	PEG Esaslı Benzoil Klorür Ksantat RAFT Ajanlarının Stiren ile	80
	Polimerizasyonuna ait hız sabitleri	07
Tablo 6.	Ksantat RAFT Ajanı Sentezlerinin Elementel Analiz Sonuç	01
	Verileri	91
Tablo 7.	PEG-600 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde	101
	edilen değerler.	101
Tablo 8.	PEG-1000 RAFT Ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda	105
	elde edilen değerler.	105
Tablo 9.	PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde	100
	edilen değerler.	109
Tablo 10.	PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde	112
	edilen değerler.	115
Tablo 11.	PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda	120
	elde edilen değerler.	120
Tablo 12.	Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu	105
	sonucunda elde edilen değerler.	143

- Tablo 13.PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + stirenin
polimerizasyonu sonucunda elde edilen değerler.134
- Tablo 14.PEG 1000 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + stirenin
polimerizasyonu sonucunda elde edilen değerler.138
- Tablo 15.PEG 1500 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + Stirenin
polimerizasyonu sonucunda elde edilen değerler.142

EK ŞEKİLLER DİZİNİ

Ek Şekil 1.	PEG 600 IR Spektrumu	158
Ek Şekil 2.	PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) IR Spektrumu	159
Ek Şekil 3.	P1-2, PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	160
Ek Şekil 4.	P1-7, PEG 600 -MAI-RAFT Ajanı (A1) ve Stiren	161
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 5.	PEG 1000 IR Spektrumu	162
Ek Şekil 6.	PEG 1000 - MAI- RAFT Ajanı (A2) IR Spektrumu	163
Ek Şekil 7.	P2-2, PEG 1000 -MAI-RAFT Ajanı (A2) ve Stiren	164
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 8.	P2-7, PEG 1000 - MAI- RAFT Ajanı (A2) ve Stiren	165
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 9.	PEG 1500 IR Spektrumu	166
Ek Şekil 10.	PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) IR Spektrumu	167
Ek Şekil 11.	P3-1, PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) ve Stiren	168
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 12.	P3-8, PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	169
Ek Şekil 13.	PEG 3000 IR Spektrumu	170
Ek Şekil 14.	PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A1) IR Spektrumu	171
Ek Şekil 15.	P4-1, PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A4) ve Stiren	172
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	

Ek Şekil 16.	P4-6, PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A4) ve Stiren	173
	Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 17.	Dietanolamin IR Spektrumu	174
Ek Şekil 18.	Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) IR Spektrumu	175
Ek Şekil 19.	P6-1, Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) ve	176
	Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 20.	P6-7, Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) ve	177
	Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 21.	PTHF 1000 IR Spektrumu	178
Ek Şekil 22.	Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) IR	179
	Spektrumu	
Ek Şekil 23.	P5-2 Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) ve	180
	Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 24.	P5-9 Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) ve	181
	Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu	
Ek Şekil 25.	PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) ¹ H-NMR Spektrumu	182
Ek Şekil 26.	PEG 600 - MAI-RAFT Ajanı (A1) 13C-NMR Spektrumu	183
Ek Şekil 27.	PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer ¹ H-NMR	184
	Spektrumu	
Ek Şekil 28.	PEG 1000 - MAI-RAFT Ajanı (A2) 1H-NMR Spektrumu	185
Ek Şekil 29.	PEG 1000 - MAI-RAFT Ajanı (A2) ¹³ C-NMR Spektrumu	186
Ek Şekil 30.	PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer ¹ H-NMR	187
	Spektrumu	
Ek Şekil 31.	PEG 1500 - MAI-RAFT Ajanı (A3) 1H-NMR Spektrumu	188
Ek Şekil 32.	PEG 1500 - MAI-RAFT Ajanı (A3) ¹³ C-NMR Spektrumu	189
Ek Şekil 33.	PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer ¹ H-NMR	190
	Spektrumu	
Ek Şekil 34.	PEG 3000 - MAI-RAFT Ajanı (A4) 1H-NMR Spektrumu	191
Ek Şekil 35.	PEG 3000 - MAI-RAFT Ajanı (A4) ¹³ C-NMR Spektrumu	192
Ek Şekil 36.	PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer ¹ H-NMR	193
	Spektrumu	

xvii

Ek Şekil 37. Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) 1H-NMR 194 Spektrumu Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajani (A5) ¹³C-195 Ek Şekil 38. NMR Spektrumu PTHF 1000 P5 kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer¹H-NMR **196** Ek Şekil 39. Spektrumu Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) 1H-NMR 197 Ek Şekil 40. Spektrumu Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) ¹³C-NMR **198** Ek Sekil 41. Spektrumu P6 kodlu PS polimer¹H-NMR Spektrumu 199 Ek Şekil 42. PEG 600 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A7) 1H-Ek Şekil 43. 200 NMR Spektrumu PEG 600 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A7) 1H-Ek Şekil 44. 201 NMR Spektrumu P7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer ¹H-NMR Ek Şekil 45. 202 Spektrumu Ek Şekil 46. P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer ¹H-NMR 203 Spektrumu Ek Şekil 47. PEG 1000 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A8) 1C-204 NMR Spektrumu Ek Şekil 48. PEG 1000 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A8) 1H-205 NMR Spektrumu P9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer ¹H-NMR 206 Ek Şekil 49. Spektrumu PEG 1500 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A9) 1C-Ek Şekil 50. 207 NMR Spektrumu Ek Şekil 51. PEG 1500 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A9) 1H-208 NMR Spektrumu Ek Şekil 52. P1-1PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 209 kromatoğramı Ek Şekil 53. P1-2PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 209 kromatoğramı

- Ek Şekil 54. P1-7 PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 210 kromatoğramı
- Ek Şekil 55. P1-9 PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 210 kromatoğramı
- Ek Şekil 56. P1-10 PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 211 kromatoğramı
- Ek Şekil 57. P2-2 PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 211 kromatoğramı
- Ek Şekil 58. P2- 5 PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 212 kromatoğramı
- Ek Şekil 59. P2-7 PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 212 kromatoğramı
- Ek Şekil 60. P2- 9 PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 213 kromatoğramı
- Ek Şekil 61. P3-1 PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 213 kromatoğramı
- Ek Şekil 62. P3-2 PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 214 kromatoğramı
- Ek Şekil 63. P3-4 PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 214 kromatoğramı
- Ek Şekil 64. P3-7 PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 215 kromatoğramı
- Ek Şekil 65. P3- 10 PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 215 kromatoğramı
- Ek Şekil 66.P4-1PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC216kromatoğramı
- Ek Şekil 67. P4-2, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 216 kromatoğramı
- Ek Şekil 68. P4-3, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 217 kromatoğramı
- Ek Şekil 69. P4-5 PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 217 kromatoğramı

- Ek Şekil 70. P4-8 PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 218 kromatoğramı
- Ek Şekil 71. P4-9 PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 218 kromatoğramı
- Ek Şekil 72. P4-10 PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC 219 kromatoğramı
- Ek Şekil 73. P5-3, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 219 kromatoğramı
- Ek Şekil 74. P5-4, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 220 kromatoğramı
- Ek Şekil 75. P5-5, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 220 kromatoğramı
- **Ek Şekil 76.**P5-6, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer221GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 77. P5-7, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 221 kromatoğramı
- Ek Şekil 78. P5-8, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 222 kromatoğramı
- Ek Şekil 79. P5-9 PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC 222 kromatoğramı
- Ek Şekil 80. P6-1 Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı 223
- Ek Şekil 81. P6-2Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı 223
- Ek Şekil 82. P6-4 Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı 224
- Ek Şekil 83. P6-5 Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı 224
- Ek Şekil 84. P6-7 Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı 225
- Ek Şekil 85. P7-1 PEG -600- PCL P7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 225 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 86. P7-2 PEG -600- PCL P7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 226 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 87. P7-3 PEG -600- PCL P7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 226 kopolimer GPC kromatoğramı

- Ek Şekil 88. P7-4 PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 227 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 89. P7-7 PEG -600- PCL P7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 227 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 90. P8-3 PEG -1000- PCLP3 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 228 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 91. P8-6 PEG -1000- PCLP6 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 228 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 92. P8-7 PEG -1000- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 229 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 93. P8-8 PEG -1000- PCLP8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 229 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 94. P8-9 PEG -1000- PCLP9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 230 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 95. P9-1 PEG -1500- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 230 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 96. P9-2 PEG -1500- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 231 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 97. P9-3 PEG -1500- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 231 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 98. P9-4 PEG -1500- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 232 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 99. P9-5 PEG -1500- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 232 kopolimer GPC kromatoğramı
- Ek Şekil 100. PEG 600 (P1) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC Analizi 233
- Ek Şekil 101. PEG 1000 (P2) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC Analizi 234
- Ek Şekil 102. PEG 1500 (P3) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC Analizi 235
- Ek Şekil 103. PEG 3000 (P4) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC 236 Analizi
- Ek Şekil 104. PTHF 1000 (P5) kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer DSC 237 Analizi
- **Ek Şekil 105.**Dietanolamin (P6) kodlu PS polimer DSC Analizi238

- Ek Şekil 106. PEG -600- PCL (P7) kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 239 kopolimer DSC Analizi
- Ek Şekil 107.PEG -1000- PCL (P8) kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok240kopolimer DSC Analizi
- Ek Şekil 108. PEG -1500- PCL (P9) kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok 241 kopolimer DSC Analizi
- Ek Şekil 109. PEG 600 MAI- RAFT Ajanı (A1) Ajanının Elementel Analiz 242 Sonuçları
- Ek Şekil 110. PEG 1000 MAI-RAFT Ajanı (A2) Ajanının Elementel Analiz 243 Sonuçları
- Ek Şekil 111. PEG 1500 MAI-RAFT Ajanı (A3)Ajanının Elementel Analiz 244 Sonuçları
- Ek Şekil 112. PEG 3000 MAI-RAFT Ajanı (A4) Ajanının Elementel Analiz 245 Sonuçları
- Ek Şekil 113. PEG 600 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A7) 246 Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

PTHF	Politetrahidrofuran
PCL	Poli(ɛ-kaprolakton)
AIBN	2,2'-azobisizobutironitril
Ι	Başlatıcı
Μ	Monomer
КОН	Potasyum hidroksit
CS ₂	Karbon disülfür
NMP	Nitroksi Aracılıklı Yaşayan Radikal Polimerizasyonu
ATRP	Atom Transfer Radikal Polimerizasyonu
RAFT	Tersinir Katılma Ayrılma Zincir Transferi
R•	Radikal
Pn●	Polimerik radikal
ACVA	4,4'-Azobis(4-siyanovalerik asit)
ROP	Halka Açılma Polimerizasyonu
PEG	Polietilen glikol
b	Blok
${ar{\mathbf{M}}}_{\mathbf{n}}$	Molekül ağırlığı sayı ortalaması
${ar{M}}_w$	Molekül ağırlığı ağırlık ortalaması
${ar M}_v$	Molekül ağırlığı viskozite ortalaması
GPC	Jel Geçirgenlik Kromatografisi
1H-NMR	Proton Nükleer Manyetik Rezonans Spektroskopisi
13C-NMR	Karbon Nükleer Manyetik Rezonans Spektroskopisi
PDI	Polidispersite
PS	Polistiren
IR	İnfrared spektroskopisi
MAI	Makro Azo Başlatıcı

1. GİRİŞ

Polimer bilimi sürekli gelişen ve önemi artan büyük bir alandır. Polimerizasyondaki temel gelişmeler; sentetik polimerizasyon metotları, yeni fiziksel özellikler, polimer karakterizasyonundaki yenilikler, kompleks ve multi fonksiyonel yapıların sentezi, nanoteknoloji, materyal bilimi gibi diğer disiplinlerdeki polimer uygulama yenilikleri şeklindedir. Aynı zamanda toplumun temiz hava, çevre, su ve yiyecek kaynaklarına ihtiyacı gibi küresel sorunları hızla büyümektedir. Polimerik bazlı petrol ürünlerinin tekrar kullanımı ve çevreye zararsız, güvenilir, ucuz bir hale getirilmesi gerekmektedir. Bütün bu hususlarda yeni polimerik materyaller, polimerlerin yeni fonksiyonları ve polimer içeren kompozitler hayati rol almaktadır. Polimerik materyaller günlük kullanımda önemli bir sınıfı oluşturmaktadır. Bu materyallerin ayarlanabilir özelliklerinin geliştirilmesi ileri düzey teknolojik platformlarda kullanılmasına katkı sağlayacaktır.

Polimer malzemelerin istenilen özellikte elde edilmesi sentez kimyasının önemli bir alanıdır. Polimer malzeme monomerlerin aktif merkezler üzerinden katılma ya da kondenzasyon tepkimeleri ile oluşur. Oluşum esnasında katılımın kontrolün sağlanması materyalin makroskobik özelliklerinin istenildiği gibi düzenlenmesinde anahtar rol oynamaktadır. Polimer sentezinde, kontrollü radikal polimerizasyon tekniklerini kullanımı materyal özelliklerinin iyi düzeye getirilmesini sağlamaktadır. Radikalik polimerizasyon tekniği, endüstride en çok kullanılan polimerizasyon yöntemidir. Yöntem, yüksek molekül ağırlığına sahip polimerlerin elde edilmesinde ve çok sayıda vinil monomerlerin polimerleştirilmesinde elverişli bir metottur.

Geleneksel radikal polimerizasyonu ile gerçekleştirilen sentezde polimerizasyon derecesinin, polidispersitenin, sonlanmış grubun, zincir yapısının ve oluşan yapının kontrollü sağlanamamaktadır. Kontrolün bir dereceye kadar sağlanmasında uygun yöntem olan iyonik polimerizasyon tekniklerinin kısıtlı monomer ve reaksiyon koşullarından dolayı kullanım alanı sınırlıdır. Radikalik polimerizasyonda monomer katılımı hızlı bir şekilde başlar ve büyük zincir yapısına sahip polimerler oluşur ve heterojenlik indeksi farklı olan moleküller oluşur. Kontrollü radikal metotlarında ise polimer zincirlerinin büyümesi doğrusal bir şekilde artar. Kontrollü radikal polimerizasyon tekniklerine göre avantajları; moleküler

mimarinin tasarımında imkân sağlar, moleküler ağırlık kontrol edilebilir, zincir sonu fonksiyonelliğe sahip polimerler elde edilebilir, deney koşullarına uygunluğu yüksektir.

Kontrollü reaksiyon metotları ile blok kopolimerlerin sentezi ve farklı tip makro moleküller elde edilmektedir. Son yıllarda kimya biliminde hazırlanan makro molekül ve polimerik materyallerin kabiliyetleri, moleküler özellikler üzerindeki kontrol, zincir uzunluk dağılımı, sterogülarite, kopolimer kompizosyonu, blok kopolimer sıralanışı, uzunlukları ve fonksiyonel grup eklenmesi gibi önemli gelişmeler olmuştur[1]. Radikal proseslerdeki en son çalışmalar yeni polimerler ve yeni materyaller için öncülük ederek birçok ticari öneme sahip sonuçlar vermiştir. Bu sonuç mekanizma-yapı-özellik ilişkisinin kurulmasına izin vermiştir.

Zincir polimerizasyon mekanizmaları ile üretilen endüstriyel ürünlerin % 50'si serbest radikal polimerizasyonun kullanıldığı proseslerdir. Radikalik polimerizasyonlar iyonik polimerizasyonlarla karşılaştırıldığında geniş monomer çeşitlerine uygulanabilirliğinden dolayı tercih edilmektedir. Ayrıca bu proseste reaktif malzemelerin saflığı reaksiyon işleyişi bakımından o kadar önemli değildir. Radikal prosesler emülsiyon, miniemülsiyon, süspansiyon çözelti ve yığın polimerizasyonlarında başarılı bir şekilde uygulanmaktadır[2,3,4]. Ek olarak büyüyen radikal türlerin asit, hidroksil, amino, epoksit gibi birçok fonksiyonel grup içeren yapılara toleranslıdır [5,6]. Ayrıca polimerizasyonda kullanılan monomerler üzerindeki veya RAFT ajanı üzerinde bulunan fonksiyonel grupların reaksiyon esnasında bozunmamaları için koruyucu kimyaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Geleneksel serbest radikal tersinir sonlanmalarda zincir kırılmaları gerçekleşir. Bu durum makro moleküler mühendislikte arzu edilen ürünler için sınırlamalar getirmektedir. Süre gelen araştırmalar, iyi kalitede polimerlerin oluşumundan dolayı kontrollü/yaşayan polimerizasyon metotlarını önermektedir [7,8].

Kontrollü radikal polimerizasyonları yaşayan polimerizasyon teknikleri (CRP/LRP) olarak adlandırılır. Bilinen CRP/LRP mekanizmaları, polimer molekülünün kontrollü büyümesini sağlayan, önceden tasarlanan molekül ağırlığı elde etmeye yarayan ve moleküler ağırlık dağılımı dar olan polimerler elde etmek için kullanılan farklı polimerizasyon mekanizmalarından oluşur[9,10,11,12,13]. En çok kullanılan yaşayan/kontrollü radikal polimerizasyonları, nitroksi aracılıklı yaşayan radikal polimerizasyon NMP[14], atom transfer radikal polimerizasyon (ATRP) [15,16] ve

2

tersinir katılmalı ayrışmalı zincir transfer polimerizasyonu (RAFT) şeklindedir[13,17]. Kontrollü radikal polimerizasyon mekanizmalarının diğer proseslerle birlikte kullanımı ile daha farklı ve özgün sonuçlara ulaşılır[19,20,21,22].

Radikalik polimerizasyon katılma polimerizasyon tiplerinden çok kullanılan, özellikleri iyi araştırılmış önemli bir sentez metodudur. Polimerizasyon radikalik aktif uç üzerinden başlar. Monomerlerin hızlı bir şekilde katılımıyla zincir büyümesi yine radikaller üzerinden ilerler. Büyüme adımında aktif zincir ucundaki tek elektron radikali oluşturmaktadır. Monomer yapısında bulunan π -elektronlarında birisiyle etkileşir. Etkileşme sonucu diğer π - elektronu zincir sonuna aktarılır. Bu aktarım ve bağlanma çok hızlı gerçekleşir ve polimer zincirin uzaması sağlanır.

Şekil 1. Radikalik polimerizasyonda büyüme basamağının genel gösterimi.

Radikalik polimerizasyon tekniği başlama, büyüme ve sonlanma adımları üzerinden ilerler.

Sonlanma basamağının olmadığı yaşayan polimerizasyon mekanizmalarında polimer zincirinin büyüme hızı (hemen hemen) sabittir ve reaksiyon sonunda elde edilen polimer moleküllerinin zincir büyüklükleri birbirine çok yakındır; yani monodisperse yakın molekül ağırlığı dağılımı vardır[12]. Kontrollü radikal polimerizasyonlarında bütün monomerler tükenene kadar polimerizasyon reaksiyonu devam eder ve molekül ağırlığının polimer dönüşümü ile doğrusal bir bağıntı içinde olması sağlanır[13,23]. Molekül ağırlık dağılımı (PDI) değerlerinin 1'e yakın değer alarak dar bir molekül ağırlığı dağılımı elde edilmesi amaçlanır[10,24]. Ayrıca zincir sonunda fonksiyonel gruplara sahip polimerler elde edilmesi, polimer moleküler mimari yapısının kontrol edilmesi için uygun çok yönlü metotlardır[10]. RAFT polimerizasyonu kullanılarak sıcaklık ve pH duyarlı polimerik materyallerin farklı mimaride sentezi yapılmaktadır[2].

1.1. RAFT Polimerizasyonun Ajan Çeşitleri ve Genel Yapısı

RAFT polimerizasyonu tekniği normal koşullar altında fonksiyonel monomerlerin geniş bir aralığına uygulanabilirliği için çok yönlü bir metottur[23]. Diğer yandan hazırlanacak makro RAFT ajanı ve başlatıcılar ile başlatılacak reaksiyon dışarıdan herhangi bir etki olmadan eklenecek monomerin kontrolü polimerleşmesi sağlanır. Difonksiyonel RAFT ajanı yardımıyla diblok kopolimer elde edilir[17]. RAFT polimerizasyonu R grup yaklaşımı ve Z grup yaklaşımı olmak üzere iki çeşit fonksiyonel hale getirilmiş grupları üzerinden polimer reaksiyonu gerçekleştirilmektedir[13].

RAFT ajanları ditiyoester, ksantat, ditiyokarbomat[25], tritiyokarbonat[26] ve Fditiyoester şeklindeki tiyokarboniltiyo bileşikleri olmalıdır. Bunun ötesinde farklı ajan türlerinin arasındaki farklılık Z ve R gruplarının doğasında kaynaklanır[13]. Bu iki grup belirli fonksiyonlar sunar[27]. Şekil 2' de RAFT zincir transfer ajanlarının (CTA) genel yapısı görülmektedir[13,28].

Şekil 2. RAFT zincir transfer ajanlarının genel yapıları

Kontrollü polimerizasyon teknikleri arasında eşsiz bir konuma sahip RAFT'ın polimer iskeleti üzerinde oluşturulması ile elde edilecek makro RAFT ajanları ile kontrollü polimerizasyon elde etmek mümkündür[12,13,23].

Dar molekül ağırlıklı polimer ve blok kopolimerlerin elde edilmesinde kullanılan RAFT polimerizasyonu yüksek verimi, uygunluğu kanıtlanmış bir metottur[23,27].Ayrıca reaksiyon hızı, çözücü koşullarına uygunluğu[29], heterojen ortamlarda (emülsiyon, mini emülsiyon, süspansiyon), film oluşturmada başarılı bir metottur[13,24,28,30]. Bu polimerizasyon tekniği ile, star, blok, mikro jel, hiper dallı yapılar, dendrimerler, supra moleküller ve diğer kompleks yapılar ile yüzey fonksiyonelliği sağlamak için uygun bir yöntemdir[28,30,31,32]. Bu polimerizasyon prosesi ile yüksek verim ve saflıkta ürün sağlanmaktadır[12].

Ek olarak RAFT ile polimerleştirilebilen geniş aralıktaki monomer sayısı bu metodu diğer yaşayan/kontrollü serbest radikal metotlarından üstün kılar[33]. RAFT polimerizasyon mekanizması ilk olarak Rizzardo ve arkadaşları tarafından önerilmiştir[12]. Ditiyoesterlerin olduğu RAFT ajanların tersinir transfer ajanları olarak kullanıldığı, polimerizasyonun living/kontrollü davranışlarıyla sonuçlanan, baskın ve living zincirler oranındaki denge nedeniyle gerçekleşen mekanizma ile kontrol tam sağlanmaktadır[13,35].

RAFT polimerizasyonunda tersinir zincir transfer dengesinin mükemmel olması uygun RAFT zincir transfer ajanına bağlıdır[28,36]. R ve Z gruplarının fonksiyonellikleri dikkate alınarak birçok çeşit RAFT ajanı sentezlenmektedir. Bir RAFT ajanı genel olarak Z-C(=S)-S-R yapısından oluşmaktadır[23]. Şekil 3'de gösterilen Z ve R gruplarının seçimi etkili bir polimerizasyon elde etmek için önemlidir. Verilen bir monomer için etkili bir kontrolü sağlamak için RAFT ajanın Z grubu, C=S çift bağını serbest radikal eklenmesine etkin rol oynamaktadır[13.24]. Elektron çekici gruplar tiyokarbonil grubunu iyi bir elektrofilik yapar, C=S çift bağına serbest radikal eklenmesini kolaylaştırır ve polimerizasyon ilk başamaklarında efektif kontrolü sağlar[23,37].

Şekil 3. RAFT Ajanları üzerindeki R ve Z gruplarının özellikleri

Etkili bir polimerizasyon için

- a- RAFT ajanları 1 ve 3 reaktif C=S çift bağına sahip olmalıdır. (büyük k_{add})
- b- Ara radikaller 2 ve 4 kolayca ayrılmalı (büyük k_{β} , zayıf S-R bağı) ve yan reaksiyon vermemelidir.
- c- Ara ürün 2 ürünler lehine ayrılmalıdır. ($k_{\beta} \ge k_{-add}$)
- d- Ayrılan R• radikalleri etkili yeni bir polimerizasyon başlatmalıdır. Şekil 4'de bazı monomerler için etki RAFT ajanı seçiminde yol gösterir.

Şekil 4. Çeşitli polimerizasyonlar için RAFT ajanları seçimi için göstergeler

Şekil 4'e göre Z için soldan sağa eklenme oranları azalır ve ayrılma oranları artar. R için soldan sağa ayrılma oranı azalır. Kesikli çizgiler kısmen kontrol oranlarını gösterir (örneğin moleküler ağırlığı kontrol eder ancak polidispersite zayıftır).

İki ayrı RAFT ajanı farklı monomerler için etkili bir kontrol sağlayabilir, aynı zamanda bir tek RAFT ajanı da farklı monomerler için moleküler ağırlık ve moleküler ağırlık dağılımını ayarlayabilir.

1.2. RAFT Polimerizasyonu

Polimerizasyon teknikleri arasında popülaritesi hızla yükselen "Reversible Addition-Fragmentation Chain Transfer" (RAFT)[13] ve "Macromolecular Design through İnterchange of Xanthate" (MADIX) ajanları olarak adlandırılan mono fonksiyonel ve polimerin PDI fonksiyonelliği sağlayan türlerden oluşan S=C(O-Z)-S-R yapısıyla şekillenmiştir[12,13,23,33]. Yapı üzerinde ayrılan farklı gruplar ve farklı aktifleştirici parçalar ile hazırlanacak blok kopolimerler elde etmektedir[12].

Polimerik materyaller biyolojik, medikal gibi alanlarda kullanılmaya başladığından itibaren değerleri gün geçtikçe artmaktadır[27,28]. Bu değer polimer zincirlerinin uzunluk ve fonksiyonellik kontrolünde olmaktadır[38]. Kontrollü serbest radikal polimerizasyonu tekniklerinde en önemli problem monomer seçiminde olmaktadır[23,28]. RAFT tekniğinin birçok monomere uygulanabilirliği RAFT'ı eşsiz kılar. RAFT polimer biliminde hızlı gelişen bir alan olarak, araştırılması çokça yapılmaktadır[27].

Radikal polimerizasyon, yüksek molekül ağırlıklı polimerlerin ticari üretimi için en çok kullanılan proseslerden biridir[28]. Geleneksel polimerizasyon metotlarına göre polimerizasyon reaksiyonun kontrolünde etkindir. Yeni materyaller polimer endüstrisinin temelini ve büyük bir kısmını oluşturmaktadır[12].

RAFT polimerizasyonun önemi yıllara göre yayımlanan yayın sayısından, yani bu alanda yapılmış binlerce araştırmadan anlaşılır[23,39].

1.2.1. Serbest Radikal Polimerizasyonunda Başlatıcılar

Başlatıcıların karakteristik özellikleri farklı dış etkenlerle (ısı artışı ya da UV ışını göndermek gibi) sisteme verilen enerji sonucu parçalanmalarıdır[40,41]. Başlatıcı molekülünde eşleşmiş halde bulunan elektronlar, molekülün iki parçaya ayrışmasından sonra her bir parçada ortaklanmamış tek elektron olarak dururlar. Sistemde tek elektronla duran bu tür moleküllere "serbest radikal" denir. Eşleşmemiş elektronlar okteti bozduğu ve atomun elektronik yapısını kararsızlaştırdığı için, bu elektronlar etraflarındaki koparabilecekleri elektronlarla reaksiyona girip yeniden eşlenmeyi tercih ederler. Bu sebeple serbest radikaller, vinil monomerlerindeki karbon-karbon çift bağında bulunan π -

elektronlarına, birbirlerinden koparılmaları kolay olduğu için, saldırabilirler. Karbonkarbon çift bağından koparılan elektronla birleşen serbest radikal bu karbon molekülüne bağlanır ve vinil monomerindeki karbon-karbon bağından arta kalan diğer tek elektron yeni bir serbest radikal oluşturur. Makromonomer başlatıcılar blok kopolimer sentezinde sıklıkla kullanılan mleküllerdir.[34].

Tablo 1. Radikalik polimerizasyonun başlatılmasında kullanılan kimyasal maddeler ve fiziksel etkenler.

Kimyasallar	
•	Azo başlatıcılar
•	Redoks başlatıcılar
•	Organik peroksit veya hidroperoksitler
•	Organometalik bileşikler
Fiziksel etke	nler
•	Isı
•	Işık ve UV-ışınları
•	Vüksek eneriili ısınlar
•	i uksek energin işinlar

1.2.1.1. Azo Başlatıcılar

Azo başlatıcılar içerisinde 2,2'- Azobisizobütironitril (AIBN) en çok kullanılan organik bileşikdir. Bu bileşik ;

Şekil 5. 2,2'- Azobisizobütironitril (AIBN) nin bozunma reaksiyonu

Tepkimesiyle azot molekülü ve siyanopropil radikaline parçalanır. Azo bileşiklerinin bozunma sıcaklıkları peroksi bileşiklerine nazaran düşüktür. RAFT polimerizasyonlarında yaygın bir şekilde kullanılırlar. Ayrıca bozunmada oluşan azot

miktarının stokiyometrik hesaplanması oluşan radikalin miktarını belirlenmesine imkân verir. Azo başlatıcı grupları için birçok çalışma yapılmıştır[42]. Bu yapılara arasında suda çözünebilen, organik çözeltilerde çözünebilen ve polimerik yapıyı üzerinde barındıran makro azo başlatıcılar mevcuttur[10].

Şekil 6. Azo başlatıcı gruplarına örnekler

1.2.1.2. Makro Azo Başlatıcı Sistemler

" Macro azo initators" (MAI) olarak adlandırılan makro azo başlatıcılar eşsiz azo bis bileşikleridir[43]. Bu bileşiklerin iki amacı vardır. Vinil monomerleri için kullanılarak hem başlatıcı hem de üzerlerindeki polimer birimi ile blok kopolimerler sentezlenmesine olanak sağlarlar. Makro azo başlatıcılar üzerinde polimer segmenti ve azo grubu ile dizilmiştir[11]. Bu sebeple blok grubunun etkisiyle yeni dizayn polimerler üretilir[42, 44]. Makro azo başlatıcıların çözünürlüklerinden dolay birçok polimerizasyon türlerinde rol alırlar. Çözelti polimerizasyonu, emülsiyon ve süspansiyon polimerizasyonlarında sıklıkla kullanılmaktadır. Poli dimetilsiloksan polimer birimini içeren VPS ve poli etilenglikol polimer birimini ihtiva eden VPE serileri ticari olarak bulunmaktadır.

Şekil 7. Makro Azo Başlatıcılar

VPS serisi poli dimetilsiloksan (silikon) ünitesi ve vinil monomer ile kolayca polimerize yeteneği olan ve elde edilen blok polimer, ısı direnci, su iticilik, yağlama yeteneği, kalıbı serbest bırakma, biyo uyumluluk ve diğer polimerler ile karıştırma sonucu reçine malzemelerde gaz geçişi gibi özellikleri yansıtabilir. Şu anda, farklı molar ağırlığına sahip poli siloksan birimin ürünlerin mevcut iki tipi vardır.

VPE seriye ait poli etilen glikol bulunmaktadır (PEG) ünitesi ve vinil monomer ile kolayca polimerize olan blok polimer örneğin hidrofilisite, dağılabilirlik, antistatik özelliği ve diğer polimerler ile karıştırma reçine malzemelerde donuklaşma-önleyici özelliği gibi özellikleri yansıtabilir. Şu anda, farklı mol ağırlığında poli etilen glikol birimini içeren birçok makro azo başlatıcı mevcuttur[45].

Makro azobaşlatıcılar ile blok kopolimerlerin sentezi, yapısında polimerik birim ve azo gruplarının ısıl bozunması ile başlatılan radikal tepkimenin monomer eklemesiyle gerçekleşmektedir[43]. Çeşitli blok ve graft kopolimerlerin radikal polimerizasyonu azo başlatıcılar kullanılarak gerçekleştirilmiştir [11]. Endüstriyel kullanımda, blok kopolimer hazırlamak için azo başlatıcı kullanımıyla gerçekleştirilecek polimerizasyon metodu oldukça önemlidir. Azo başlatıcılarının kullanım avantajları şunlardır; [12, 44]

Azo başlatıcıların geniş bir çalışma sıcaklık aralığı mevcuttur. Vinil monomeri ile düşük maliyetli radikal polimerizasyonuna izin verirler. Azo başlatıcılar kullanım aralığına göre mevcut tipleri ticari olarak mümkündür. Bu şekilde, basit bir teknikle endüstriyel kullanım için uygun bir kopolimer tasarımı mümkündür.

Gerek azo bağı konsantrasyonunun kopolimerizasyon basamağında, gerekse blok kopolimerlerin segment uzunluğunda önemli bir faktör olması nedeniyle blok

kopolimerlerin molekülsel tasarımında istenen miktarda (-N=N-) bağları içeren makro azo başlatıcı sentezi yapı mimarisinin gelişimine olanak sağlar[44,45].

1.2.1.3. Başlatıcı Etkinliği

Radikalik polimerizasyonlarının başarısı başlatıcının etkinliğine dayanmaktadır. Isıl bozunma, ışık ya da diğer başlatıcıların kullanılmasıyla oluşan radikal türler polimerizasyonu başlatır. Başlatıcı sayısı aynı zamanda oluşacak zincir sayısını vermektedir. Polimerizasyon derecesi yani zincir başına düşecek monomer sayısının tespit edilmesine kullanılır. Ancak polimerizasyon sürecinde teorik ve deneysel veriler genelde uyuşmamaktadır. Bunun sebebi incelendiğinde başlama adımında oluşan her radikalin aktif polimer zincir oluşturmasına bağlantılı olduğu tespit edilir.

Polimerizasyon teknikleri arasında çözelti polimerizasyonu incelendiğinde aynı ortamda bulunan monomer, serbest radikal ve çözücü molekülleri bulunmaktadır. Serbest radikal türleri etrafındaki çözücü ve monomerlerden dolayı bir kafes etkisine uğrar bu durumda tekrar kendi türüyle birleşme ihtimali vardır. Reaksiyonun gerçekleştiği çözücü ortamının viskozitesi başlatıcı etkinliğini değiştirmektedir. Ortamın viskozitesinin artmasıyla kafes etkisinin şiddeti artar. Başlatıcı verimini etkileyen diğer bir unsur ise monomer türü ile değişir. Radikallerin birleşmesi daha etkindir. Peroksit başlatıcılarının oluşturduğu radikallere örneğin benzoil radikali ve fenil radikalinin birleşmesi sonucu fenil benzoat ve bifenil oluşumuna neden olabilir. (Şekil 8) Buna benzer reaksiyonlar başlatıcı etkinliğini azaltmaktadır[43].

Şekil 8. Başlatıcı etkinliği radikal türleri ile fenil benzoat ve bifenil oluşumu
Başlatıcı etkinliğini değiştirebilecek diğer bir durum ise serbest radikallerin aktif radikal uçlu zincirlerle ve çözücü molekülleriyle tepkimeye girmesidir. Başlatıcı etkinliği (f) ile ifade edilir. Başlatıcının miktarının sadece bir kesri reaksiyonu tam başlatır. Başlatıcı etkinliği başlatıcının çeşidine, çözücü, monomer gibi durumlarda değişkenlik gösterir. f= 0,1-1,0 arasında değişir. Örneğin AIBN için f değeri 0,6-1,0 arasındadır. Bu değer metilmetakrilat, vinil asetat, stiren, vinil klorür akrilonitril olması durumunda f değeri 1,0 kadar çıkar.

Başlatıcı etkinliğinin tespiti çeşitli yöntemlerle yapılabilmektedir. Bu yöntemlerden birisi uç grup analizidir. Polimer zincirindeki uç grup miktarları tespit edilir ve başlangıçta alınan başlatıcı miktarıyla kıyaslama yapılarak tespit edilir. Diğer bir yöntem ise elde edilen polimer miktarı ile başlatıcı bozunması miktarının karşılaştırmasını içerir. Reaksiyon başlatıcının bozunmasına bağlıdır. AIBN türü başlatıcıların kontrolü daha kolay olmaktadır. Üçüncü yöntem ise ortamda radikal türlerinin sayımı ile yapılabilir. Bu amaçla radikal difenil pikrilhidrazil (DPPH) bileşiği sıkça kullanılmaktadır. Radikal türleri ile gerçekleşen reaksiyon spektrofotometrik yöntemlerle takip edilir ve f miktarı tespit edilir[43].

Şekil 9. Başlatıcı etkinliğinin tespit edilmesinde radikal difenil pikrilhidrazil (DPPH) radikal türlerinin reaksiyonu

Dördüncü yöntem ve en kullanışlı olanı ise polimerizasyon tekniğinde sonlanmış polimerin etkisine bağlı olarak başlatıcı veriminin belirlenmesidir. Bu teknik başlatıcı ayrışma sabiti (k_d) ve başlatıcı verimliliğini deneysel koşullar altında kinetik bilgileriyle belirlenir. Teorik moleküler ağırlık hesaplanırken başlatıcı miktarından yararlanılır.

Ayrıca başlatıcının etkisi reaksiyon hızını etkilemektedir. Polimerik radikal üretimine etki etmektedir. Dolayısıyla polimerizasyon hızının önemli bir değişkenidir.

1.3. RAFT Mekanizması

1.3.1. RAFT Polimerizasyonun Başlama Adımı:

RAFT tekniğinin özel bir başlatıcı sistemi bulunmamakla birlikte diğer radikal polimerizasyon reaksiyonlarına benzer şekilde başlatıcılar kullanılarak yapılır[39]. Peroksit türü başlatıcılar RAFT mekanizmasında da kullanılabilir[13]. Ayrıca foto başlatıcılar kullanılarak başlatılan birçok RAFT polimerizasyonu çalışmalar mevcuttur[12,44]. En sık kullanılan başlatıcılar ise azo başlatıcılardır. Bu başlatıcılara örnek olarak azobisizobütironitril (AIBN) ve 4,4'-Azobis(4-siyanovalerik asit) (ACVA) sayılabilir. Polimerizasyon sırasında kullanılan zincir transfer ajanlarının konsantrasyonu ile teorik moleküler ağırlığın hesaplanmasında kullanılır[25,46]. RAFT reaksiyonunda kullanılan ve derişimi düşük alınan başlatıcı konsantrasyonu da normal radikal polimerizasyona göre daha düşüktür[12,27].

1.3.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi:

RAFT ajanı ya da zincir transfer ajanı olarak bilinen bu kimyasallar tiyokarboniltiyo bileşikleridir ve yapılarında iki farklı fonksiyonel grup bulundururlar[47,48]. Şekil 10'da -Z ve -R olarak gösterilen bu iki fonksiyonel grup farklı işleve sahiptir. -Z grubunun işlevi radikal grupların tiyokarbonil (C=S) bağına kolayca bağlanmasını sağlamaktır[9,39]. -R grubunun ise çok önemli bir işlevi vardır: İyi bir homolitik (radikal) ayrılma grubu olması gereken -R grubu sayesinde, S-R bağı arasına yeni monomerler eklenebilir ve yeni polimer zincirlerinin başlatılması sağlanır[13,39]. Tersinir zincir transferi mekanizması ancak bu iki grubun optimum aktifliği sayesinde ilerleyebilir[12].

Polimerizasyonun ilk basamağında tiyokarboniltiyo [RSC(Z)=S'(1)] büyüyen radikalin ilave edilmesi ve takip eden işlemler ara ürün radikal R· ve bir polimerik tiyokarboniltiyo bileşiği $[P_nS(Z)C=S)(3)$ oluşur[13,17,34].

1.3.3.Tekrar Başlama:

Reaksiyon sonunda açığa çıkan ayrılma grubu (-R•), ortamda bulunan monomerlerden biriyle tepkimeye girerek ayrı bir aktif polimer zincirinin oluşmasını sağlar[39]. Bu basamakta elde edilen aktif zincir büyüme-fragmantasyon ve dengelenme basamaklarına kendi başına maruz kalacaktır. Bu olayın yeni radikal (R·) ile monomer eklenmesi reaksiyonu ile (P_m·) oluşur[12,13,44].

Başlama

Başlatıcı
$$\longrightarrow$$
 I $\longrightarrow$ M P_n

Tersinir zincir transferi

Tekrar başlama

$$R^{\bullet} \longrightarrow R - M^{\bullet} \xrightarrow{M} \xrightarrow{M} P_{m}^{\bullet}$$

Zincir dengelenmesi

Şekil 10. RAFT polimerizasyonun genel mekanizması

1.3.4.Zincir Dengelenmesi:

Büyümekte olan aktif radikal gruplarının P_m · ve P_n · etkin olmayan ya da durağan thiokarbonil bileşikler tarafından yakalanması, RAFT polimerizasyonunun en temel basamağı olan dengelenmeyi oluşturur[39,44]. Böylece geleneksel radikal polimerizasyonda görülen zincir sonlanma basamağı bu sistemde görülmez. Aktif büyüyen radikaller (P_n · ve P_m ·) ile hızlı denge ve baskın polimerik tiyokarboniltiyo bileşikler (3) tüm zincirlerin büyümesi için eşit olanak sağlar ve dar moleküler ağırlık dağılımına polimerlerin üretimini mümkün kılar[45].

1.3.5. Sonlanma:

RAFT polimerizasyonunda sonlanma yoktur ancak dışarıdan etki ile sonlanma olur. RAFT polimerizasyonun sonlanma adımı, radikal konsantrasyonun azalması ile bastırılır[13]. Dolayısıyla reaksiyon sonunda aktif olmayan zincirler elde etmek için, yani reaksiyonu sonlandırmak için, reaksiyon dışından kontrol her zaman gerekmektedir[44].

Kontrollü reaksiyonları, RAFT dengesi ile ilişkilidir. Geleneksel radikal polimerizasyonunda (başlama, çoğalma, transfer ve sonlanma) gerçekleşen ideal bir RAFT prosesinde RAFT ajanı ideal transfer ajanı olmalıdır[26,39,44].

Reaksiyona giren türlerin farklı moleküler ağırlıklarına atfedilen etkileri dışında, RAFT ajanın varlığı ile doğrudan doğruya polimerizasyon kinetiğinin etkilenmesi gerekir[45]. Radikal-radikal sonlanması doğrudan RAFT prosesi ile bastırılmış değildir[13]. RAFT polimerizasyonunda monomer dönüşüm oranı gravimetrik metotlarla ayrıca moleküler ağırlık dağılımı ise GPC gibi tekniklerle tespit edilir ayrıca moleküler yapı ¹H NMR ve ¹³C-NMR teknikleriyle aydınlatılır[23,27].

1.4. RAFT Ajanı Sentezi

Son zamanlarda değişik RAFT ajanları ticari olarak üretilmektedir[13].Bununla beraber, RAFT ajanları metotların çeşitleri ile iyi verimde sentezlemek mümkündür[12]. Şekil 11'de gösterildiği gibi çok sayıda RAFT ajanı ile zengin çeşitte monomer grubundan başarılı bir şekilde diblok kopolimerler elde edilmektedir[39,49]. Elde edilen diblok kopolimerin birçok kullanım alanları mevcuttur. pH ve ısı duyarlı materyallerin hazırlanmasında kullanılmaktadır[46]. Kir tutulması istenilmeyen yüzeylerde kullanılmaktadır.

Şekil 11. Blok kopolimer sentezinde kullanılan çeşitli RAFT ajanları

Farklı iki blok, blok oranına bağlı olarak son ürün yapısında çeşitli polimerik morfolojilerinin şekillenmesine izin verir. Farklı bloklar arasındaki faz dağılımı sonucu kopolimerler farklı morfolojik özellik gösterir.

Şekil 12. Blok kopolimer sentezinde kullanılan çeşitli monomerler

Şekil 13. Ditiyoesterler (Z = aril) bazı RAFT ajanlarının yapıları

Şekil 14. Tritiyokarbonatlar (Z = tiyoalkil) bazı RAFT ajanlarının yapıları

Şekil 15. Ksantatlar (Ditiyokarbonatlar) bazı RAFT ajanlarının yapıları

Şekil 16. Ditiyokarbomatlar (Z = N <) bazı RAFT ajanlarının yapıları

Bir çok spesifik RAFT ajanlarının sentezleri mümkündür[12,49]. Bu metotlar genel olarak aşağıdaki bazı örnek sentez reaksiyonlarıyla gösterilmiştir.

Alkillenmiş ajan ile karbonditiyo tuzunun reaksiyonu görülür. Sık sık one-pot reaksiyonunda karbon disülfür (CS₂) ve bir alkillenmiş ajan ile organik türlerin bir dizi reaksiyonunu içerir. Örneğin; bu proses benzilditiyobenzoat kullanılarak hazırlanmıştır.

Şekil 17. Benzil ditiyobenzoat ajanı sentezi

Benzer kimyada simetrik olmayan tritiyokarbonatların sentezinde kullanılmıştır.

Şekil 18. Benzil ditiyobenzoat ajanı sentezi

Ditiyoasitolefionik çift bağa eklenmesidir[23]. Bu yöntem kümil ditiyobenzoatın hazırlanmasında kullanılır[51].

Şekil 19. Kümil ditiyo benzoat RAFT ajanı sentezi

Bis(tiyoaçil) disülfid'in uyarılmış radikallerin ayrılmasıdır[17]. Bu tersiyer R gruplarını gerektiren RAFT ajanın muhtemelen en çok sentezi için kullanılan yöntemdir[51].

Şekil 20. Simetrik olmayan tritiyo karbonat RAFT ajanın sentezi

Tiyoloesterin sülfürlenmesiya da alkol halojenür ya da olefin ile karboksilik asitin karışımıyla sentez yapılabilir.

Şekil 21. Tersiyer bütilditiobenzoat RAFT ajanın sentezi

Uyarılmış radikal ester değişimi, bu metot için öncü RAFT ajanının R grubunun etkisi iyi bir serbest radikal ayrılan grup olması gerekir[23]. Örneğin; radikal AIBN'den üretilen siyanoizopropil kumilditiyo benzoatın kumil grubuyla yer değiştirebilir[51].

Şekil 22. Bütilditiobenzoat RAFT ajanın sentezi

Transesterifikasyon (tiyol ile bir ditiyoesterin reaksiyonunda tiyol değişimi). Tiyoglikolik asit – esaslı ditiyoesterler zayıf RAFT ajanlardır. Örneğin; Benzil merkaptan ile reaksiyonu iyi verimde benzilditiyo benzoatın oluşumunu sağlar[51].

1.5. RAFT Prosesi ile Kompleks Mimarilerinin Dizaynı, Kapsamı, Avantajları ve Sınırlamaları

Materyal bilimi polimer bilimi ile bağlantı olarak yeni özelliklere sahip malzemeler üretmek amacıyla farklı polimer yapıların sentezine gereksinim duyar[38]. Bu yeni özellikler, kompleks yapıların barındırdıkları grupların varlığı ile önemli ölçüde artar. Bu yapılar blok oluşturma ve fonksiyonellik gibi yüksek mimarili hale geçişle, kimyasal ve fiziksel özellikleri, çözelti davranışları, uygulanabilirlik gibi kabiliyetini artırmaktadır. Blok kopolimer yapıları her iki bloğun üstün özelliklerini kullanarak daha sağlam ve uygulama alanı yüksek hale gelirler[46]. Blok kopolimer sentezinde bir çok proses kullanılmaktadır[23,52]. Birçoğu anyonik polimerizasyonu kullanılarak gerçekleştirilmiştir[15]. RAFT polimerizasyonu daha kompleks polimer mimarilerin gelişimine katkıda bulunmak için çok yönlü ve güçlü bir prosestir. RAFT tekniği ile kompleks polimer yapılarının başarılı sentezinde, önemli anahtarı tiyokarboniltiyo grubu ve her polimer zincirinde fonksiyonel grubunu barındıran RAFT ajanıdır[53]. Sentez aşamasında bu ajanın kullanılmasıyla moleküler mimari önceden tespit edilir ve dallanmanın olacağı yerler belirlenerek istenilen makro molekül sentezlenir. Çok fonksiyonlu bileşikler için tercih edilen RAFT polimerizasyon tipleri vardır.

1.5.1. Blok Kopolimerler

Blok kopolimerlerin ana zincirlerinde farklı monomerlerden oluşan homopolimerik bloklar yer alır. Blok kopolimerlerin hazırlanmasında çeşitli polimerizasyon teknikleri mevcuttur[50,54]. Bu sentez metotlarından biri de kontrollü radikal polimerizasyon tekniklerinden önemli bir yere sahip olan RAFT tekniğidir. Blok kopolimerlerin RAFT polimerizasyonu ile sentezi sonucu elde edilen malzeme önemli potansiyel uygulamalarında ilgi çekmektedir[55]. RAFT tekniği ile blok kopolimer sentezinde çoğunlukla iki bloklu kopolimerlerin üzerinde yoğun çalışmalar var, ancak triblokları da elde edilmektedir[26]. Blok kopolimerlerin elde edilmesinde polimerik yapı birimini üzerinde barındıran bir makro RAFT ajanın zincir uzaması ile elde edilir[16]. Buna ek olarak, tarak tipi graft copolimer eldesi için başka yollar mevcuttur[18]. Diğer polimerizasyon teknikleri ile üretilen polimerler ile RAFT yapımı polimer bloklarının kombinasyonu ile mümkündür. Bu teknikler son zamanlarda yeni bir kimya alanını doğurmuştur. Ortaya atılan bu yeni teknikler, örneğin klik kimyası gibi iki homopolimerlerin belirli noktalarda bağlanması ile blok kopolimerleri ve diğer yapıları üretmek için kullanılmaktadır.

Şekil 23. Blok kopolimer tipleri

1.5.2. Makro-RAFT Ajanı ile Zincir Uzatma ile Oluşan Blok Kopolimerler

Blok kopolimer sentez basamaklarından ilki hazırlanan RAFT ajanının üzerinde polimerik birim oluşturulur. Elde edilen polimerik uçlara RAFT ajanı bağlanır. RAFT polimerizasyonu esnasında bütün polimer zincirleri makro RAFT ajanı olarak adlandırılan tiyokarboniltiyo son grubuna toplanır[16]. Zincir uzatma ile blok kopolimer sentezi gerçekleşir. Üzerinde polimer segmenti barındıran, makro RAFT ajanın varlığında bir monomerin polimerizasyonu, AB iki bloklu kopolimerlerin oluşumu ile sonuçlanan en basit bir işlemdir. Bu sentez basamağında kullanılan makro RAFT ajanı, ikinci monomerin homopolimerizasyonunda düşük moleküler ağırlıklı RAFT ajanı gibi bir rol alır.

1.5.3. Makro RAFT Ajanı ile Blok Kopolimer Oluşum Mekanizması

Blok kopolimer oluşumunu ve istenen sonucu göstermek amacı ile zincir uzatma reaksiyonun basitleştirilmiş bir görünümü Şekil 24-27' de verilmiştir. Bu reaksiyon mekanizmasında tepkime sırasında meydana gelen reaksiyonların miktarı (ve olası sonlandırma reaksiyonları) göz önüne alınmaz. Şekil 24-27' de polimerizasyonun çok detaylı hali görülmektedir. Daha önce belirtildiği gibi, ön koşul, bir makro-RAFT ajanın kullanılmasıdır[56,57]. Radikaller tarafından başlatılan aktif merkezli radikalik uç ile ikinci bloğu oluşturacak monomer M₂'nin radikal polimerizasyonu gerçekleşir. (Şekil 24).

I. Başlatıcı — 21 •

$$I \bullet \xrightarrow{M_2} P(M_2)_x \bullet$$

Şekil 24. Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun başlama basamağı

 M_1 monomerinin RAFT polimerizasyonu esnasında elde edilen makro-RAFT ajanı ile makro radikal $M_2 \cdot z$ incir transferine uğrayacaktır. İkinci blok oluşumuna ait eklenme ve ayrılma ile ilgili hususlar düşük molekül ağırlıklı RAFT ajanı kullanılarak gerçekleşen homopolimerizasyonu sırasına benzerdir. Bu aşamada ayrılan gruplar M_1 monomerinden oluşan makro radikaldir bu radikale artık sadece M₂ monomeri eklenerek tekrar eden birim oluşturulur. Polimerizasyonun erken safhalarında, iki farklı makro RAFT ajanlar oluşumları beklenebilir (Şekil 25 yolu II).

Şekil 25. Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun büyüme basamağı

Sadece bir sonraki aşamada, M₁ makro radikali monomer M₂ (Şekil 25, yol III) ile reaksiyona girerek bir blok kopolimeri, oluşturulmaktadır. Sonra Şekil 26, yol IV görüntülenen blok gibi makro radikal, makro-RAFT ajanların iki farklı tipleri ile zincir transferi tabi olabilir. Tüm başlangıç makro-RAFT ajan Şekil 25, yolun II yolu ile reaksiyona gerekirdi. Ancak, reaksiyon IV (a) daha az olası hale gelecektir.

Şekil 26. Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun zincir transfer basamağı

P (M2) bir başlatıcı yoluyla ortamda oluşan radikal konsantrasyonunun bir fonksiyonudur. Homlopolimerizasyona benzer, sonlanma reaksiyonları oluşur (Şekil 27, yol V). Sonlanma çeşidine bağlı olarak, triblok kopolimerleri teorik oluşması beklenebilir[9,51].

V.

$$2 P(M_1)_n - P(M_2)_y \cdot \longrightarrow P(M_1)_n - P(M_2)_y - P(M_2)_y - P(M_1)_n$$
$$2 P(M_1)_n - P(M_2)_y \cdot \longrightarrow 2 P(M_1)_n - P(M_2)_y$$

Şekil 27. Blok kopolimer sentezinde RAFT polimerizasyonun sonlanma basamağı

Şekil 28. RAFT polimerizasyonu ile tarak tipi kopolimer

Yıldız Tipi Polimerler

Z- Grup yaklaşımı ile

Şekil 29. RAFT polimerizasyonu ile yıldız tipi kopolimer

Blok Kopolimerler

Zincir uzatma ile

Zincir sonu fonksiyonelliği kullanarak monomer ekleme ile

Şekil 30. Zincir uzatma RAFT polimerizasyonu ile blok kopolimer

Şekil 31. İki polimer zincirinin birbirine klik kimyası gibi yöntemlerle bağlama ile blok kopolimer sentezi

Teorik mekanizmaya göre, molekül ağırlığının gelişimi dikkate alarak zincir transfer sabit değerleri modellenmiştir[58]. Zincir transfer hız sabitine bağlı olarak (makro RAFT ajanına eklenme ve ara radikalin parçalanma hızı) ve monomer yayılma hızına bağlı olarak, molekül ağırlık dağılımı tahmin edilebilir[88]. Aynı zamanda, monomer konsantrasyonu, belirli yapılara sahip ürünler sağlamada önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir

1.5.4. Pratik Hususlar

Prensip olarak, blok kopolimerin sentezi ile ilgili durumlar değerlendirildiğinde homopolimer sentezine benzerdir[59]. Z grubu ile ayrılan R grubu ilişkin ön şartlar eşdeğerdir. Z grubunun tasarımı monomerlerin kontrollü bir polimerizasyonunu kolaylaştırmalıdır[60,61]. Bu yüzden Z-grubu tasarımı ile ilgili olarak her iki monomer için ortak bir RAFT ajanın belirlenmesi gerekir. Tek fark, bir ayrılan grup, blok kopolimerin birinci blok oluşturacak bir polimerik zincir, olmasıdır. İkinci blok oluşturan monomer ile burada bir makro radikal bölünmesini ve polimerizasyonun yeniden başlatmak için polimerik ayrılan grubun yeteneği (R grubu) blok kopolimerlerinin başarılı oluşumu için çok önemlidir. Düşük molekül ağırlıklı bileşikler benzer şekilde, her çıkış grubu, istenen oranda parçalanma tabi olabilir. Metakrilatlar gibi ikinci monomer, nispeten kararlı bir radikal oluşturur ise, daha yüksek bir çıkış grubu veya eşdeğer bir kararlılık ile makro RAFT ajan sentezleme için uygundur. Metakril kökleri, stiril ya da akrilil radikalleri daha büyük bir ayrılma kapasitesine sahiptir. Şekil 25 zincir dengede baktığımızda yol II, P (M1)_n· tarafına doğru parçalanma daha güçlüdür, yalnızca P(M1)_n· daha iyi bir ayrılma yeteneğine sahip olduğunda mümkündür. Başlangıç maddesi P(M2)n · doğru parçalanma daha belirgin ise, esas olarak homopolimer oluşur. Yaygın olarak önerilen, stiren veya akrilat monomerleri ile zincir uzatmasının ardından, ilk olarak bir metakrilat-tipi makro RAFT ajanını hazırlamaktır[62].

Bu öneriler deney sonuçları ile teyit edilmiştir. Aksine hazırlayıcı strateji geniş moleküler ağırlık dağılımına ve reaksiyona girmemiş makro-RAFT ajanı atıklarına neden olurken, metakrilat makro-RAFT ajanı kolayca akrilatlar, stiren veya akrilamid ile zincir uzatılabilir. Blokların sırası belirlenir. Makro radikal grubun ayrılma yeteneğinin tahmini karmaşık değil, diğer makro radikal kararlılıkları, sadece gerçek deneylerle belirlenir. Birçok blok kopolimerleri her iki şekilde sentezi literatürde mevcuttur. Butil akrilat (BA) başarılı bir polistiren (PS) makro RAFT ajanı varlığında polimerize edilmiştir ama aynı zamanda karşı yol - stiren kullanılarak poli (bütil akrilat) zinciri uzatmak yapısı iyi tanımlanmış blok kopolimerleri ile sonuçlanmıştır. Daha yaygın olarak, bir blok kopolimer, sadece belirli bir diziye göre hazırlanabilir. Aynı monomer tipi her iki blok için kullanılabilir, örneğin akrilatlar, yan zincir blok kopolimerlerin eldesinde makro radikal stabilitesini etkileyebilir. Belirli durumlarda blok hazırlanmasına ilişkin daha sıra dışı yol kullanmak mümkün görünmektedir[63]. Ancak, molekül ağırlığı dağılımının genişletilmesi ve geride kalan bazı makro RAFT ajanın etkisi görülmektedir. Blok kopolimerin molekül ağırlığı dağılımı yalnızca başlangıç ilk blok denilen makro RAFT ajanı için iyi olabilir[64,65]. Blok kopolimerlerin sentezinde en önemli husus tanımlanmış bir makro RAFT ajanların hazırlanmasıdır. İlk blok için RAFT ajan seçimi yanı sıra, monomer ve başlatıcı uygun konsantrasyonları ile ilgili hususlarsa ön koşuldur. Makro-RAFT ajanı sentez esnasında yüksek başlatıcı konsantrasyonu son ürünlerinde önemli miktarda hataya neden olabilir. Bu ölü polimer zincirleri uzamaz ancak elde edilen homopolimerde kirlilik oluşumuna neden olurlar. Elde edilen ürünlerde küçük bir miktar olması kaçınılmazdır, ancak dikkatli optimizasyon ile minimize edilebilir. Bazı ilk makro RAFT ajanları sentezinde sonlanan polimerin, sonraki zincir uzatılması gerçekleşmez. Reaksiyon şartları dikkatli optimizasyonu ile bazı sistemler, her zaman, diğer polimerlerden daha iyi tanımlanan makro RAFT ajanların (daha az sonlandırılmış polimerler anlamına gelir) oluşmasına neden olur. Engellenen monomerler gibi çok yavaş çoğalan monomerler, doğal olarak, tiyokarbonitiyo uç grupları olmaksızın polimer daha yüksek bir fraksiyona neden olur. Zincir büyümesi olmayan polimerler ve homopolimer son blok kopolimerini kirletecektir[66].

1.6. Triblok Kopolimerler

Triblok kopolimerler birçok yaklaşımla sentezlenebilir[15,23]. Zincir büyümesi üç farklı şekilde gösterilmiştir. Birinci yol diblok kopolimer zincir büyümesidir. İkincisi iki RAFT ajanın birbirlerinin (Z ya da R gruplarının) aynı olarak kullanıldığı zaman elde

edilir[67]. Üçüncüsü RAFT ajanı üzerinde ayrılan iki grubun bulunması ile elde edilecek yoldur[39].

Şekil 32. RAFT ajanı ile birbirini takip eden monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi

Şekil 33. Birbirine Z grupları üzerinden bağlanan iki RAFT ajanın kullanıldığı ve monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi

Şekil 34. Birbirine R grupları üzerinden bağlanan iki RAFT ajanın kullanıldığı ve monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi

Şekil 35. Üzerinde ayrılan iki grubun bulunduğu RAFT ajanın kullanıldığı ve monomer eklenmesiyle blok kopolimer sentezi

Diblok kopolimer oluşumuna benzer problemlere benzer sıkıntılar burada da görülmektedir. Aynı husus Triblok kopolimerlerin sentezinde mevcuttur. Deney koşularının tam belirlenmesi gerekmektedir. Makro RAFT ajanın yeniden başlama sınırlandırmasını engellemek için gerekli optimal şartların düzenlenmesi gerekir. Triblok kopolimer elde etmek için üçüncü monomerin kullanıldığı ABCBA şeklinde penta blok kopolimerde elde etmek mümkün olacaktır[23,39]. Örneğin (T- BA) tertbütilakrilat, izopren (IP) ve ST ile triblok kopolimer elde edilmiştir. R ya da Z grupları üzerinde doğrudan ya da bir zincir ile bağlı iki RAFT ajanı kullanılarak triblok kopolimer elde etmek mümkündür. ABA, BAB blok kopolimer üretimi için şekilde gösterilen simetrik RAFT ajanlarını kullanmak mümkündür.

1.7. Makro Moleküler Dizayn (MADIX)

Ksantat iç değişimi ile makro moleküler dizayn (MADIX), bir çok araştırmalara konu olmaktadır.Bu alanda önemli bir gelişme ditiyoester, ditiyokarbomat, tritiyokarbonat ve ksantatların içeren Z-C(=S)-S-R genel yapısına sahip tiyokarboniltiyo bileşiklerin kullanıldığı RAFT ve MADIX prosesleridir. Mekanistik olarak bakıldığında RAFT ve MADIX arasındaki fark sadece zincir transfer ajanın (CTA) yapısındadır. Bu yapı RAFT da Z-C (=S) –S-R iken MADIX te Z = OZ' şeklindedir. Bu nedenle birçok çevreler ksantatları içeren polimerizasyonları da RAFT grubu altında gösterir. CSİRO ve Rhodia RAFT /MADIX polimerizasyonların gelişiminde öncülük yapmışlardır [68]. Bu gelişmeler yeni tip RAFT/MADIX ajanlarının sentezi, kinetik ve mekanistik gelişmeler, suda çözünen materyallerin geliştirilmesi sentezi gibi birçok alana uygulanabilirliği şeklindedir. Ksantatların kullanıldığı RAFT / MADIX polimerizasyonları toplam RAFT/MADIX polimerizasyonları ile karşılaştırıldığında daha az olmaktadır. Sebep olarak MADIX polimerizasyonlarının R ve Z gruplarının çeşitliliği, optimal kontrolleri, monomer uygulanabilirliği, reaksiyon koşulları gibi durumlara bağlıdır [69,70,71].

Günümüzde MADIX polimerizasyonu ile ilgili birçok çalışmalar yapılmaktadır. RAFT /MADIX polimerizasyonu sonucu oluşan zincir sonundaki ksantat grubunun giderilmesi endüstriyel olarak önemli bir konudur [72].

1.7.1. MADIX Polimerizasyonun Tarihi

RAFT/MADIX polimerizasyonu iki farklı bölgede 1980 yıllarda keşfedilmiştir [23]. CSIRO grubuna göre radikal polimerizasyon katılma –ayrılma zincir transfer ajanlarının kullanılmasıyla başlamıştır. (AFCTA). Bu ajanlar moleküler ağırlık kontrolü ve termal fonksiyonelliğe uygun polimerlerin hazırlanmasında kullanılmıştır. İlk AFCTA ajanı alilik bileşikler vinil eter ve tiyonoester içeriyordu. CSİRO katılma ayrılma mekanizması ise metakriliklerin polimerizasyonunda, kopolimerleşmeyen metakrilik makro monomerlerin kullanımı ile RAFT için ilk basamak olarak alınmıştır. Böylece polimerizasyon akışı üzerinde terminal olefinik grupların kalması sağlandı. Makro monomerlerin düşük transfer sabiti (C_{tr} = 0,2-0,3) olmasına rağmen metilmetakrilat (MMA) polimerizasyonunda bütün metakrilik diblok kopolimerler düşük plidispersite indeksi PDI ile emülsiyon polimerizasyonunda sentezlendi [23,73].

Şekil 37. Barton-McCombie reaksiyonunda anormal bir sonuç

Diğer yandan RAFT/MADIX metodu Fransa'da Zart ve ekibi tarafından ksantatların dejeneratif transferlerinde kullanılırken tespit edilmiştir. Bu ekleme reaksiyonu Barton Mc Combie deoksidasyonu çok kullanışlı mekanizmasına ışık tutulmaya çalışırken dizayn edildi. Bu mekanizma ile bir alkolün alkan indirgenmesine izin verir. Ksantat yardımı ile ya da ksantat türevlerinin Şekil 37 alkol S-metil ksantat (3) şeklinde ara ürüne ksantat tuzunun metilasyonu ile dönüşür.

Sülfür atomunda bir metil grubunun yerleştirilmesi kolaylık şeklinde yapıldı. O-(çoleston 3 il) –S- izopropil ksantat, tribütil stanin ve başlatıcı olarak AIBN az miktarda alınarak reaksiyon gerçekleştirildi ve beklenmeyen çoleston elde edildi. Reaksiyon propan ve

tribütüliyum elde edildi. Bunun anlamı Şekil 37 ara ürün 8 C-O veya C-O bağların kırılması ile üretilen radikallerin kararlı olmasıdır.

Şekil 38. İki radikal arsında ksantat grubunun tersinir değişimi

Etil gibi ksantat oksijeni üzerine birincil grubun yerleştirilmesi Şekil 39'da 9 nolu bileşikte ki gibi C-O bağının parçalanmasıyla yüksek enerjili etil radikallerine dönüşümü çok zordur. Karbon merkezli R · radikalleri oluşacak ve tritiyokarbonil grubuna eklenerek R'· radikallerini oluşturacak. Eğer radikal R' daha karalı ise tekrar ayrılan gerçekleşerek R radikali elde edilecektir.

Şekil 39. Bir olefine ksantat grubunun radikalik katılması

Böylece tersinir katılama ve ayrılma Şekil 39'da 9-10-11 bileşikler üzerinden devam edecektir. Bu RAFT proseseleri bir olefine radikal R $\cdot$ nin eklenmesiyle R' $\cdot$ oluşur. Bu bir dizi tepkimeden oluşur Şekil 39'da görülmektedir [74].

RAFT prosesleri Şekil 39'da gösterilen (R'=14) bir olefine R· Radikallerinin eklenmesiyle R'· Radikallerinin arttığı reaksiyon şemasına katılabilir. Böylece birinci başlama basamağında radikal R· başlangıç ksantatdan türetilir ve hızlı bir şekilde 12 ara ürünü veren öncüsü tarafından yakalanır (yol A). Bu reaksiyon çok hızlı bir şekilde bozulur. Çünkü C-O bağının parçalanmasıyla oluşan etil radikali oluşumu önerilmez (yol B) diğer muhtemel parçalanma (yol C) başlangıç malzemelerine dönüşür. Olefinik tuzak ile R· Radikalinin yakalama yavaş olmasına rağmen diğer önemli rekabetçi prosesler tarafından engellenemez. Radikal 14 olefin eklenmesiyle artar ve ara ürün 15 vermek üzere hızlı bir şekilde ksantat 9 tarafından dönüştürülür, simetrik olmayan taraf iki şekilde parçalanır. Ya radikal 14 verir ya da ürün 16 yı ve R· oluşur zincir büyümeye devam eder. Bu denge Şekil 39'daki gibi daha kararlı radikal yönüne kayar. Eğer R· Radikal 14 ten daha kararlı ise proses ileri yönde yürür ve olefin için temiz bir eklenme görülmektedir [74].

Siklopropil içeren ksantat 19 a beklenen miktarda ekleme yüksek verimle beklenen 20 ürünün oluşmasını sağlar, son 20 yılda yapılan çalışmaların yüzlercesi arasında bir örnektir [74].

Şekil 40. Bir olefine katılma ve detaylı dönüşümü gösteren örnek

Şekil 40'da olefine eklenme örneği bu radikal prosesinin avantajlarının çoğunun şekillenmesidir:

- Bromo-keton 17 den 19 un temel olarak kantitatif oluşumu ile gösterilmiş başlangıç ksantatın oluşumu önemsizdir. Potasyum O-etil ksantat 18 etanolik potasyum hidroksite karbon disülfit eklenmesiyle basit olarak hazırlanmıştır. Bu madencilik endüstrisinde yüzdürme aracı olarak kullanılan çok ucuz genel kimyasal üründür.
- Deneysel prosedür oldukça basittir ve reaksiyon, tipik olarak 1-4 M çok yüksek derişim altında devam eder. Sıvı reaktifler olması durumunda, hiçbir çözücüye ihtiyaç duyulmamaktadır. Ksantat ve olefinin yaklaşık eş molar miktarları kullanılabilir, az bir başlatıcı yeterlidir ve reaksiyon karışımı basitleştirilmiş saflaştırma metotlarıyla temizlenebilir.

- 1,2-dikloro etan çözü gücünden dolay çok kullanılmış olmasına rağmen diğer çözücülerde kullanılabilir.
- Deney koşulları ılımlı ve doğaldır. İyonik ve organometalik reaksiyonlarda doğal yapısından ayrılabilen ve koruma gerektiren polar grupların çoğuna toleranslıdır.

1.7.2. MADIX Polimerizasyon Mekanizması

MADIX polimerizasyonu geleneksel radikal sistemlerindeki bir ksantatın birkaç molar oranın onda birinin basit tanıtılmasından ibarettir [75]. RAFT da olduğu gibi MADIX in önemli özelliği yukarıda da tarif edildiği gibi Şekil 41'de gösterilen ksantat dejeneratif transferini temel alan tersinir katılma ve ayrışma reaksiyonlar dizisidir. Alken monomerdir ve böylece rölatif olarak ksantat miktarından çok fazla kullanılır. MADIX polimerizasyonun tipik deneysel koşulları transfer ajanın varlığında geleneksel radikal polimerizasyonuna benzerdir [76]. Büyüyen Pn · türü ilk olarak geleneksel radikal kaynağından (azo veya perokso bileşikleri) oluşturulur ve monomer eklenmesiyle büyür. (Şekil 41'de yol 1). Bu oligomerik radikaller Pn · ksantatın C=S çift bağı üzerine eklenir (k_{add}) oluşan geçici radikali β - ayrışması (k_{β}) ile yeni tiyokarboniltiyo türlerini ve ayrılan R• vermek üzere reaksiyon verir [77] Şekil 41'de yol 2). R• radikali geleneksel radikal polimerizasyonunda olduğu gibi aktif türler ile tekrar yeni bir polimerizasyon (k_{re-ini}) başlatma yeteneğine sahip olan grup olarak seçilmiş gruptur [45] (Şekil 41'de yol 3).

Şekil 41' de sözü edilen ön denge MADIX ajanın üzerinde gerçekleşir. Ön denge hızlıdır teorik mol kütlesi deneysele yakın olacaktır. İdeal olarak herhangi bir C/LRP tekniğinde polimerizasyon başlangıcında tam dönüşüm ve kontrolün sağlanması gerekmektedir. Molar kütle monomer dönüşümü ile doğrusal olarak artması gerekir teorik molekül ağırlık aşağıdaki eşitlikle tahmin edilir [78].

$$\overline{M}_{n, \text{ theo}} = \frac{[M]_0}{[X]_0} x M_{MU} x \text{ Conv.} + M_x$$

Burada $M_{n,theo}$ teorik ortalama moleküler ağırlık, $[M]_0$ ve $[X]_0$ başlangıç monomer ve ksantatın derişimidir. Sırasıyla M_{MU} ve M_X monomer biriminin ve ksantatın mol kütlesidir [74]. Conv. monomerin kısmi dönüşümüdür. Yukarıdaki eşitlik bütün zincir büyümelerini CTA'nın R grubundan kaynaklandığını varsayar [79].

1. Başlama

Başlatıcı $\longrightarrow$ Ini $\stackrel{\text{Monomer}}{\underset{k_{\text{Ini}}}{\longrightarrow}} P_n^{\bullet}$

2. Öndenge: Ksantata Tersinir Zincir Transferi Ctr(X)

3. Tekrar Başlama

4. Ana denge Zincirden Zincire Transfer Ctr(PnX)

5. Sonlanma

$$P_{m}^{\bullet} + P_{n}^{\bullet} \xrightarrow{k_{tree}} P_{n+m}$$

$$\xrightarrow{k_{td}} P_{n}^{=} + P_{m}H$$

Şekil 41. MADIX polimerizasyonun genel mekanizması

RAFT/MADIX polimerizasyonunda kullanılan diğer CTA'lar olduğu gibi, toplanan türlerin radikal atağı ksantatın RS(C=S)OZ' C=S bağı üzerinde olur aktifleştirici Z=OZ' aktifleştirci grubun getirmiş olduğu aktifleşmeye bağlı olarak devam eder [80]. Oysa R•, belirgin bir kararlılık ve engellemeye sahip olduğunda β -ayrılma tercih edilir. Şekil 41'de gösterildiği gibi zincir transfer sabiti C_{tr}(X) hesaplanması eklenme ve ayrılma basamakları için aşağıdaki eşitlikle hesaplanır[97].

$$\overline{C}_{\rm tr}(X) = \left(\frac{k_{\rm add}}{k_{\rm p}}\right) \left[\frac{k_{\rm \beta}}{(k_{\rm -add} + k_{\rm \beta})}\right]$$

Başlangıç RAFT/MADIX ajanının, 'başlama periyodu' olarak da adlandırılan tüketilmesi periyodu uygun bir in-situ H NMR ile sonuçlandırılabilir [74] Ksantat tüketildikten sonra, makro CTA girer, ana denge (4) olarak da adlandırılır. Baskın zincirler ve çoğalan türler arasında ω -ksantat gruplarının zincir den zincire transfer ajanıdır. Ana denge kinetiği bir zincir transfer sabiti C_{tr}(P_nX), öndenge Ctr(X) değerinden farklı olabilir. Ara radikalde iki polimer parçası hemen hemen aynı nitelendirildiğinde k_{-add}=k_{β} kabul edilir. Dolayısıyla C_{tr}(P_nX) denklemine göre ifade edilebilir.

$$C_{\rm tr}\left(P_{\rm n}X\right) = \frac{k_{\rm add}}{2k_{\rm p}}$$

İdeal olarak hızlı bir değişim tüm zincirlerin büyümesi ve dar moleküler ağırlık dağılımı için eşit olasılık sağlar. Polimerizasyon tamamlanmasından sonra zincirlerin büyük çoğunluğu teorik olarak ditiyo gruplar ile sonlanır ve R grubu diğer ucu ise ilk ksantat yapısından kaynaklanan grubudur. Uygun koşullar altında (parçalanma ve tekrar birleşme ile) (Şekil 41'de yol 5) tersinir zincir kırılmaları ile oluşturulan ölü zincirlerin oranı en aza indirilebilir. Radikal oranın artırılması polimerizasyonun genel oranın artırır ama aynı zamanda zincir kırılmaları nihai polimerlerin molar küle dağılımı genişletmesine neden olur.

Eğer ara ürün radikaller ön ve ana dengede oluşan ditiyoesterlerden türetilmiş durumunda elektron spin rezonans ile gözlenebilir. Ksantat aracılıklı polimerizasyonda kontrol ve ölçümleri literatürde henüz bildirilmemiştir. MADIX türevi polimer yapıları ¹H NMR, UV ya da IR gibi değişik karakterizasyon teknikleri ile doğrulanmıştır[17]. Bu tekniklerin yanı sıra elektro sprey iyonizasyon kütle spektrometresi (ESI- MS) ve matriks destekli lazer desorpsiyon iyonizasyonu uçuş zamanı kütle spektrometresi kullanılmaktadır. Ksantat ile sonlandırılmış polimerler zincir uzatma deneyleri izole edilebilir ya da blok kopolimer sentezi için aktive edilebilir.

Özet olarak MADIX polimerizasyonu optimal bir kontrole ulaşmak için takip eden iki şartın yerine getirilmesi gerekir yani: (1) çoğalan türler ve bütün CTA'lar (ilk ksantat ve

makro CTA) arasında ditiyokarnat son grupların hızlı değişmesi yani C_{tr} (X) ve C_{tr} (PNX) her ikisininde yüksek olması gerekir. (2) ksantata göre başlatıcı derişiminin çok düşük olması (tipik olarak <%10 mol) ölü zincirlerin varlığını azaltır [81]. Bununla birlikte, bu derişim, polimerizasyon tamamlanmasını sağlamak için yeterince yüksek olmalıdır. Açıkçası, MADIX polimerizasyonun etkinliği monomer / ksantat kombinasyonunun bir fonksiyonu olarak değişir. MADIX proses alkil (met) akrilatlar grubu transfer polimerizasyonu, modeli ile iyi tanımlanabilir. Bu model ile kenetlenme sonucu tersinir sonlanmalar ihmal edilebilir ve C_{tr} (X) = C_{tr} (PNX) olduğunu varsayar ve M_n kontrolünü ve PDI dağılımını monomer dönüşümünün bir fonksiyonu olarak tahminini sağlar[82]. Ortalama polimerizasyon derecesi DP_n aşağıdaki eşitlikle ifade edilebilir.

$$DP_{n} = \frac{[M]_{0} \text{ x Dön.}}{[X]_{0}(1 - (1 - Dön.)^{C_{tr}(X)})}$$

Benzer polimerizasyonlarda son PDI değeri $1+1/C_{tr}(PX)$ değerine eşittir. M_n ve PDI'nin her iki varyasyonu böylece farklı C_{tr} değerleri için çizilebilir. Grafik 1-a gösterir ki en büyük C_{tr} değeri monomer dönüşüm profili karşı daha yakın DP_n teorik düz çizgidir. Molar kütlenin doğrusal artışı C_{tr} değerinin 10'dan büyük olmasında yakalanmıştır. Bunun anlamı CTA monomerden daha hızlı reaksiyona girmişti. Grafik 1-b'de gösterilen farklı C_{tr} değerlerine karşı PDI değişimi güçlü bir şekilde etkisini gösterir. C_{tr} değerinin 10'dan büyük olmasıyla PDI değerleri 1,2 civarında elde edilir [13].

Grafik 1. Polimerizasyonda farklı C_{tr} sabitlerinde a) Ortalama Polimerizasyon Derecesinin b) PDI = M_w/M_n 'nin monomer dönüşümüne karşı teorik gelişimi [13]

Deneysel $C_{tr}(X)$ değerleri belirli bir monomer dönüşümde ölçülen DP_n ile bu model için deneysel DP_n >Dönş.x $[M]_0/[X]_0$. şartlarını yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu profil, bazen "melez davranışı" olarak adlandırılan, CTA'dan üretilen yeni polimer zincirleri son ürün polimerin molar kütle dağılımını azaltır. "melez davranış" ın mümkün olan etkisi i) Z grubu uygun olmayan bir seçimi ii) R grubu ara radikalden şekillenen oligomer / polimer zincirine parçasına göre kötü bir ayrılan grubu (k_β) göreli olabilir iii) R• radikali tekrar polimerizasyon başlatma yeteneği zayıf olmasına bağlıdır.

1.7.3. MADIX Polimerizasyon Kinetiği

Zincir transfer reaksiyonları, genellikle, genel polimerizasyon hızı üzerinde hiçbir etkiye sahip değildir. Bunun bir sonucu olarak, bir RAFT / MADIX polimerizasyon kinetiği, CTA'dan bağımsız olarak, geleneksel bir serbest-radikal polimerizasyon özdeş olmalıdır[83]. Bununla birlikte, bazı ditiyoesterler (özellikle ditiyobenzoatlar) kullanan RAFT polimerizasyonları benzer şartlar altında gerçekleştirilen geleneksel serbest radikal polimerizasyon batta belirli CTA / monomer kombinasyonu (örneğin ditiyoester / vinil asetat) için tamamen engellenmiş olabilir. Daha sonra ele alındığı gibi, bazı gecikme de vinil asetat ksantat aracılı polimerizasyonunda (VAc) kanıtlanmıştır

Aynı şekilde genel polimerizasyon oranı, CTA konsantrasyonunu arttırarak azaltılabilir. Bu geciktirme / inhibisyon etkisinin varlığı ön ve ana denge (2) ve (5), Şekil 41'de görünen radikal ara ürünler önemli bir konsantrasyon ve stabilizasyonu ile ilgili olabilir. İleri sürmüşlerdir ki ara radikal P_nS (Z) C · SPM yavaş parçalanma maruz kalır ve tersinir sonlanabilir CTA ve makro-CTA 'lar bu nedenle radikal havuzu gibi hareket eder [84]. Tersinir sonlanmalarda çoğalan Pn türleri gibi Radikal ara ürünler tersinir olarak yakalanabilir, böylece üç kollu yıldızlar elde edilir ya da transfer veya çoğalma gibi geleneksel radikal reaksiyonları gerçekleşir. Ancak, engelleme, aynı zamanda 'başlatma dönemi' sırasında R· yavaş yeniden başlatılması ile açıklanabilir. Bu bağlamda, MADIX ajanı olarak ksantatların etkisi ileri sürülebilir [80].Küçük geciktirme, genel olarak, vinil asetat (VAc) ya da N-vinil pirolidon (NVP) gibi hızlı çoğalan monomerler haricinde MADIX polimerizasyonda gözlenmiştir.

Şekil 42. Ksantat MADIX Ajanları X₁-X₁₃

Şekil 43. Ksantat MADIX Ajanları X14-X25

Tüm MADIX ajanlar inhibisyonunun uzatılmış dönemleri (0.3 h <t <10 saat) ve orta gecikme oranı sergilemektedir. Bu, ön ve ana dengede ortaya çıkan ara madde MADIX radikallerinin yavaş parçalanmasına atfedilir.

1.7.4. MADIX Ajanlarının Seçimi

Ksantatlar olarak tasarlanmış ve değişik monomerlerin radikal çok çeşitli polimerizasyonda test edilmiştir. Z ve R gruplarının yapısal çeşitliliği ve MADIX ajanı üzerinde etkisi kalitatif ve kantitatif olarak düşük seviye moleküler orbital hesaplamaları ve yüksek seviye ab-into hesaplamalarının kullanılmasıyla tahmin edilebilir [12]. Güncel hesaplama teknikleri, enerji bariyerlerini ve entalpilerini iyi bir doğrulukla hesaplama imkanı sağlar. Örneğin, RAFT / MADIX ve ilave radikallerin radikal kararlılık enerjilerini ve parçalanma reaksiyonları entalpilerini Z ve R substitüentlerin çeşitli kombinasyonları için hesaplanmıştır [85]. Bu araştırmalar RAFT/MADIX ilave radikaller ve parçalanma ile oluşan tiyokarboniltiyo bileşiklerin stabilitesi üzerindeki sübstitüent etkisini inceleme imkânı verir [23]. İki sülfür gruplarından elektron salmasından dolayı bu ara radikalin stabilitesi geliştirilmiş olduğu doğrulanmıştır. İlginç bir şekilde, örneğin O-alkil ksantatlar gibi Z'de yalın çift donör sübstitüentler radikal stabilitesi üzerinde daha küçük bir etkiye sahiptir. R grubu, ara radikalin kararlılığı üzerinde küçük bir etkiye sahip olmasına rağmen, S-R bağın kuvvetini etkileyen diğer kükürt sübstitüent ile etkileşime girebilir. Buna ek olarak, büyük R-ve Z grupları RAFT/MADIX ajanın kararsızlığında daha önemli bir etkiye sahip olduğu bulunmuştur [17]. Bu deneysel bulguları ile karşılaştırılmalıdır ve hesaplamalı kimya belirli bir monomer / ksantat kombinasyon [86] için R-ve Z gruplarını seçiminde birinci referans kılavuz olarak kullanılabilir.

Şekil 44.Ksantat MADIX Ajanları X26-X40

1.7.5. Ksantatların R Etkisi

Ayrılan grup saldıran radikale göre iyi bir ayrılan grup olmalıdır. R radikali aynı zamanda etkili bir şekilde yeni polimerizasyonu başlatabilmelidir[85]. Örneğin, benzil, feniletil ya

da kümil grupların R grubu olarak kullanıldığı O-etil ksantat VAc tın MADIX polimerizasyonu için zayıf bir yeni başlatıcı grup olabilir. MADIX polimerizasyonu için çok etkili bir CTA olarak görev yapar. R grubu, radikal ara stabilizasyonu karşı aktive Z grubundan daha düşük bir katkı sağlamaktadır. Bugüne kadar, kumil, siyanoizopropil veya propionil grupları genelde [74] RAFT / MADIX polimerizasyon yeniden başlatılması için en etkili olduğunu kanıtlanmıştır[87].

Aynı aktive edici bir grup Z = OEt içeren ksantatların bir serisi için (X1-X10) stiren (S) ve etil akrilat (EA) polimerizasyonu için değerlendirilmiştir [74]. Bu seride, ekleme hızı sabiti, k_{add} (Şekil 41), temel olarak aktive edici grup Z = OEt grubundan etkilenir. Elde edilen sonuçlar, bu nedenle, doğrudan ayrılan R grubu yeteneği ile ilişkilendirilmiştir. Bu istenen yönde bir β -ayrışması geçmesi geçici radikal için olasılıktır ve $k_{\beta}/(k_{-add}+k_{\beta})$ ile ifade edilir.

1.7.6. Ksantatların Z Etkisi

RAFT/MADIX polimerizasyonu üzerine Z aktifleştirici grubun Z etkisi araştırılmıştır[23]. MADIX' in kontrol kalitesinde ksantatdaki OZ' aktifleştirici grubun etkisi, aynı ayrılan R grubunu taşıyan ksantat serisi (X1 ve X11-X17) alınarak araştırılmıştır [85]. Stiren polimerizasyonu için ayrılan R grup (1-ethoxycarbonil)etil grubu alınmıştır.

Şekil 45. Ksantatların konanik biçimleri

1.8. Polimerizasyon Karekterizasyon Teknikleri

1.8.1. Jel Geçirgenlik Kromatografisi (GPC)

Makro molekülleri küçük moleküllerden ayırma amaçlı tasarlanmış bir ayırma yöntemidir. Ayırma tekniğin polimerler için kullanılmıştır. Polimer moleküllerinin

büyüklüklerine göre bölümlere sınıflandırma yani fraksiyonlama amaçlı kullanılan analiz sistemidir. Şekil 46'da verilen jel geçirgenlik kromatoğrafisi sistemi incelendiğinde ayırma kolonu, pompa, çözücü ve dedektör gibi kısımlardan oluşmaktadır.

Hazırlanan polimer çözeltisi mikro şırınga yardımıyla sisteme enjekte edilir. Akışkan faz yardımıyla ilerleyen polimer örneği ayırma kolonundan geçirilir [89].

Şekil 46. Jel geçirgenlik kromatoğrafisi sistemi

Ayırma kolonu küçük gözeneklere sahip küresel taneciklerden oluşmaktadır. Bu gözenekler belli büyüklüğün altındaki moleküllerin girişine izin verir. Kolona giren polimer molekülleri bu gözeneklere giremedikleri için kolonu daha çabuk terk ederler. Küçük boyutlu moleküller daha uzun yol alarak kolonun çıkışına ulaşırlar [90].

1.8.2. Stirenin RAFT ile Polimerizasyonu ve Teorik Molekül Ağırlığı

Stiren RAFT prosesiyle daha çok polimerleşmiş monomerlerden biridir. Çeşitli RAFT ajanlarının varlığında stiren polimerizasyon kinetiklerinde birçok çalışma yapılmıştır[27]. Stiren saf olarak ısı etkisiyle proseslerde polimerleşebilir. Monomer ve

RAFT ajanı havanın varlığında tercihen <100'C'de ısıyla gerçekleşir. RAFT ajanı kullanılarak moleküller ağırlıkları kontrol edilebilir[52,56].

Polimerlerin teorik molekül ağırlıkları aşağıdaki eşitliklerle hesaplanır[52].

$$M_{n,\text{teorik}} = \frac{[\text{monomer}]_{o} \times M_{\text{monomer}} \times \text{Dön.}}{[\text{CTA}]_{o}} + M_{\text{CTA}}$$

Bu eşitlikte M_{monomer} ve M_{CTA} , monomer ve CTA'nın moleküler ağırlıklarıdır. [monomer]₀ ve [CTA]₀, başlangıçtaki monomer ve CTA'nın derişimleridir. Makro RAFT ajanlarının kullanıldığı kopolimer polmerizasyonlarında ise benzer eşitlik aşağıdaki şekilde değiştirilir[52].

$$M_{n,\text{teorik}} = \frac{[\text{monomer}]_0 \times M_{\text{monomer}} \times \text{Dön.}}{[\text{polimer CTA}]_0} + M_{\text{polimer CTA}}$$

Burada $M_{polimer - CTA}$ ilk monomer bloğunun oluşturduğu Makro RAFT ajanın molekül ağırlığıdır. $M_{monomer}$ ise ikinci bloku oluşturacak monomerin molekül ağırlığıdır. Dönüşüm ikinci monomerin fraksiyonel dönüşümünü göstermektedir. [monomer]₀ ve [polimer CTA]₀ başlangıçtaki monomer ve polimer CTA'nın derişimleridir[52].

1.9. Halka Açılma Polimerizasyonu

Halka açılma polimerizasyonu siklik monomerlerin polimerleşmesini ifade eden bir terimdir. Bu mekanizma ile tepkimeye giren ve polimer oluşturan halkasal monomerlere örnek olarak; halkalı eterleri (ör. etilenoksid/epoksi), halkalı esterleri, halkalı asetalleri, halkalı amitleri (ör. laktamlar), halkalı aminleri (ör. aziridin) ve siloksanları verebiliriz. Halka açılma polimerizasyonu kullanılarak sentezlenen ticari polimerlere örnek olarak poli(bütilen oksit), poli(etilen oksit), poli(etilen imin) ve polikaprolaktam (Naylon 6) verilebilir. Bir halkalı monomerin polimerleşebilmesi termodinamik ve kinetik faktörlere bağlıdır. Polimerleşebilme için en önemli etkenlerden biri termodinamik faktördür ve bu faktör, basitçe, halka monomerle doğrusal polimerin göreceli kararlılıklarının oranıdır. Polimer kararlı ise polimerizasyon görülür, monomer kararlı ise polimerizasyon görülmez. Bu faktör göz önüne alındığında, 6 üyeli halka monomerler (siklohekzan) haricindeki halkalı monomerlerin polimerleşmesi olasıdır. Bunun yanında, 3 (siklopropan) ve 4 (siklobütan) üyeli monomerler 8 üyeli halkalardan (siklooktan), 8 üyeli halkalarda 5 (siklopentan) ve 7 (sikloheptan) üyeli halkalardan daha yüksek polimerleşme isteğine sahiptirler. Bu sıralamayı etkileyen en önemli etmenler, halkayı oluşturan atomların birbirleriyle yaptığı açı ve atomların arasındaki açının oluşturduğu halkadaki gerginliktir. Ancak, her ne kadar termodinamik açıdan polimerizasyon tepkimesi olağan görünse bile, eğer halkanın açılması için kinetik bir reaksiyon mekanizması mümkün değilse polimerleşme imkansızdır.

Laktam, lakton, siklik eter ve asetal gibi heterosiklik bileşiklerin halkasındaki heteroatomun (O, S, N) varlığı nükleofilik ya da elektrofilik başlatıcı saldırısını imkanlı kılar ve hem termodinamik hem de kinetik faktörler olumlu olduğu için polimerleşme olasıdır.

1.9.1. Halka Açılma Polimerizasyonun Genel Mekanizması

Diğer tip yaşayan polimerleşme metotlarından birisi de halka açılma polimerleşmesidir. (ROP) Bu polimerizasyon sentezlenen iyi tanımlı makro moleküler materyallerin sentezi için başarılı ve çokça uygulanan bir tekniktir[39,51]. Bu teknik RAFT, ATRP gibi kontrollü radikal polimerizasyon prosesleriyle kombine edildiğinde eşsiz mimariler elde etmek mümkündür.[29,38]. Siklik monomerlerin ailesi oldukça geniş olarak bilinir. Halka açılması polimerizasyonları (ROP) için sistemlerin geniş bir oranı yol açar. Siklik monomerlerin çoğunluğu heterosikliktir. Halka fonksiyonel gruplarının heterolysis olmasına izin veren yüksek polorize yapısına sahiptir. Böylece, nükleofilik ve elektrofilik durumları iyonik polimerizasyonlarını başlatmak için etki edebilir[63]. Bu iyonik ROP proseslerinin önemli çeşitlerinin yanında, serbest radikal olarak başlatılmış ROP dahi önemlidir[22]. Çünkü potansiyel olarak, siklik monomerler ve vinil monomerlerin kopolimerizasyonlarının dizaynı özgünlük sağlar. ROP reaksiyonlarının diğer önemli

1.9.2. Anyonik Halka Açılma Polimerizasyonu (ROP)

Halka açılması polimerizasyonları başlatan olarak kullanılan nükleofilik reaktifler "anyonik ROP" içine düzenlenebilir. Genel mekanizması Şekil 47'de gösterilir. Siklik yapıya sahip monomerlerin anyonik halka açılma polimerleşmesi geçirebilmesi için öncelikle aktif monomerin oluşturulması gerekir. Nükleofilik reaktifler daha çok başlatıcı olarak organometaller (alkil lityum, alkil magnezyum brom, alkil alüminyum vb.) metal amidler, fosfinler, aminler, alkoller ve su içerir[33]. Başlama basamağı; Bu basamakta monomerlerin başlatıcı ile etkileşerek anyonik uç oluşturur. Birçok başlatıcı sistemi kullanılarak gerçekleştirilebilir. Büyüme basamağı; bu basamakta anyonik uçlu monomer diğer bir siklik yapıya sahip monomerle etkileşerek halka açılmasını sağlar. Bir reaksiyon dizisi ile takip eden mekanizma üzerinden ortamda bulunan monomerler tükeninceye kadar devam eder. Sonlanma basamağı; halka açılma polimerizasyonları yayan polimerizasyon niteliğindedir. Ortamda monomer tükenmeden önce uzayan zincirlerin ağırlık oluşturmasından dolayı çökme gerçekleşebilir. Bu durumda anyonik uçlu zincirlerin azalan hareketlilikleri sebebi ile polimerizasyon hızında azalma gerçekleşir ve monomer konsantrasyonun azalması ile polimerizasyon durur.

Şekil 47. ROP polimerizasyonun genel mekanizması

1.9.3. Halka Açılma Polimerizasyonun Genel Mekanizması

Laktonların halka açılma polimerizasyonları ile elde edilen biyobozunur alifatik poliesterlerin elde edilmesinde uygundur. Poli(ɛ-kaprolakton) bu sınıfın önemli bir üyesidir[62]. Kaprolaktonun halka açılma polimerizasyonu poli(ɛ-kaprolakton) elde etmek için elverişli bir metotdur[39,46,62]. Monomerler(örneğin ester, karbonat, amid, üretan ve fosfat gibi) polarize bağa sahip anyonik ROP'a maruz kalma yeteneğidir. Sırasıyla poliester, polikarbonat, poliamid, poliüretan ve polifosfat oluşma polarize bağlar izin verir[36].

Şekil 48.ROP polimerizasyonun genel mekanizması

1.9.4. Katyonik Halka Açılma Polimerizasyonu

Halka açılma polimerleşmeleri genelde anyonik ve katyonik polimerleşmede kullanılan başlatıcılarla başlatılır[94]. Başlatıcıya ek olarak, monomerin reaksiyona girebilirliğini arttırmak için bu tip sistemlerde katalizör kullanımı da yaygındır. Halkalı bileşiklerin bazıları metatez, ya da radikalik halka açılma gibi mekanizmalarla da polimerleştirilebilir.

Halka açılma polimerizasyonunu tetiklemek için hangi başlatıcıların kullanılacağı bilinmesine rağmen, kullanılan başlatıcının nasıl bir tepkime yolu çizdiği tam olarak

anlaşılamamıştır. Bilimsel literatürde, halka açılma polimerizasyonunun ilerleyişinin iki farklı mekanizmayla gerçekleştiği düşünülür. Birinci mekanizmada halkanın açılmadığı, monomer ve katalizörün etkileşimi sonucu başlatıcının oluştuğu düşünülür. Oluşan bu başlatıcının bir ara ürün olduğuna inanılır. Genellikle oksonyum iyonu olarak oluşan bu ara ürün başlatıcı görevi yaparak polimerizasyonun başlamasını sağlar. Anyonik ROP tersine elektrofilik reaktifler başlatıcılar olarak kullanıldığı katyonik ROP diğer polimerizasyon sınıfını temsil eder. Katyonik ROP için genel mekanizma Şekil 49 'da tanımlanmıştır. Buradaki başlatıcılar Bronsted asit, Lewis asidi ve sülfonik asit gibi güçlü organik asitlerin alkil esterleri elektrofilik doğası daha çok bunları içerir[52]. Anyonik ROP'un monomer yetenekleri benzer olarak, katyonik ROP'a uğrarlar, Y-X ile temsil edilen polarize bağlara sahiptir. Burada Y (atom veya fonksiyonel grup) elektron ciftlerine sahip Lewis bazı gibi hareket edebilir ve elektrofiller ile reaksiyona girerler. X, halka açılması reaksiyonun sonucu olarak bir katyonik merkez olacak ve X elektronzengin durumda bir atom olabilir. Bu şekilde monomerin halka açılması reaksiyonu elektrofilik başlatıcıya doğru Y'nin nükleofilik saldırı ile başlayacak.(E⁺ temsil eder.) Katyonik türlerin sonucu, (bir siklik yapıya sahip) halka açılması reaksiyonu (sıvı mekanizması) uğrayan monomerin diğer molekülde Y tarafından saldırabilir. Alternatif olarak, halka açılması reaksiyonu monomerin (sıvı mekanizması) saldırabilecek asiklik katyonik türleri vermek üzere kendiliğinden maruz kalır.

Bu iki mekanizmadan birbirine karşı üstünlük derecesi X⁺ katyonun kararlılığına bağlıdır. X⁺ katyonu konusu atomlar ve fonksiyonel grupların etkisiyle elektron verici gibi bazı faktörler tarafından yeterince kararlı olduğu zaman SN₁ mekanizmasının üstünlüğü olan X⁺ katyonunun yaşam süresi artar. Örneğin; Altı-üyeli siklik karbonat substitüentsiz SN₂ mekanizması [27] yolu ile ROP uğrar, ekso-metilen gruba sahip benzer siklik karbonat elektronik delokalizasyon ile kararlı olan alil katyonların oluşumundan dolayı SN₁ mekanizmasıyla ROP gerçekleşir. (Şekil 49)[28] S_N2 mechanism

Şekil 49. Katyonik halka açılma mekanizması

1.9.5. Aktiflenmiş Monomer Mekanizması

Aktiflenmiş monomerlerin mekanizması bazı katyonik ROP reaksiyonlarında bulunabilir[91]. Bu durumlarda, katyonik türler polimer zincir sonu değildir. Fakat oldukça ''aktiflenmiş monomer''dir. Örneğin; sırasıyla yedi-üyeli siklik karbonatlar aktivatör ve başlatıcı olarak alkol ve Bronsted asidin varlığında polimerizasyona uğrar[13,39].

Birinci adım, alkol ile hızlı etkileşen aktiflenmiş türleri veren monomerin karbonil oksijeninin protonlanmasından oluşur. Halka açılması reaksiyona bağlı olarak bir hidroksil gruba sahip bir asiklik karbonat verir. Onun reaksiyonu aktiflenmiş siklik karbonatın diğer molekülü zincir uzamasına izin verir. Oluşan polikarbonat R kalıntısına sahiptir, zincir sonlarındaki başlatıcı alkol ve hidroksil grupları çıkarılabilir.

Şekil. 50. Halka açılma polimerizasyonu

Şekil 51. Halka açılma polimerizasyonu örneği

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Kullanılan Maddeler

Poli(etilen) glikol (PEG-600,1000,1500,3000) % 99 Merck ürünü, ε -kaprolakton % 97 Aldrich ürünü, Poli Tetrahidrofuran (PTHF) % 99 Aldrich ürünü, Dietanolamin, Aldrich ürünü. Karbon disülfür (CS₂) % 99 Merck ürünü, Potasyum Hidroksit (KOH)% 85 Aldrich ürünü, Benzoil klorür (C₆H₅COCI) % 99 Aldrich, Benzen Aldrich ürünü, Stiren (St) Aldrich ürünü olup destillenerek kullanıldı, 2,2'- azobisizobutironitril (AIBN), % 99 Aldrich ürünü olup toluenden kristallendirilerek kullanıldı, Argon gazı saflaştırma işleminde geçirilmede kullanıldı, Dietil eter % 99,5 Riedel-de Haen ürünü, Petrol eteri % 99 Riedel-de Haen ürünü, Sodyum sülfat (Na₂SO₄) % 99,5 Sigma ürünü, Metanol % 99 (CH₃OH), Emboy ürünü olarak kullanıldı. Stiren Aldrich ürünü, NaOH inhibitörden temizlendikten sonra Na üzerinden vakum destilasyonu ile destillendi. Polimerleşme deneylerinde kullanıldı.

2.2. Kullanılan Aletler

2.2.1. Isıtıcı Magnetik Karıştırıcı

Heidolph MR 3001 model ısıtıcılı magnetik karıştırıcı sentez reaksiyonlarında karıştırmayı ve istenilen sıcaklığı sağlamak amacı ile kullanılırken Heidolph MR 3002 model ısıtıcılı magnetik karıştırıcı polimerizasyon sırasında karıştırma ve polimerizasyon sıcaklığını sabit tutmak için kullanıldı.

2.2.2. Vakumlu Etüv

Heraeus Vacutherm VT 6025 model olup, elde edilen başlatıcılar ve polimerler sabit sıcaklık ve basınç altında kurutmak için kullanıldı.

2.2.3. Mantolu Isitici

Medline Scientific Limited MS-ES 305 model ısıtıcılı ve magnetik karıştırıcılı ceket ısıtıcı üzerine destilasyon düzeneği kurularak monomerlerin destilasyonu yapıldı.

2.2.4. Yağ Banyosu

Polimer sentez reaksiyonlarında kullanıldı. Üzerinde sabit sıcaklık ayar sistemi ve sıcaklığın homojen dağılımını sağlayan mekanik karıştırıcı sistemi bulunmaktadır. Silikon yağı kullanıldı.

2.2.5. Jel Geçirgenlik Kromatoğrafisi (GPC)

Kafkas Üniversitesi Fizikokimya Laboratuar'ında gerçekleştirildi. WatersBreeze marka olup çözücü 1 mL/dk olarak THF kullanıldı. Sistem polistiren standart ile kalibre edildi.

2.2.6. Rotary Evaporator

BUCHI R-200 Model olup, çözücüyü çözeltilerden buharlaştırmak için kullanıldı.

2.2.7. NMR Spektrofotometre

İnönü Üniversitesi'nde analizi yapıldı. Cihazlar ¹H-NMR BrukerAvance III HD 600.134 Mhz modeli olup, ¹³C-NMR BrukerAvance III HD 150.918 Mhz modelidir. Organik bileşiklerin vs. yapı aydınlatmalarında kullanıldı.

2.2.8. DSC Analizi

Hacettepe Üniversitesi'nde yapıldı. DSC-60 SHIMADZU 10 °C / dk ısıtma hızı. 100 ml / dk azot gazı altında. Polimerlerin camsı geçiş sıcaklıkları ve erime sıcaklıklarının tespitinde kullanıldı.

2.3. Deneysel Çalışmalar

Kontrollü radikal polimerizasyon tekniğinin kullanıldığı çalışmamızda sentezlediğimiz RAFT ajanları, azo başlatıcılar, çözücü olarak benzen ve stiren monomeri kullanılmıştır. Azo başlatıcı grubu ihtiva eden RAFT ajanlarının kullanıldığı polimerizasyonda AIBN kullanılmamıştır. Kullanım oranları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. PEG Esaslı Benzoil Klorür Ksantat RAFT Ajanlarının Stiren ilePolimerizasyonu İçin Kullanılan Madde Miktarları

		Benzen		
KOD	AIBN(g)	(mL)	Stiren (mL)	RAFT Ajanı (g)
P1	Х	10	10 mL (0,0874 mol)	1,73 g
				(0,001 mol)
P2	X	10	10 mL (0,0874 mol)	2,49 g
				(0,001 mol)
P3	Х	10	10 mL (0,0874 mol)	3,54 g
				(0,001 mol)
P4	X	10	10 mL (0,0874 mol)	2,28 g
				(0,0005mol)
P5	0,0294 g	10	10 mL (0,0874 mol)	2,31 g
	(1,784x10 ⁻⁴ mol)			(6,9955x10 ⁻⁴ mol)
P6	0,0299 g	10	10 mL (0,0874 mol)	0.580 g
	(1,784x10 ⁻⁴ mol)			(6,9955x10 ⁻⁴ mol)
P7	0,0297 g	10	10 mL (0,0874 mol)	0.720 g
	(1,784x10 ⁻⁴ mol)			(6,9955x10 ⁻⁴ mol)
P8	0,0292 g	10	10 mL (0,0874 mol)	0.55 g
	(1,784x10 ⁻⁴ mol)			(6,9955x10 ⁻⁴ mol)
P9	0,0292 g	10	10 mL (0,0874 mol)	0.6922 g
	(1,784x10 ⁻⁴ mol)			(6,9955x10 ⁻⁴ mol)

Şekil 52. Hidroksil uçlu RAFT ajanı sentezi

Şekil 53. PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan MAI- RAFT ajanı sentezi

Şekil 54. PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan MAI- RAFT ajanı ile stiren polimerizasyonu

Bir balona 24,05 gr (0.04 mol) PEG 600 konularak su banyosunda 40-50 °C de eritildi. Üzerine 15 ml benzen eklenerek çözüldü. Üzerine 2,24 gr (0.04 mol) KOH havanda ezildikten sonra eklenerek 3 saat boyunca karıştırıldı. Karakteristik sarı renk gözlendi. Yoğunluğu 1,26 gr/cm³ olan 1,25 ml CS₂ eklenerek 16 saat boyunca karıştırıldı. Bu reaksiyonun rengi koyu sarı-kırmızımsı renk gözlendi.

Elde edilen sarı renkli reaksiyon ürünün (1) üzerine yoğunluğu 1,21 gr/cm³ 2,5 ml (0.02 mol) benzoil klorür eklenerek 9 saat karışma sonucunda sarımsı-kahve renkli viskoz (süspansiyon halde tuz bulunduğu için) reaksiyon ürünü (2) oluştu.

Elde edilen süzüntünün içindeki çözücü (benzen 80°C) vakumlu evaporatör yardımıyla 40°C uçuruldu. Çözücü uçmasından sonra süzüntü dietileter- petrol eteri karışımından (%50 petroleteri- %50 dietileter karışımının sıcaklığı 0°C altındadır.) çöktürüldü. Buzdolabına alınarak 1 gün boyunca bekletildi. Süzüntünün üzerindeki karışım dekante edildi. Çeker ocakta kurutulmaya bırakıldı.(7-8 saat)

Burada elde edilen 1 ürünün molekülün bir tarafı bir RAFT ajanıdır. Bu nedenle reaksiyon sonunda 0,02 mol benzoil klorür eklenmiştir.

Şekil 55. Pinner sentezi ve RAFT ajanı sentezi düzeneği

2.3.1.1. (A1) PEG 600 Pinner Sentezi

Elde edilen (2) ürününden 18,302 gr benzoil klorür içeren Makro PEG RAFT ajanı 0,9 gr AIBN ile iki boyunlu balonda benzende çözüldü. Bu sistemden HCl gazı geçirilerek reaksiyon başlatıldı.

HCI gazı için; 80 gr tuz çift boyunlu bir balona konuldu içinde cam boru geçen mantar tıpa ile kapatılıp bir boru yardımıyla ikinci bir iki boyunlu balon içerisindeki çözelti içerisinde diğer ucu gaz için ayrıldı. 1. İki boyunlu cam balon bir boynuna ise bir büret monte edilerek içerisine sülfürik asit ile dolduruldu.

Sülfürik asit damla damla tuz üzerine damlatılarak HCI gazı elde edildi. Elde edilen (**3**) ürününe alınan AIBN miktarının mol sayısının iki katı kadar saf su ile hazırlanmış buz eklendi.

Ortamda suyun eklenmesiyle 3 nolu yapıda uzaklaşan HCI bertaraf edebilmek için NaHCO₃ ile nötralize edildi. Bu işlem sırasında HCI nötrleşirken çözelti köpürüyordu ve köpüğün çıkması reaksiyonun devam ettiğini gösterir. Köpük gidene kadar NaHCO₃ ile

nötralleşme devam edildi. Süzgeç kâğıdı ile süzüldü. Süzüntü balonu evaporatöründe çözücü (benzen) uçuruldu. Soğutulmuş dietil eter-petrol eteri karışımında çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildikten sonra dekante edilerek çeker ocağa bırakıldı. Sabit tartıma gelmesi için vakum etüvüne konularak 2 gün içinde sabit tartıma getirildi.

2.3.1.2. (P1)PEG 600 MAI - RAFT Ajanı İle Polimerizasyon

Elde edilen MAI - RAFT ajanı ürününden molekül ağırlığı 1730 g/mol 1,703 gr alınarak (0,001mol) 10 ml benzende çözüldü üzerine 10 ml stiren ilave edildi. Elde edilen karışımdan 2 şer ml alınarak ağzı kapaklı deney tüplerine alındı ve birer magnet (balık) konuldu. Tüp ve muhleviyeti 10 dk degaz edildi. Her bir deney tüpü karışımın içerisinden geçecek şekilde Ar gazı ile etkileştirildi. Deney tüplerinin ağızları kapatılarak parafinlendi. 60-65°C sıcaklığa ayarlanmış silikon yağı içeren kapta reaksiyon başlatıldı.

Deney tüpleri reaksiyon takibinin 5 saat aralıklarla alınacak şekilde polimerizasyon durduruldu. İlk olarak beş saat sonrasında alınan deney tüpünde takip edilen deney basamakları diğer tüpler için aynen uygulandı. İşlem basamakları aşağıdaki şekildedir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir.

2.3.2. (A2) PEG 1000 MAI - RAFT Ajanı Sentezi

Bir balona 40,3884 gr (0.04 mol) PEG 1000 konularak su banyosunda 40-50 °C de eritildi. Üzerine 17 ml benzen eklenerek viskoz halde çözünmüş olan PEG 1000 çözündü. Üzerine 2,24 gr (0.04 mol) KOH havanda ezildikten sonra eklenerek 3 saat boyunca karıştırıldı. Karakteristik sarı renk gözlendi. Yoğunluğu 1,26 gr/cm³ olan 1,25 ml CS₂ eklenerek 16 saat boyunca karıştırıldı. Bu reaksiyonun rengi koyu sarı-kırmızımsı renk gözlendi. Elde edilen sarı renkli reaksiyon ürünün (1) üzerine yoğunluğu 1,21 gr/cm³ 2,5 ml (0.02 mol) benzoil klorür eklenerek 9 saat karışma sonucunda sarımsı-kahve renkli viskoz (süspansiyon halde tuz bulunduğu için) reaksiyon ürünü (2) oluştu.

Elde edilen süzüntünün içindeki çözücü (benzen 80°C) vakum altında evoparatör yardımıyla 40°C uçuruldu. Çözücü uçmasından sonra süzüntü dietil eter-petrol eteri karışımından (%50 petrol eteri + %50 dietil eter karışımının sıcaklığı 0°C altındadır.) çöktürüldü. Buzdolabına alınarak 1 gün boyunca bekletildi. Süzüntünün üzerindeki karışım dekante edildi. Çeker ocakta kurutulmaya bırakıldı.(7-8 saat civarı)

Burada elde edilen 1 ürünün tek taraflı bir RAFT ajanıdır. Bu nedenle reaksiyon sonunda 0,02 mol benzoil klorür eklenmiştir.

2.3.2.1. (A2) PEG 1000 Pinner Sentezi

(2) ürününden 23,604 gr benzoil klorür içeren PEG RAFT ajanı alınarak benzende bir magnet yardımıyla çözüldü. 1,6415 gr AIBN benzende çözüldü.

HCI gazı için; 80 gr tuz çift boyunlu bir balona konuldu içinde cam boru geçen mantar tıpa ile kapatılıp bir boru yardımıyla ikinci bir iki boyunlu balon içerisindeki çözelti içerisinde diğer ucu gaz için (HCl gazı) ayrıldı. İlk iki boyunlu cam balonun bir boynuna ise bir büret monte edilerek içerisine sülfürik asit ile dolduruldu. Büretin akışı kontrol edilerek 5 saniyede bir damla gelecek şekilde ayarlandı. Sülfürik asit damla damla tuz üzerine damlatılarak HCI gazı elde edildi.

Reaksiyon sonucu oluşan ürüne alınan AIBN miktarının mol sayısının iki katı kadar saf su ile hazırlanmış buz eklendi.

Ortamda suyun eklenmesiyle 3 nolu yapıda uzaklaşan HCI bertaraf edebilmek için NaHCO₃ ile nötralize edildi. Bu işlem sırasında HCI nötrleşirken çözeltinin köpürdüğü gözlendi ve köpüğün çıkması reaksiyonun devam ettiğini gösterir. Köpük gidene kadar NaHCO₃ ile nötralleşme devam edildi. Süzgeç kâğıdı ile süzüldü. Süzüntü balonu vakumlu evaporatörde çözücü (benzen) 40°C uçuruldu. Soğutulmuş dietil eter-petrol eteri karışımında çöktürüldü. Buzdolabında bir gün bekletildikten sonra dekante edilerek çeker ocağa bırakıldı. Sabit tartıma gelmesi için vakum etüvüne konularak 2 gün içinde sabit tartıma getirildi.

2.3.2.2. (P2) PEG 1000 MAI - RAFT Ajanı İle Polimerizasyon

MAI - RAFT ajanı ürününden (**3**) 2,49 gr alınarak 10 ml benzende bir magnet yardımı ile çözüldü. Üzerine 10 ml stiren (destillenmiş) ilave edildi. Elde edilen karışımdan 2'şer ml alınarak ağzı kapaklı polimerizasyon tüplerine konuldu. Küçük boy magnet de deney tüpüne konuldu. Degaz sisteminde 10 dk kadar bekletildi. Her bir deney tüpü karışımın içerisinden geçecek şekilde Ar gazı geçirildi.

Deney tüplerinin ağızları kapatılarak parfinlendi. 60-65°C sıcaklığa ayarlanmış silikon yağı içeren kapta reaksiyon başlatıldı.

Deney tüpleri reaksiyon takibinin 5 saat aralıklarla alınacak şekilde polimerizasyon durduruldu. İlk olarak beş saat sonrasında alınan deney tüpünde takip edilen deney basamakları diğer tüpler için aynen uygulandı. İşlem basamakları aşağıdaki şekildedir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir

2.3.3. (A3) PEG 1500 MAI - RAFT Ajanı Sentezi

Bir balona 60,5575 gr (0.04 mol) PEG 1500 konularak su banyosunda 40-50 °C de eritildi ve 15 ml benzende çözündü. Üzerine 2,24 gr (0.04 mol) KOH havanda ezildikten sonra eklenerek 3 saat boyunca karıştırıldı. Sarı renk gözlendi. Yoğunluğu 1,26 gr/cm³ olan 1,25 ml CS₂ eklenerek 16 saat boyunca karıştırıldı. Bu reaksiyonun rengi petrol yeşili olarak gözlendi.

Elde edilen sarı renkli reaksiyon ürünün (1) üzerine yoğunluğu 1,21 gr/cm³ 2,5 ml (0.02 mol) benzoil klorür eklenerek 9 saat karışma sonucunda sarımsı-kahve renkli viskoz (süspansiyon halde tuz bulunduğu için) reaksiyon ürünü (2) oluştu.

Elde edilen süzüntünün içindeki çözücü (benzen 80°C) vakumlu evaporatör yardımıyla 40°C uçuruldu. Çözücü uçmasından sonra süzüntü dietil eter- petrol eteri karışımından

(%50 petrol eteri %50 dietil eter karışımının sıcaklığı 0°C altındadır.) çöktürüldü. Buzdolabına alınarak 1 gün boyunca bekletildi. Süzüntünün üzerindeki karışım dekante edildi. Çeker ocakta kurutulmaya bırakıldı.

Burada elde edilen 1 ürünün tek taraflı bir RAFT ajanıdır. Bu nedenle reaksiyon sonunda 0,02 mol benzoil klorür eklenmiştir.

2.3.3.1. (A3) PEG 1500 Pinner Sentezi

(2) ürününden 45,85 gr benzoil klorür içeren PEG RAFT ajanı alınarak benzende çözüldü.2,234 gr AIBN benzende çözüldü.

HCI gazı için; 80 gr tuz çift boyunlu bir balona konuldu içinde cam boru geçen mantar tıpa ile kapatılıp bir boru yardımıyla ikinci bir iki boyunlu balon içerisindeki çözelti içerisinde diğer ucu gaz için ayrıldı. 1. İki boyunlu cam balon bir boynuna ise bir büret monte edilerek içerisine sülfürik asit ile dolduruldu. Sülfürik asit damla damla tuz üzerine damlatılarak HCI gazı elde edildi.

Elde edilen (**3**) ürününe alınan AIBN miktarının mol sayısının iki katı kadar saf su ile hazırlanmış buz eklendi.

Ortamda suyun eklenmesiyle 3 no.lu yapıda uzaklaşan HCI bertaraf edebilmek için NaHCO₃ ile nötralize edildi. Bu işlem sırasında HCI nötrleşirken çözelti köpürüyordu ve köpüğün çıkması reaksiyonun devam ettiğini gösterir. Köpük gidene kadar NaHCO₃ ile nötralleşme devam edildi. Süzgeç kâğıdı ile süzüldü. Süzüntü balonu evaporatörde çözücü (benzen) uçuruldu. Soğutulmuş dietil eter-petrol eteri karışımında çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildikten sonra dekante edilerek çeker ocağa bırakıldı. Sabit tartıma gelmesi için vakum etüvüne konularak 2 gün içinde sabit tartıma getirildi.

2.3.3.2. (P3) PEG 1500 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon

MAI - RAFT ajanı ürününden 3,54 gr alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml stiren ilave edildi. Elde edilen karışımdan 2 şer ml alınarak ağzı kapaklı deney tüplerine konuldu. Magnet karıştırıcı konuldu. Degaz sisteminde 10 dk. kadar bekletildi. Her bir

deney tüpü karışımın içerisinden geçecek şekilde Ar gazı ile etkileştirildi. Deney tüplerinin ağızları kapatılarak parfinlendi. 60-65°C sıcaklığa ayarlanmış silikon yağı içeren kapta reaksiyon başlatıldı.

Deney tüpleri reaksiyon takibinin 5 saat aralıklarla alınacak şekilde polimerizasyon durduruldu. İlk olarak beş saat sonrasında alınan deney tüpünde takip edilen deney basamakları diğer tüpler için aynen uygulandı. İşlem basamakları aşağıdaki şekildedir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir

2.3.4. (A4) PEG 3000, MAI - RAFT Ajanı

Bir balona 60,3226 gr (0.02 mol) PEG 3000 konularak su banyosunda 40-50 °C de eritildi ve 15 ml benzende çözündü. Üzerine 0,56 gr (0.01 mol) KOH havanda ezildikten sonra eklenerek 3 saat boyunca karıştırıldı. Sarımtırak renk gözlendi. Yoğunluğu 1,26 gr/cm³ olan 0,60 ml CS₂ eklenerek 16 saat boyunca karıştırıldı. Bu reaksiyonun rengi sarımsı olarak gözlendi.

Elde edilen sarı renkli reaksiyon ürünün (1) üzerine yoğunluğu 1,21 gr/cm³ 1,15 ml (0.02 mol) benzoil klorür eklenerek 9 saat karışma sonucunda sarımsı-kahve renkli viskoz (süspansiyon halde tuz bulunduğu için) reaksiyon ürünü (2) oluştu.

Elde edilen süzüntünün içindeki çözücü (benzen 80°C) vakumlu evaporatör yardımıyla 40°C uçuruldu. Çözücü uçmasından sonra süzüntü dietil eter- petrol eteri karışımından (%50 petrol eteri %50 dietil eter karışımının sıcaklığı 0°C altındadır.) çöktürüldü. Buzdolabına alınarak 1 gün boyunca bekletildi. Süzüntünün üzerindeki karışım dekante edildi. Çeker ocakta kurutulmaya bırakıldı.

Burada elde edilen 1 ürünün tek taraflı bir RAFT ajanıdır. Bu nedenle reaksiyon sonunda 0,02 mol benzoil klorür eklenmiştir.

2.3.4.1. (A4) PEG 3000 Pinner Sentezi

Molekül ağırlığı 3168 g/mol olan (2) ürününden 49,5 gr benzoil klorür içeren PEG RAFT ajanı alınarak benzende çözüldü. 1,2812 gr AIBN benzende çözüldü.

HCI gazı için; 80 gr tuz çift boyunlu bir balona konuldu içinde cam boru geçen mantar tıpa ile kapatılıp bir boru yardımıyla ikinci bir iki boyunlu balon içerisindeki çözelti içerisinde diğer ucu gaz için ayrıldı. 1. İki boyunlu cam balon bir boynuna ise bir büret monte edilerek içerisine sülfürik asit ile dolduruldu.

Sülfürik asit damla damla tuz üzerine damlatılarak HCI gazı elde edildi. Elde edilen (**3**) ürününe alınan AIBN miktarının mol sayısının iki katı kadar saf su ile hazırlanmış buz eklendi.

Ortamda suyun eklenmesiyle 3 nolu yapıda uzaklaşan HCI bertaraf edebilmek için NaHCO₃ ile nötralize edildi. Bu işlem sırasında HCI nötrleşirken çözelti köpürüyordu ve köpüğün çıkması reaksiyonun devam ettiğini gösterir. Köpük gidene kadar NaHCO₃ ile nötralleşme devam edildi. Süzgeç kâğıdı ile süzüldü. Süzüntü balonu evaporatörde çözücü (benzen) uçuruldu. Soğutulmuş dietil eter-petrol eteri karışımında çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildikten sonra dekante edilerek çeker ocağa bırakıldı. Sabit tartıma gelmesi için vakum etüvüne konularak 2 gün içinde sabit tartıma getirildi. 32,30 gram PEG 3000 MAI - RAFT RAFT ajanı elde edildi.

2.3.4.2. (P4) PEG 3000 MAI - RAFT Ajanı ile Polimerizasyon

MAI - RAFT ajanı ürününden 2,2829 gr alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml stiren ilave edildi. Elde edilen karışımdan 2 şer ml alınarak ağzı kapaklı deney tüplerine alındı. Degaz sisteminde 10 dk. kadar bekletildi. Her bir deney tüpü karışımın içerisinden geçecek şekilde Ar gazı ile etkileştirildi. Deney tüplerinin ağızları kapatılarak parfinlendi. 60-65°C sıcaklığa ayarlanmış silikon yağı içeren kapta reaksiyon başlatıldı.

Deney tüpleri reaksiyon takibinin 5 saat aralıklarla alınacak şekilde polimerizasyon durduruldu. İlk olarak beş saat sonrasında alınan deney tüpünde takip edilen deney basamakları diğer tüpler için aynen uygulandı. İşlem basamakları aşağıdaki şekildedir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir

2.3.5. (A5) Politetrahidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı Sentezi

Cam balona 40 gram politetrahidrofuran PTHF alınarak 15 ml benzende çözüldü. Üzerine 0,08 mol KOH eklendi. Karışım 7 saat karıştırıldı. Sonra balon içine yoğunluğu 1,21 gr/cm³ olan karbon sülfür CS₂ den 0,08 mol (5 ml) eklendi. Geri soğutucu altında oda sıcaklığında 18 saat karıştırıldı.

Şekil 56. PTHF Makro simetri ditiyoester tuzu

Elde edilen karışıma 0,08 mol benzoil klorür eklendi. Sarımsı kahverengi bir renk değişimi gözlendi.

Şekil 57. Poli Tetrahidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı Sentezi

Reaksiyonun gerçekleştiği cam balonu süzgeç kâğıdı yardımıyla diğer bir balona süzüldü. Süzüntü içerisinde ki benzeni uzaklaştırmak için döner vakum evaporatörüne alındı. 45 dk. benzenin uzaklaştırılması sağlandı. Elde edilen madde daha önceden hazırlanmış, dondurucuda soğutulmuş %50 dietil eter - %50 petrol eteri karışımında çöktürüldü. 1 gün dondurucuda bekletildikten sonra çözücü kısmı dekante edildi. Çeker ocağa bırakıldı(7-8 saat). Vakum etüvünde yeteri kadar bekletilerek kurutuldu. Difonksiyonel çift uçlu makro RAFT/MADİX ksantat ajanı sentezlendi.

2.3.5.1. (P5) PTHF Makro RAFT/MADIX Ksantat Ajanı ile Stirenin Polimerizasyonu

PTHF Makro RAFT ajanından 0,9384 gram alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml Stiren alınarak karışımda bir deney tüpüne blank olacak şekilde 2 ml alındı. Geriye kalan kısma 0,0234 g AIBN eklendi. 9 tane deney tüpüne 2'şer ml olarak alındı. Magnetik karıştırıcı atılarak, degaz sistemine alındı. 10 dk. kadar bekletildikten sonra deney tüplerinden Ar gazı geçirildi. Her bir tüpün ağzı iyice kapatılarak parfinlendi. 60-65 °C silikon yağı içerisinde reaksiyon başlatıldı.

Şekil 58. Politetrahidrofuran Makro Ksantat/RAFT Ajanı ile stiren polimerizasyonu

Yukarıda yazılan reaksiyona göre gerçekleşen polimerizasyon da kullanılan deney tüpleri 24 saat aralıklılarla takip edilmiştir. Her bir deney tüpünde aşağıdaki prosedür gerçekleştirilmiştir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile açık havada kurutuldu.

Polimer vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir.

2.3.6. (A6) Dietanol Amin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı Sentezi

Cam bir balona 10,5 ml dietanolamin, N,N Dimetilformamitte çözüldü. Üzerine 5,62 g potasyum hidroksit eklenerek magnetik karıştırıcı ile 3 saat karıştırıldı. Daha sonra 11,6 ml benzoil klorür eklenerek karışımın ekzotermik ısısını bertaraf etmek için su-buz

banyosunda bekletilerek karıştırıldı. Açık turuncu sarı bir renk elde edildi. Çözelti bir gün karıştırıldı. Çözelti süzgeç kâğıdı ile süzüldü. Çözücü (N,N Dimetilformamit 153°C) vakumlu evaporatörde 60°C uçuruldu.

Şekil 59. Ditiyokarbomat RAFT ajanı sentezi

Çözücü içerisinde bulunan Dimetilformamit uçuculuğu az olduğundan dolayı toplam 25 saat olacak şekilde aralıklarla uçuruldu. Çözelti dietil eterde çöktürüldü. 1 gün sonra çözelti kısmı dekante edildi. Çeker ocağa bırakıldı. 1 gün sonra tam kuruma sağlamak için vakum etüvüne konuldu. Sabit tartıma ulaşılıncaya kadar bekletildi.

2.3.6.1. (P6) Ditiyo Karbomat RAFT Ajanı Stiren Polimerizasyonu

Stiren polimerizasyonu için reaksiyon mol sayısı oranları Stiren/CTA/AIBN 1000/8/1,6 olacak şekilde 10 ml stiren, 0,2 g CTA (256 g/mol) ve çözücü olarak N,N dimetilformamit 10 ml kullanıldı. Azo başlatıcı olarak AIBN konulmadan önce blank

takibi için 2 ml alınarak bir deney tüpüne konuldu. 9 tane deney tüpüne 2 şer ml olarak alındı. Magnetik karıştırıcı atılarak degaz sistemine alındı. 10 dk. kadar bekletildikten sonra deney tüplerinden Ar gazı geçirildi. Her bir tüpün ağzı iyice kapatılarak parfinlendi. 60-65 °C silikon yağı içerisinde reaksiyon başlatıldı.

Poli(stiren) (PS)

Şekil 60. Ditiyokarbomat RAFT ajanı ile stiren polimerizasyonu

Yukarıda yazılan reaksiyona göre gerçekleşen polimerizasyonda kullanılan deney tüpleri 24 saat aralıklılarla takip edilmiştir. Her bir deney tüpünde aşağıdaki prosedür gerçekleştirilmiştir.

Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı. Tartım miktarları tabloda gösterilmiştir.

2.3.7. (A7, A8 ve A9) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi

PEG birimi üzerinden halka açılma polimerizasyonu ile gerçekleştirilen ABA tipi tri blok grubu kullanılarak RAFT ajanı sentezlenmiştir. Sentez basamaklarına ait reaksiyonlar aşağıdaki gibidir.

Şekil 61. Halka Açılma Polimerizasyonu ile Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer

Elde edilen PEG PCL diblok kopolimeri kullanılarak Makro RAFT ajanı elde edilmiştir.

Şekil 62. Halka Açılma Polimerizasyonu ile Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer Ksantat Tuzu

Şekil 63. Triblok PCL-PEG-PCL Kopolimer Ksantat Makro RAFT Ajanı

2.3.8. (P7, P8 ve P9) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi ile Stirenin Polimerizasyonu

Şekil 64. PS-PCI-PEG-PCI-PS blok kopolimer sentezi

2.3.9. (A7) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi

1,2 g PEG 600 30 ml toluende çözülerek üzerine 30 da 1 oranında (0,006mol = 6,65 ml) ϵ -kaprolakton eklendi. Ve bu karışımın üzerine 2-3 ml dietil eter- HCl kompleksinde ilave edilerek 4 gün boyunca ağzı kapalı cam balonda karıştırıldı. Cam balondaki karışım viskoz hale geldi. Soğuk %50 petrol eteri ve % 50 dietil eter karışımda çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildi. Karışım dekante edilerek çeker ocağa 1 gün süre ile bırakıldı. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 5 gün süre ile bekletildi. Bu süre zarfında vakum etüvünün havası alınarak yeni basınç verildi. Elde edilen madde miktarı 7, 9627 gr olarak ölçüldü. Elde edilen madde miktarından hesaplan M_a değeri 1327,12 g/mol elde edildi.

Elde edilen PEG PCL diblok kopolimeri 30 ml benzende çözülerek 0,012 mol KOH havanda ezilerek reaksiyon balonuna eklendi. Magnetik karıştırıcı ile bir gün devam ettikten sonra 0,012 mol CS₂ eklenerek karıştırılmaya devam edildi. Reaksiyon balonuna tekrar 0,012 mol Benzoil klorür eklenerek 18 saat karıştırıldı.

Elde edilen diblok makro ksantatın içerdiği safsızlıkları gidermek için adi süzgeç kâğıdından süzüldü. İçerdiği çözücüyü uçurmak için vakum evaporatörde 35 °C sıcaklıkta 1-2 saat boyunca bekletildi. Daha önceden hazırlanmış ve soğutulmuş çöktürme çözeltisinde (%50 petrol eteri ve % 50 dietil eter) çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildi. Karışım dekante edilerek çeker ocağa 1 gün süre ile bırakıldı. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 5 gün süre ile bekletildi. Bu süre zarfında vakum etüvünün havası alınarak yeni basınç verildi. Elde edilen madde miktarı 4,98 gr ve hazırlanan RAFT ajanın molekül ağırlığı 2490 gr/mol olarak hesaplanmıştır.

2.3.9.1. (P7) PEG 600 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi ile Stirenin Polimerizasyonu

PCL – PS Triblok Kopolimermakro RAFT ajanından 0,9384 gram alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml Stiren alınarak karışımda bir deney tüpüne blank olacak şekilde 2 ml alındı. Geriye kalan kısma 0,0234 g AIBN eklendi. 9 tane deney tüpüne 2'şer ml olarak alındı. Magnetik karıştırıcı atılarak, degaz sistemine alındı. 10 dk. kadar bekletildikten sonra deney tüplerinden Ar gazı geçirildi. Her bir tüpün ağzı iyice kapatılarak parfinlendi. 60-65 °C silikon yağı içerisinde reaksiyon başlatıldı.

Yukarıda yazılan reaksiyona göre gerçekleşen polimerizasyon da kullanılan deney tüpleri 4 saat aralıklılarla takip edilmiştir. Her bir deney tüpünde aşağıdaki prosedür gerçekleştirilmiştir. Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı. Burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer kap içerisinden alındı.

2.3.10. (A8) PEG 1000 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi

2 g PEG 1000 30 ml tolüen de çözülerek üzerine 30 da 1 oranında (0,06mol = 6,65 ml) ϵ -kaprolakton eklendi. Ve bu karışımın üzerine 5-6 ml dietileter- HCl kompleksinde ilave edilerek 4 gün boyunca ağzı kapalı cam balonda karıştırıldı. Cam balondaki karışım viskoz hale geldi. Daha önceden soğutulmuş %50 petrol eteri ve % 50 dietil eter karışımda çöktürüldü ve bu haliyle -8 °C' de gün aşırı bekletilerek çözücüsü dekante edildikten sonra çeker ocakta 1 gün süre ile havada kurutuldu. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 4 gün süre ile bekletildi. Elde edilen madde miktarı: 7,6461 g

Elde edilen PEG PCL diblok kopolimeri 30 ml benzende çözülerek 7,212 g (0,012) mol KOH havanda ezilerek reaksiyon balonuna eklendi. Magnetik karıştırıcı ile karıştırmaya bir gün devam edildikten sonra 3ml (0,012) mol CS₂ eklenerek karıştırılmaya devam edildi. Reaksiyon balonuna tekrar 2,3 ml (0,012) mol Benzoil klorür eklenerek 18 saat karıştırıldı.

Elde edilen diblok makro ksantatın içerdiği safsızlıkları gidermek için adi süzgeç kâğıdından süzüldü. İçerdiği çözücüyü uçurmak için vakum evaporatörde 35 °C sıcaklıkta 1-2 saat boyunca bekletildi. Daha önceden hazırlanmış ve soğutulmuş çöktürme çözeltisinde (%50 petrol eteri ve % 50 dietil eter) çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildi. Karışım dekante edilerek çeker ocağa 1 gün süre ile bırakıldı. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 5 gün süre ile tutuldu. Bu süre zarfında vakum etüvünün havası alınarak yeniden vakum uygulaması ile elde edilen PEG-PCL Makro RAFT Ajanı, madde miktarı 6,006 gr

2.3.10.1. (P8) PEG 1000 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi İle Stirenin Polimerizasyonu

PCL – PS Triblok Kopolimermakro RAFT ajanından 1,95 gram alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml Stiren alınarak karışımda bir deney tüpüne blank olacak şekilde 2 ml alındı. Geriye kalan kısma 0,0234 g AIBN eklendi. 9 tane deney tüpüne 2'şer ml olarak alındı. Magnetik karıştırıcı atılarak, degaz sistemine alındı. 10 dk. kadar

bekletildikten sonra deney tüplerinden Ar gazı geçirildi. Her bir tüpün ağzı iyice kapatılarak parfinlendi. 60-65 °C silikon yağı içerisinde reaksiyon başlatıldı.

Yukarıda yazılan reaksiyona göre gerçekleşen polimerizasyonda kullanılan deney tüpleri 4 saat aralıklılarla takip edilmiştir. Her bir deney tüpünde aşağıdaki prosedür gerçekleştirilmiştir. Deney tüpü alınarak 50-60 ml miktarındaki metanolde çöktürüldü. Beyaz renkte polimer oluşumu gözlendi. Metanol karışımı 1 gün süre ile çeker ocağa bırakıldı. Dekante edildi. Kalan kısım yani polimer çeker ocakta 1 gün süre ile tekrar bekletildi. Vakum etüvüne alındı burada sabit tartıma gelene kadar bekletildi. 3 gün boyunca sabit tartım takibi yapıldı. Sabit tartıma gelen polimer bulunduğu beher içerisinden alındı.

2.3.11. (A9) PEG 1500 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi

3 g PEG 1500g/mol 'den 30 ml tolüen de çözülerek üzerine 10 da 1 oranında (0,018 mol = 18 ml) ε-kaprolakton eklendi. Ve bu karışımın üzerine 5-6 ml dietil eter- HCl kompleksinde ilave edilerek 4 gün boyunca ağzı kapalı cam balonda karıştırıldı. Cam balondaki karışım viskoz hale geldi. Daha önceden soğutulmuş çöktürme karışımı %50 petrol eteri ve % 50 dietil eter karışımda çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildi. Karışım dekante edilerek çeker ocağa 36 saat süre ile bırakıldı. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 4 gün süre ile bekletildi. Bu süre zarfında vakum etüvünün havası alınarak yeni basınç verildi. Elde edilen madde miktarı 22, 1 g

Elde edilen PEG-PCL diblok kopolimerinden 11,000 g alınarak 30 ml benzende çözüldü. Üzerine 0,012 mol KOH havanda ezilerek reaksiyon balonuna eklendi. Bir gün süre ile karıştırıldıktan sonra 0,012 mol CS_2 eklenerek tekrar karıştırılmaya devam edildi. Reaksiyon balonuna 0,012 mol (1,68 g) benzoil klorür eklenerek 18 saat süre ile karıştırıldı.

Elde edilen diblok makro ksantatın içerdiği safsızlıkları gidermek için adi süzgeç kâğıdından süzüldü. İçerdiği çözücü vakum evaporatörde 35 °C sıcaklıkta uçuruldu. Daha önceden hazırlanmış ve soğutulmuş çözücüde (%50 petrol eteri ve % 50 dietil eter) çöktürüldü. Buzdolabında 1 gün bekletildikten sonra çözücü dekante edilerek çeker ocağa

1 gün süre ile açık havada kurutuldu. Sabit tartıma gelene kadar vakum etüvünde 5 gün süre ile bekletildi. Elde edilen PCL-PEG-PCL Makro RAFT ajanı, elde edilen madde 10,0156 g

2.3.11.1. (P9) PEG 1500 PCL – PS Triblok Kopolimer Ksantat Sentezi ile Stirenin Polimerizasyonu

PCL – PS Triblok Kopolimer makro RAFT ajanından 2,095 gram alınarak 10 ml benzende çözüldü. Üzerine 10 ml Stiren alınarak karışımda bir deney tüpüne blank olacak şekilde 2 ml alındı. Geriye kalan kısma 0,0234 g AIBN eklendi. 9 tane deney tüpüne 2' şer ml olarak alındı. Magnetik karıştırıcı atılarak, tüpler degaz sistemine alındı. 10 dk. kadar bekletildikten sonra deney tüplerinden Ar gazı geçirilip parafinlenerek, 60-65°C silikon yağı içerisinde reaksiyon başlatıldı.

Deney tüpleri 4 saat aralıklılarla muhteviyatı alınarak metanolde çöktürüldü.

3. BULGULAR

3.1. Sentezlenen Makro RAFT Ajanları

PEG 600 alınarak çözüldü sonra üzerine KOH, CS₂ ve benzoil klorür eklenerek tek taraf makro RAFT ajan ksantat oluştu. Tek taraf makro RAFT ajanı alınarak pinner sentezi yöntemiyle azo başlatıcılı makro RAFT ajanı (A1, A2, A3, A4) elde edildi.

Grafik 2. PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan MAI- RAFT Ajanlarının birleştirilmiş ¹H-NMR spektrumları

¹**H-NMR Spektroskopisi:** Makro-RAFT ajanlarına ait Ek şekil 25, 28, 31, 34'da görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir. ¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 26, 29, 32, 35'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 40 ppm'de çözücü ve –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

Tablo 3. Sentezlenen Makro RAFT Ajanları
A6	Ditiyokarb	omat	RAFT	HO $-C^{H_2}$ -CH ₂ HO $-C^{-}$ -CH ₂ HO $-C^{-}$ -CH ₂
A7	PEG 600-	PCL Makro	RAFT Ajanı	$ \underbrace{ \left(\begin{array}{c} \begin{array}{c} \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{g} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\$
A8	PEG 1000-	PCL Makro	RAFT Ajanı	$ \underbrace{ \left(\begin{array}{c} \begin{array}{c} \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \end{array}\right)}_{n} \\ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\$
A9	PEG 1500-	PCL Makro	RAFT Ajanı	$ \underbrace{ \begin{array}{c} & & \\ &$

Kontrollü radikal polimerizasyonları tekniklerinden RAFT polimerizasyonlarının başarısı zincir transfer ajanlarının sentezlenmesine bağlıdır. Bu çalışmamızda sentezlediğimiz MAI- RAFT ajanları A1, A2, A3, A4 iki görevi vardır. Azo başlatıcı olarak bölünerek radikal oluşturma ve RAFT ajanı olarak kontrollü reaksiyon için denge sağlamaktır. Sentezlenen molekül ağırlığı 600, 1000, 1500 ve 3000 g/mol PEG serisinin kullanıldığı MAI- RAFT ajanlarına ait birleştirilmiş ¹³C-NMR spektrumlarına bakıldığında zincir boyu büyüdükçe piklerin şiddeti azalmıştır. PEG yapısında bulunan – CH₂ piklerinin şiddeti artmıştır.

Grafik 3. PEG 600-1000-1500-3000 Serisi ile hazırlanan MAI- RAFT Ajanlarının birleştirilmiş ¹³C-NMR spektrumları

3.2. Sentezlenen MAI- RAFT Ajanlarının Stiren ile Polimerizasyonu

Bütün polimerizasyon verileri için gösterilen PDI -M_n-Zaman Grafiği, grafikleri SigmaPlot 10.0 programı ile çizilmiştir. Kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. Polimer molekülleri için arzu edilen PDI değeri 1 dir, çalışmamızda RAFT ile elde edilen 1.35 ile 1.45 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır. RAFT polimerizasyonunda kullanılan MAI- RAFT ajanları ile birlikte destile stiren monomeri kullanılarak blok kopolimerler elde edildi. Elde edilen PEG 600-1000-1500-3000 farklı molekül ağırlıklı stiren monomerin kullanıldığı PS-PEG-PS blok kopolimerler elde edilmiştir. (P1, P2, P3, P4).

Grafik 4. Sentezlenen Blok Kopolimerlerin (P1, P2, P3, P4) birleştirilmiş ¹H-NMR spektrumları

Tablo 4. Sentezlenen Blok Kopolimerler

RAFT ajanlarının yeni tiplerini elde etmek için halka açılma polimerizasyonu kullanıldı. ε-kaprolakton monomer olarak kullanıldığı halka açılma polimerizasyonu gerçekleştirildi. PEG 600 kullanılarak dört farklı tipte ksantat MAI- RAFT ajanı ve bir adet Ditiyokarbomat RAFT ajanı sentezlendi. Stiren ile polimerizasyonları gerçekleştirildi. Elde edilen sonuçlar ile tablo ve grafikler çizildi. Grafiklerin ışığı altında moleküler ağırlık kontrolünün gerçekleştiği lineer artıştan anlaşılabilir. GPC analizleri yapıldı.

3.3. Kinetik Hesaplamalar

Polimerizasyon reaksiyonlarının kinetik hesaplaması hız sabitleri hesaplanmıştır. Yaşayan polimerizasyon sistemlerinde reaksiyon hız sabiti hesaplanırken aşağıda eşitlik kullanılmaktadır[47].

$$\ln \frac{[M_o]}{[M]} = kt$$

 $[M_o]$ ve [M] başlangıç ve t anındaki monomer konsantrasyonudur, t polimerizasyon zamanı, k ise hız sabitidir.

Tablo 5. PEG Esaslı Benzoil Klorür Ksantat RAFT Ajanlarının Stiren ilePolimerizasyonuna ait hız sabitleri

	Blok Kopolimer	Sentezlenen blok kopolimerlere
		ait hız sabitleri
P1	PS-PEG-PS (PEG 600)	$k = 1,81 \ge 10^{-5} \text{s}^{-1}.$
P2	PS-PEG-PS (PEG 1000)	$k = 3,35 \ge 10^{-5} \mathrm{s}^{-1}$
Р3	PS-PEG-PS (PEG 1500)	$k = 2,3 \ge 10^{-5} \mathrm{s}^{-1}$
P4	PS-PEG-PS (PEG 3000)	$k = 2,53 \text{ x } 10^{-5} \text{s}^{-1}$
Р5	PS-PTHF-PS	$k = 1,45 \text{ x } 10^{-6} \text{s}^{-1}$
P6	Ditiyokarbomat-PS	$k = 1,56 \times 10^{-6} \mathrm{s}^{-1}$
P7	PS-PCI-PEG (PEG 600)	$k = 6,16 \ge 10^{-4} \mathrm{s}^{-1}$
P8	PS-PCI-PEG (PEG 1000)	$k = 4,07 \ge 10^{-6} \mathrm{s}^{-1}$
P9	PS-PCI-PEG (PEG 1500)	$k = 7,33 \ge 10^{-4} \mathrm{s}^{-1}$

3.4. Heterojenlik indeksi

Kontrollü polimerizasyon tekniklerinin en önemli amacı düşük heterojenlik indeksine sahip polimer malzemeler üretmektir. Dar moleküler ağırlık dağılımı $M_w/M_n <1.1$ yani ağırlıkça molekül ağırlığının (M_w), sayıca molekül ağırlığına (M_n) oranıdır[5]. Literatürde diğer bir ifadesi polidispersitedir (PDI). Yaptığımız çalışmalarımızda 1,3-1,48 arasında değişmektedir. PDI oranlarının 1.1 ya da daha küçük olmamasının nedeni kullanılan RAFT ajanlarının PDI değerlerinin etkilemesidir.

3.5. Teorik moleküler ağırlık hesaplamaları

Polimerizasyon başarısının bir göstergesi istenilen moleküler ağırlık ile ürün olarak elde edilen polimerin deney soncunda GPC analizleri sonucu elde edilen değerlere yakınlık

göstermesidir. İkisi arasında paralellik bulunması arzu edilendir. Yaptığımız çalışmalarda $M_{n,teo}$ ve $M_{n,GPC}$ arasında büyük ölçüde uygunluk sağlanmıştır. Oluşan farklıklılar ise reaksiyon koşulları, başlatıcı etkinliği, safsızlıklar gibi etkilerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Teorik moleküler ağırlık hesapları (M_{n,teo}) aşağıdaki eşitliğe göre bulunmuştur [97].

M_{n,teo}= [St]₀/[RAFT ajan1]₀ X Dönüşüm X M_{stiren} + M_{RAFT ajan1}

Ancak kullanılan Makro RAFT ajanlarımızın bir kısmı üzerlerinde iki uçta olmak üzere RAFT ajanı bulundurduğundan ayrıca eşitlik aşağıdaki şekilde de kullanılmıştır.

M_{n,teo}= [St]₀/[RAFT ajan1]₀ /2 X Dönüşüm X M_{stiren} + M_{RAFT ajan1}

Elementel analiz yapma amacımız katı veya sıvı haldeki maddelerin yakma yoluyla C, H, N, S ve O element yüzdelerini yüksek hassasiyette tayin edebilmektir. Sentezini gerçekleştirdiğimiz makro RAFT ajanları için yapılan elementel analiz Ek Şekil 109-113 sonuçlarına ait yüzde karbon, yüzde hidrojen oranları ile teorik olarak hesaplanan yüzde karbon ve yüzde hidrojen oranları birbiri ile örtüştüğü görülür iken aynı durum kükürt elementi için söz konusu değildir.

Elementel analiz sonuçları ile teorik olarak hesap edilen % C ve % H oranlarının örtüşmesi yapıdan bilinen tekniklerle uzaklaştıramadığımız makro RAFT ajanı ile bir arada bulunan etkileşmeye girmemiş polietilen glikolden kaynaklandığı düsünülmektedir. Elementel analiz sonuçlarında gözlemlediğimiz % S oranı ile makro RAFT ajanlarına ait fonksiyonalite hesap edilerek makro RAFT ajanın etkinliği gözlenebilir. Literatür taraması sonucu karşılaştığımız bazı çalışmalarda benzer durumlar söz konusudur. Kroeze ve arkadaşlarının ''Synthesis of SAN-PB-SAN Triblock Copolymers via a "Living" Copolymerization with Macro-Photoiniferters" [92]adlı çalışmasında ve Çakmak'a ait ''Triblock copolymers via macro-iniferters: block copolymers of epichlorhydrin with styrene and methyl methacrylate" [93] adlı çalışmalarda elementel analiz sonuçlarının benzer şekilde olduğu görülmüştür. Bu çalışmalarda da makro ajanların kükürt elementi üzerinden fonksiyonalitesi hesaplanmıştır.

	Karbon(C)		Hidrojen(H)		Azot (N)		Kükürt(S)		
	Teorik	Sonuç	Teorik	Sonuç	Teorik	Sonuç	Teorik	Sonuç	Yapıda
KOD	%C	%C	%H	%H	%N	%N	%S	%S	%S oranı
A1	54,48	56,84	7,6	7,2	1,5	0,5	7,2	0,48	7
A2	54	54	8	8	1,1	1,2	5	1,37	28
A3	54	54	8,3	8	0,8	0,8	3,6	0,7	20
A4	54	54	8,7	8,5	0,4	0,4	1,97	0,5	26
A7	57,76	62,19	7,5	7,8			7,7	0,14	3

Tablo 6. Ksantat RAFT Ajanı Sentezlerinin Elementel Analiz Sonuç Verileri

Çalışmalarda kükürt üzerinden hesaplanan fonksiyonalite bize makro ajanlarına kükürtün % kaç oranında yapıya katıldığını söylemektedir. Çalışmamız için hesaplanan Teorik % C, H, S oranları, deneysel % C, H, S oranları ve yapıya katılan % kükürt oranları Tablo 6'da verilmiştir.

Çalışmalarımızda elde edilen polimerlerin termal özellikleri DSC analizleri ile tesbit edilmiştir. Genel bir DSC analizinde sıcaklık geçişleri Şekil 65'de verilmiştir. Yarı kristal yapının içindeki kristalleşen zincirler erime noktası (Tm) ile tanımlanırken; amorf termoplastikler, ya da termoplastiklerin amorf kısımları ise camsı geçiş sıcaklığı (Tg) ismi verilen, camsı (sert) davranıştan kauçuğumsu (yumuşak) davranışa geçiş sıcaklığı ile tanımlanırlar. Erime noktasının üzerine çıkıldığında, polimerde bulunan kristal yapının hepsi erimiş olur ve sadece amorf yapı kalır.

Şekil 65. DSC analizi genel sıcaklık geçişleri

Termoplastikler her iki tip yapıyı gösterebilmelerine rağmen, birçok termoplastik polimer kristalleşemez ve sadece amorf yapıya sahiptir.

Şekil 66. PEG 600, 1000, 1500 ve 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin DSC analiz karşılaştırılması

Her termoplastik polimerin kendine özgü bir camsı geçiş sıcaklığı vardır. Eğer bünyesinde kristal yapıyı da bulunduran bir termoplastik ise, Tg'ye ek olarak geniş bir erime sıcaklığı aralığı vardır. Küçük moleküllerin aksine, tek bir molekül ağırlığında bulunmayan (yani polidispers olan) polimerler, tek bir sıcaklıkta erimezler. Büyük çoğunlukla, Şekil 65'de verilen grafikte göründüğü gibi, geniş bir erime eğrisine sahip olurlar. Erime noktasının tek bir noktada olmaması, aksine geniş bir alana yayılması, polimer kristallerinin farklı kristal kusurlarına ya da değişik kristal birim hücrelerine sahip olduklarını gösterebileceği gibi; farklı büyüklüklerde kristaller oluşturduğunu da gösteriyor olabilir.

Bütün polimerlere ait DSC analizleri yapılmıştır. Polimerlere ait camsı geçiş sıcaklıkları Tg ve erime sıcaklıkları Tm değerleri hesaplanmıştır. Genel olarak camsı geçiş sıcaklıkları Tg1 28-35 °C'de ve erime sıcaklıkları ise 230-245 °C civarında tesbit edilmiştir. Şekil 66' da görülen Tg2 değerleri ise safsızlık olarak bulunan PEG birimlerine ait erime sıcaklıklarıdır.

Şekil 67. A1, A2, A3, A4 MAI- RAFT Ajanı genel görünümü

3.6. PEG 600, 1000, 1500 ve 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyon Mekanizması

3.6.1. Başlama basamağı

Azo başlatıcı gruplarını içeren MAI- RAFT ajanlarının (A1, A2, A3, A4) başlama basamağında dışarıda radikal başlatıcıya gerek olmadan radikalik aktif merkez oluşturma kabiliyetine sahiptir. Başlama basamağındaki elde edilecek radikalik uç bütün reaksiyon boyunca monomer eklenmesiyle aktif kalacaktır. Reaksiyonun radikal kaynağı bu basamakta oluşur. Monomer eklenerek MAI- RAFT ajanı radikali oluşur.

Başlama

Şekil 68. PEG- MAI- RAFT Ajanı bozunması

Şekil 69. PEG- MAI- RAFT Ajanı radikalin stiren eklemesi

3.6.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi:

Büyüme basamağı geleneksel RAFT polimerizasyonuna benzer ama farklıdır. Çünkü elde edilen MAI- RAFT ajanı radikalinin iki görevi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi üzerinde taşıdığı tiyokarboniltiyo bileşiği ile polimerizasyonu kontrol etmek. İkincisi ise üzerinde taşıdı radikalik uç grupla yeni monomer ekleyerek polimer zincirini uzatmaktır. Bu reaksiyonda tersinir bir mekanizma işlemektedir. Aktif makro radikal RAFT ajanı ve R grubunun tersinir olarak tiyokarbonil (C=S) bağına bağlanıp ayrılmaları gerçekleşir. Bu basamakta R grubunun ayrılmasıyla ürün radikal R• oluşur.

Şekil 70. PEG- MAI- RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi

3.6.3. Tekrar Başlama

Reaksiyon sonunda açığa çıkan ayrılma grubu (-R•), ortamda bulunan Stiren monomerinden biriyle tepkimeye girerek ayrı bir aktif polimer zincirinin oluşmasını sağlar. Bu basamakta elde edilen aktif zincir büyüme-fragmantasyon ve dengelenme basamaklarına kendi başına maruz kalacaktır. Bu olayın yeni radikal (R•) ile monomer eklenmesi reaksiyonu ile (R-PS•) oluşur

Şekil 71. Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması

3.6.4. Zincir Dengelenmesi

Büyümekte olan aktif makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• tiyokarbonil bileşikleri tarafından yakalanması, tersinir bir reaksiyonla polimerizasyonunun en temel basamağı olan dengelenmeyi oluşturur. Böylece geleneksel radikal polimerizasyonda görülen zincir sonlanma basamağı bu sistemde görülmez. Aktif büyüyen makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• ile hızlı denge ve baskın polimerik tiyokarboniltiyo bileşiklerinin etkisi ile tüm zincirlerin büyümesi için eşit olanak sağlar ve dar moleküler ağırlık dağılımına polimerlerin üretimini mümkün kılar.

Zincir dengelenmesi

Şekil 72. Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi

3.6.5. Sonlanma

RAFT'da sonlanma yoktur ancak dışarıdan etki ile sonlanma olur. RAFT polimerizasyonun sonlanma adımı, radikal konsantrasyonun azalması ile bastırılır. Sonlanma reaksiyon karışımının el ile durdurulması ile gerçekleştirildi. Dolayısıyla aktif büyüyen zincirler ile stiren monomer ayrılmış oldu. Sonlanma basamağında PS-PEG-PS den oluşan blok kopolimer elde edilmiştir.

Şekil 73. Sonlanma basamağı

3.7. (A1-P1) PEG 600 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu

Sentezlenen A1 kodlu PEG 600 MAI-RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir. A1 ajanı kullanılarak P1(1-10) kodlu seri PS-PEG-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre PDI -Mn-Zaman grafikleri çizilmiştir. P1 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 52-56'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir. Grafik 5 göre P1 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuçla kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. RAFT ile elde edilen 1.35 ile 1.40 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

Grafik 5. PEG 600 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A1 kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 25'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de –CH₂ protonları, 2,0 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-4, ppm'de görülen –CH protonları, 6.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P1 blok kopolimere ait Ek şekil 27'de görülen PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimerine ait ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de –CH₂ protonları, 1,5 ppm'de – CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları makro RAFT ajanı yapısında buluna PEG grubuna ait, 7.5-8,2 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 26'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 40 ppm'de çözücü ve –CH₂ grupları, 75 ppm'de - OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 100'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P1 polimerine ait Tg = 28 °C değeri Tm= 235 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır. **IR Spektroskopisi:** Ek şekil 1'de görülen IR spektroskopisinde (PEG-600 ait infrared spektrumu) 3467,91 de görülen pik PEG-600'e ait alkol pikidr. Aynı spektrumda 3000 civarlarında yer alan karakteristik pik alkanlara ait piki temsil etmektedir. PEG-600'e ait bu spektroskopiyi incelediğimizde herhangi bir karakteristik pike rastlanılmamıştır. PEG-600 üzerinde sentez edilmiş olan ve Ek şekil 2 IR spektroskopisine sahip olan PEG-600 AIBN isimli makro ksantatın IR spektrumu incelendiğinde Ek şekil 1 de bahsettiğimiz karakteristik alkol pikinin kaybolduğunu 1721,58'de karakteristik karbonil pikinin oluştuğunu görmekteyiz. Bu reaksiyonumuzun başarı ile gerçekleştiğinin somut bir örneğidir.

PEG-600 makro ajanı ile stirenin polimerizasyonu sonucu meydana gelen polimerik yapının IR spektrumu Ek şekil 3 ve Ek şekil 4'de görülmektedir. Her iki spektrumda da görüldüğü gibi karakteristik karbonil pikinin şiddeti azalmıştır. Bunun sebebi polimerizasyon işleminin gerçekleştiği ve molekülün büyüyerek karbonil pikinin şiddetini azaltmasından kaynaklanmaktadır. Ek şekil 4' deki karbonil pikinin şiddeti Ek şekil 3 deki karbonil pikinin şiddetine oranla daha azdır bunun sebebi Ek şekil 4 deki polimerin molekül ağırlığının Ek şekil 3' deki polimerin molekül ağırlığının Ek şekil 3' deki polimerin molekül ağırlığının Ek şekil 3' deki polimerin molekül ağırlığından daha fazla olmasından ötürüdür.

Tablo 7'de verilen değerler ile sigmaplot programı kullanılarak çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln [M]_o / [M] grafikleri çizilmiştir. Monomer tüketimi ya da monomer dönüşüm yüzdelerinin zamanla artması reaksiyonun kontrollü gerçekleştiğini göstermektedir.

Grafik 6. PEG-600 MAI- RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun l
n $[M]_{\rm o}$ /[M] – Zaman grafiği

Grafik 7. PEG-600 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

Grafik 6 ve Grafik 7'de görüldüğü gibi polimerizasyon zamanla lineer olarak artmaktadır. Bu durum kontrolün sağlandığı şeklinde açıklanabilir. Reaksiyon kinetik bakımından 1. dereceden bir reaksiyondur bu sonuç yaşayan polimerizasyon sistemlerden beklenildiği gibidir.

Reaksiyon için tespit edilen k değeri 1,81 x 10⁻⁵s⁻¹.

Grafik 8. PEG 600 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği

Tablo 7. PEG-600 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilen	
değerler.	

Deney	Deney Kodu	Zaman	Madde Miktarı	ln [M] ₀ [M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC}	PDI M _w /M _n	Verim %
1	P6P 1	5	0,3129	0,4219	6966	30651	1,45	34,42
2	P6P 2	10	0,4652	0,7169	13392	32600	1,5	51,27
3	P6P 7	35	0,8253	2,3851	37662	34816	1,42	90,79
4	P6P 9	45	0,8936	4,0779	46212	36862	1,43	98,30
5	P6P 10	50	0,900	5,6065	45272	37371	1,43	99,10

3.8. (A2-P2) PEG 1000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu

Bütün polimerizasyon verileri için PDI -M_n-Zaman grafikleri çizilmiştir. Kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. Monodispers dağılımı PDI değerinin 1 olduğu düşünülürse, Makro RAFT ajanları için kullanılan PEG polimerinin polidispersitesi başlangıç olarak 1.1-1.2 olduğu alınan başlangıç maddede ölçülmüştür. RAFT ile elde edilen 1.25 ile 1.45 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır[97]. RAFT polimerizasyonunda kullanılan MAI- RAFT ajanları ile birlikte stiren monomeri kullanılarak blok kopolimerler elde edilel edilen PEG 1000 blokunun makro RAFT ajanı üzerinde kullanılmış olup zincir uzatma ve RAFT tekniğinin Z- grup yaklaşımının kullanıldığı polimerizasyonda stiren monomerin kullanılarak PS-PEG-PS blok kopolimerler elde edilem elde edilen elde

Grafik 9. PEG 1000 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

A2 ajanı kullanılarak P2 kodlu seri PS-PEG-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC

analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI - M_n -Zaman grafiği çizilmiştir. P3 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 57-60'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Grafik 9'a bakıldığında Mn değerlerinin zamanla doğrusal olarak arttığı görülmektedir.

¹H-NMR Spektroskopisi:

A2, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 28'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de – CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P2 blok kopolimere ait, Ek şekil 30'd görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2'ppm de – CH₂ protonları, 2, ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 6.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

Grafik 10. PEG 1000 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_{n,teo} ve M_{GPC} -Zaman grafiği

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 29'da görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 20 ppm'de –CH₃ grupları 40 ppm'de çözücü ve –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 101'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P2 polimerine ait Tg = 30 °C değeri Tm= 235 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

IR Spektroskopisi:Ek şekil 5'te görülen IR spektrumu PEG-1000 molekülüne ait spektrumdur. PEG yapısının en spesifik piki olan ve 3341,59 cm⁻¹ de görülen pik PEG-1000 ne ait alkol pikidir. Spektrumda 2882,97'de görülen pik alkanik piklerdir. Bir önceki IR spektroskopisinde (PEG-600 ait)' de olduğu gibi PEG-1000'e ait başka bir karakteristik pik görülmemektedir. PEG-1000 üzerinde sentezlenmiş olan PEG-1000 AIBN isimli makro RAFT ajanın (ksantatın) IR spektroskopisi Ek şekil 6 da görülmektedir. Bu spektrum incelendiğinde PEG-1000'e ait olan karakteristik alkol pikinin kaybolduğunu ve 1721,01 cm⁻¹'de karakteristik karbonil pikinin oluştuğunu görmemiz bu sentezin başarılı bir sekilde gerçekleştiğinin somut bir sonucudur. PEG-1000 makro RAFT ajanı ve stirenin polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin IR spektrumu Ek şekil 7 ve Ek şekil 8' deki sırasıyla P10P₃, P10P₈ kodlu spektrumlardır. Bu iki spektrumda da karakteristik karbonil pikinin şiddetinin azaldığı görülmektedir. Bunun sebebi oluşan polimerdeki molekül büyüklüğünün artmasıyla doğrudan ilişkilendirebiliriz.

Tabloda verilen değerler ile çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln $[M]_o / [M]$ grafikleri çizilmiştir. Tabloda verilen değerler ile sigmaplot programı ile çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln $[M]_o / [M]$ grafikleri çizilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 3,35 \times 10^{-5} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur.

Grafik 11. PEG-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun l
n $[M]_o$ / [M] – Zaman grafiği

Tablo 8. PEG-1000 RAFT Ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilendeğerler.

Deney	Deney	Zaman	Madde	ln[M] _o /	M _{Teorik}	M _{GPC}	PDI	
No	Kodu	(saat)	Miktarı	[M]	(gr/mol)	(gr/mol)	M _W /M _n	Verim
		(*****)						%
1	P10P 2	10	0,3771	0,5359	10047	31403	1,4	41,48
2	P10P 5	25	0,7529	1,7618	33212	33076	1,41	82,83
3	P10P ₇	35	0,8264	2,3983	39362	34407	1,42	90,91
4	P10P 9	45	0,9688	4,6151	42962	34507	1,42	100

Grafik 12. PEG-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

3.9. (A3–P3) PEG 1500 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu

Polimerizasyon verileri için PDI -M_n-Zaman grafikleri hazırlanmıştır. Kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. Monodisperse yakın sonuçlar elde edilmiştir. RAFT ile elde edilen 1.25 ile 1.45 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır. RAFT polimerizasyonunda kullanılan makro RAFT ajanları ile birlikte destile stiren monomeri kullanılarak blok kopolimerler elde edildi. MAI-RAFT ajanında 1500 g/mol molekül ağırlıklı PEG kullanılmış ve stiren monomerin kullanıldığı PS-PEG-PS blok kopolimerler elde edilmiştir (P3).

Grafik 13. PEG 1500 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

A3 ajanı kullanılarak P3 kodlu seri PS-PEG-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI -M_n-Zaman grafiği çizilmiştir. P3 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 61-65'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Grafik 13'e bakıldığında Mn değerlerinin zamanla doğrusal olarak arttığı görülmektedir

. ¹**H-NMR Spektroskopisi:** A3, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 31'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

Grafik 14. PEG 1500 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_{n,teo} ve M_{GPC} -Zaman grafiği

P3, Ek şekil 33'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 3,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 32'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 20 ppm'de –CH₃ grupları 40 ppm'de –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 102'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P3 polimerine ait Tg = 26 °C değeri Tm= 342 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

IR Spektroskopisi: Ek şekil 9'dea görülen IR spektroskopisinde (PEG-1500 ait infrared spektrumu) 3400 cm⁻¹ de görülen pik PEG-1500'e ait ve tüm PEG yapılarında görülen karakteristik alkol pikine ait piki temsil etmektedir. Aynı spektrumda 3000 civarlarında yer alan karakteristik pik alkanlara ait piki temsil etmektedir.

PEG-1500 ait bu spektroskopide başka karakteristik pike rastlanılmamıştır. PEG-1500 üzerinde sentez edilmiş olan ve Ek şekil 10'daki IR spektroskopisinde PEG-1500 AIBN isimli makro ksantatın IR spektrumu görülmektedir. Ek şekil 9' da bahsettiğimiz karakteristik alkol pikinin kaybolduğunu 1735,56 cm⁻¹' de karakteristik karbonil pikinin oluştuğunu görmekteyiz. Bu reaksiyonumuzun başarı ile gerçekleştiğinin somut bir delilidir.

PEG-1500 makro ajanı ile stirenin polimerizasyonu sonucu meydana gelen polimerik yapının IR spektrumu Ek şekil 11 ve Ek şekil 12' de görülmektedir. Her iki spektrumda da görüldüğü gibi karakteristik karbonil pikinin şiddeti azalmıştır. Bunun sebebi polimerizasyon işleminin gerçekleştiği ve molekülün büyüyerek karbonil pikinin şiddetini azaltmasından kaynaklanmaktadır.

Deney No	Deney Kodu	Zaman	Madde Miktarı	ln [M] _o / [M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI Mw/Mn	Verim %
1	P15P ₁	5	0,3614	0,5068	10482	23354	1,28	39,76
2	P15P ₂	10	0,5323	0,8808	18832	29046	1,37	58,56
3	P15P ₄	20	0,7774	1,9325	36187	31136	1,38	85,52
4	P15P ₇	35	0,8384	2,5553	40262	35664	1,47	92,23
5	P15P ₁₀	50	0,8467	2,6803	42522	42041	1,37	93,15

Tablo 9. PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilendeğerler

Tablo 9'da verilen değerler ile çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln $[M]_o / [M]$ grafikleri çizilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 2,3 \times 10^{-5} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur.

Grafik 15. PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o / [M] - Zaman grafiği$

Grafik 16. PEG-1500 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

3.10. (A4– P4) PEG 3000 + MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu

Bu deneyde polietilen glikol serisinin 3000 g/mol moleküler ağırlığına sahip polimeri kullanılmıştır. Azo grubunu üzerinde barındıran RAFT ajanı dışarıdan herhangi bir başlatıcı ihtiyacı duyulmadan kontrollü radikal polimerizasyonu başlatılmıştır. Sentezlenen A4 kodlu PEG 3000 MAI-RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir. A4 ajanı kullanılarak P4(1-10) kodlu seri PS-PEG-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır.

Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI -M_n-Zaman grafiği çizilmiştir. P4 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 66-72'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mnzaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Grafik 17'ye bakıldığında Mn değerlerinin zamanla doğrusal olarak arttığı görülmektedir. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin (PDI) sabit değerlere sahip olması istenir.

Grafik 17. PEG 3000 MAI- RAFT Ajanı ve Stiren Polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

Grafik 17'ye göre P4 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. İstenilen dar moleküler ağırlık dağılımın PDI değerinin 1 olması istenirse, RAFT polimerizasyonu ile elde edilen 1.23 ile 1.43 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A4, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 34'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir. P4, blok kopolimere ait Ek şekil 36'da görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 1,5 ppm'de–CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları, 1,5 ppm'de–CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları 9.6-5, ppm'de 9.6

Grafik 18. PEG 3000 MAI- RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_{n,teo} ve M_{GPC} -Zaman grafiği

Deney	Deney Kodu	Zaman	Madde Miktarı	ln [M] ₀ [M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI M _W /M _n	Verim %
1	P30P ₁	5	0,5246	0,8606	21518	33299	1,42	57,71
2	P30P 2	10	0,6348	1,1984	24667	32538	1,42	69,83
3	P30P 3	15	0,7475	1,7278	27887	35091	1,40	82,23
4	P30P 5	25	0,8658	3,0465	31267	37161	1,41	95,24
5	P30P ₈	40	0,8924	4,0029	32027	39064	1,4	98,17
6	P30P 9	45	0,9075	6,4068	32458	40209	1,4	99,83

Tablo 10. PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilendeğerler.

¹³C-NMR Spektroskopisi: A4 ajanına ait ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 35'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 40 ppm'de çözücü ve –CH₂ grupları, 175 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 103'de görülen DSC İncelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P4 polimerine ait Tg = 29 °C değeri Tm= 240 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

IR Spektroskopisi: Ek şekil 13'de görülen IR spektrumu PEG-3000 molekülüne ait spektrumdur. PEG yapısının en spesifik piki olan ve 3400 cm⁻¹ civarlarında görülen pik PEG-3000'e ve yine söylemek gerekirse tüm PEG yapılarına ait alkol pikidir. Spektrumda 2881,07 cm⁻¹ de görülen pikler alkanik piklerdir. Bir önceki IR spektroskopisinde yani PEG-1500'e ait IR spektroskopisinde belirtmiş olduğumuz gibi PEG-3000'e ait başka bir karakteristik pik görülmemektedir. PEG-3000 üzerinde sentezlenmiş olan PEG-3000'e AIBN isimli makro RAFT ajanın (ksantatın) IR spektroskopisi Ek şekil 14 de görülmektedir. Bu spektrum incelendiğinde PEG-3000 ait olan karakteristik alkol pikinin kaybolduğunu ve 1738,23 cm⁻¹' de karakteristik karbonil pikinin oluştuğunu görmemiz bu sentezin başarılı bir şekilde gerçekleştiğinin somut bir sonucudur. PEG-3000 makro RAFT ajanı ve stirenin polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin IR spektrumu Ek şekil 15 ve Ek şekil 16'da sırasıyla P30P₁, P30P₈ kodlu spektrumlardır. Bu iki spektrumda

Grafik 19. PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o / [M] - Zaman grafiği$

Grafik 20. PEG-3000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

karakteristik karbonil pikinin şiddetinin azaldığı görülmektedir. Bunun sebebi oluşan polimerdeki molekül büyüklüğünün artmasıyla doğrudan ilişkilendirebiliriz.

Tablo 10'da verilen değerler ile zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln $[M]_{\circ}$ / [M] grafikleri çizilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 2,53 \times 10^{-5} \text{ s}^{-1}$ olarak bulunmuştur.

Grafik 19 ve Grafik 20'de görüleceği gibi polimerizasyon zamanla lineer olarak artmaktadır. Yani kontrolün sağlandığı şeklinde açıklanabilir.

3.11. (A5– P5) Politetrahidrofuran (PTHF) Makro Ksantat RAFT Ajanı Sentezi ve Stiren Polimerizasyonu

Sentezlenen A5 kodlu Politetrahidrofuran (PTHF) 1000 g/mol kullanılarak sentezlenen makro RAFT ajanı (1298 g/mol) kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir. Elde edilen RAFT ajanın iki önemli özelliği vardır. Difonksiyonel RAFT ajanı olması ve zincir sonu benzoil klorür grubuna sahip olmasıdır. PTHF polimerinin iki ucunda RAFT ajanı bulunmaktadır. Monomer tüketimi bu iki grup üzerinden gerçekleşir.

Şekil 74. PTHF Makro RAFT Ajanı genel görünümü

Aynı zamanda simetrik bir Makro RAFT ajanıdır. A5 ajanı kullanılarak P5(2-9) kodlu seri PS-PTHF-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Elde edilen blok kopolimerlerin GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre PDI -M_n-Zaman grafikleri çizilmiştir. P5 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 73-79'de verilmiştir.

3.11.1. (A5-P5) Politetrahidrofuran (PTHF) Reaksiyon Mekanizması

3.11.1.1. Başlama basamağı

Azo başlatıcı gruplarını içeren azobisizobütironitril kullanarak radikalik aktif merkez oluşturulur. Başlama basamağındaki elde edilecek radikalik uç bütün reaksiyon boyunca monomer eklenmesiyle aktif kalacaktır. Reaksiyonun radikal kaynağı bu basamakta oluşur. Monomer eklenerek makro RAFT ajanı radikali oluşur.

Şekil 75. Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması

Şekil 76. Siyanopropil radikalin stiren eklemesi

3.11.1.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi

RAFT ajanı ya da zincir transfer ajanı olarak bilinen bu kimyasallar tiyokarboniltiyo bileşikleridir ve yapılarında iki farklı fonksiyonel grup bulundururlar. Şekil 2'de -Z ve - R olarak gösterilen bu iki fonksiyonel grup farklı işleve sahiptir. -Z grubunun işlevi radikal grupların tiyokarbonil (C=S) bağına kolayca bağlanmasını sağlamaktır burada Z

grubu olarak PTHF grubu olarak ksantat grubudur. Benzoil grubu ayrılarak radikalik uç oluşturur. Polimerizasyonun ilk basamağında tiyokarboniltiyo [RSC(Z)=S'(1)] büyüyen radikalin ilave edilmesi ve takip eden işlemler ara ürün radikal R• ve bir polimerik tiyokarboniltiyo bileşiği oluşur.

Şekil 77. PTHF Makro RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi

3.11.1.3. Tekrar Başlama

Reaksiyon sonunda açığa çıkan ayrılma grubu (-R•) ortamda bulunan stiren monomerinden biriyle tepkimeye girerek ayrı bir aktif polimer zincirinin oluşmasını sağlar. Bu basamakta elde edilen aktif zincir büyüme-fragmantasyon ve dengelenme basamaklarına kendi başına maruz kalacaktır. Bu olayın yeni radikal (R•) ile monomer eklenmesi reaksiyonu ile (R-PS•) oluşur

Şekil 78. Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması

3.11.1.4. Zincir Dengelenmesi

Büyümekte olan aktif makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• tiyokarbonil bileşikleri tarafından yakalanması, tersinir bir reaksiyonla polimerizasyonunun en temel basamağı olan dengelenmeyi oluşturur. Böylece geleneksel radikal polimerizasyonda görülen zincir sonlanma basamağı bu sistemde görülmez. Aktif büyüyen makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• ile hızlı denge ve baskın polimerik tiyokarboniltiyo bileşiklerini etkisi ile tüm zincirlerin büyümesi için eşit olanak sağlar ve dar moleküler ağırlık dağılımına polimerlerin üretimini mümkün kılar.

Şekil 79. Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi

3.11.1.5. Sonlanma

RAFT'da sonlanma yoktur ancak dışarıdan etki ile sonlanma olur. RAFT polimerizasyonun sonlanma adımı, radikal konsantrasyonun azalması ile bastırılır. Sonlanma reaksiyon karışımının manuel olarak durdurulması ile gerçekleştirilir. Dolayısıyla aktif büyüyen zincirler ile stiren monomer ayrılmış olur. Sonlanma basamağında PS-PTHF-PS den oluşan blok kopolimer elde edilmiştir.

Şekil 80. Sonlanma basamağı

RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir.

Grafik 21'e göre P5 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğunu göstermektedir. Monodispers dağılımın PDI değerinin 1 olduğu düşünülürse, RAFT ile elde edilen 1.21 ile 1.44 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

Grafik 21. Politetrahidrofuran (PTHF) makro ksantat RAFT ajanı sentezi ajanı ve stiren polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

Grafik 22. PTHF Makro RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği

Tablo 11. PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilendeğerler.

Deney No	Deney Kodu	Zaman	Madde Miktarı	ln [M]₀[M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI Mw/Mn	Verim %
1	PTHP ₂	48	0,3134	0,4228	16532	35591	1,44	34,48
2	PTHP ₃	72	0,3430	0,4748	19400	41752	1,42	37,74
3	PTHP ₄	96	0,4272	0,6348	29171	43500	1,43	47,01
4	PTHP ₅	120	0,4410	0,6639	30936	45142	1,42	48,51
5	PTHP ₆	144	0,5757	1,0033	48798	46230	1,41	63,33
6	PTHP ₇	168	0,5154	0,8370	41673	48507	1,38	56,71
7	PTHP ₈	192	0,6439	1,2322	59000	41968	1,42	70,84
8	PTHP ₉	216	0,6614	1,3005	61298	57199	1,26	72,76

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A5, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 37'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de –CH₂ protonları, 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P5, blok kopolimere ait Ek şekil 39'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de politetrahidrofuran yapısındaki –CH₂ protonları, 3-3,5 ppm'de politetrahidrofuran yapısındaki oksijene bağlı –CH₂ protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait – CH protonları görülmektedir.

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 38'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 23 ppm'de –CH₂ grupları, 40 ppm'de çözücü ve –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 104'de görülen DSC İncelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P5 polimerine ait Tg = 24 °C ve Tm= 240 °C değerleri hesaplanmıştır.

IR Spektroskopisi: Ek şekil 20'de görülen IR Spektroskopisinde 3400 cm⁻¹ civarında görülen pik politetrahidrofuranın karakteristik alkol pikidir. Bu alkol pikinin şiddetinin küçük olması molekül büyüklüğünden dolayı kaynaklanmaktadır. 2939.87 cm⁻¹ de görülen karakteristik pik alkanik piklerdir. Ek şekil 20 incelendiğinde başka bir karakteristik pik gözlenmemiştir. Politetrahidrofuran-1000 üzerinden sentezlenen ve IR spektrumu Ek şekil 21'de görülen politetrahidrofuran-1000-ksentat olarak isimlendirilen yapının IR spektrumu ile sentezlendiği madde olan politetrahidrofuran-1000'in IR spektrumu karşılaştırıldığı zaman Ek şekil 20'deki IR spektrumdaki alkol pikinin kaybolduğu ve 1721.22 cm⁻¹ de karakteristik karbonil pikinin oluştuğu 3000-3100 cm⁻¹ de bir pik gözlendiği ve bunu 2000 cm⁻¹ deki overtonlarla bağdaştırıldığı zaman bu pikin aromatik yapıya ait olduğu görülmektedir. Bu bilgilerin ışığı altında reaksiyonumuzun gerçekleştiği kanatine varılmıştır.

Ek şekil 21'deki IR spektrumu olan politetrahidrofuran-1000 ksantat ile stirenin polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin IR spektrumları Ek şekil 23 ve 24'de görülmektedir. Her iki spektrumda da karbonil pikinin şiddetinin azaldığı görülmektedir. Bunun sebebi polimerizasyon sonucu molekülün büyümesinden kaynaklanır.

Grafik 23. PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln $[M]_o / [M] - Zaman grafiği$

Grafik 24. PTHF-1000 RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

Elde edilen polimer miktarları göz önüne alınarak ve tablo 11'de verilen değerler ile çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln [M]o / [M] grafikleri çizilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden bir şekilde kontrollü olarak ilerlemiştir. Hız sabiti $k = 1,45 \times 10^{-6} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur. *k* sabitin küçük çıkmasının sebebi reaksiyon zamanı uzun tutulmasından kaynaklanmaktadır.

3.12. (A6– P6) Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı Sentezi ve Stiren Polimerizasyonu

Dietanolamin bileşiğinin reaktif olarak kullanıldığı RAFT ajanı A6 olarak kodlanmış ve yapısı makro molekül değildir. Diğer RAFT ajanlarının tamamı polimerik RAFT ajanıdır. Sentezlenen A6 kodlu tiyokarboniltiyo bileşiklerinden ditiyokarbomat tipi RAFT ajanıdır. RAFT ajanı yapısında Z grubu olarak dietanolamin bileşiği kullanılmıştır.

Şekil 81. Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı genel görünümü

Azo başlatıcı gruplarının en yaygın olanı azobisizobütironitril (AIBN) başlatıcısının varlığında A6 RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir. A6 ajanı kullanılarak P6(1-10) kodlu seri difonksiyonel –OH grubunu ihtiva eden PS polimerleri elde edilmiştir. Elde edilen P6 polimerlerinin GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI - M_n-Zaman, grafikleri çizilmiştir. P6 kodlu polimerin GPC sonuçları Ek şekil 80-84'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması M_n-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir. Grafik 25'e göre P6 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrolü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğunu göstermiştir. Monodispers dağılımın PDI değerleri oldukça başarılıdır.

Grafik 25. Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT ajanı sentezi ve stiren polimerizasyonu M_n –PDI- Zaman grafiği

Grafik 26. Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği

 Tablo 12. Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde

 edilen değerler.

Deney	Deney Kodu	Zaman (saat)	Madde Miktarı	ln [M]₀/[M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI M _W /M _n	Verim %
1	PMP ₁	24	0,2475	0,3178	8014	37113	1,44	27,23
2	PMP 2	48	0,4005	0,5808	20485	38687	1,42	44,06
3	PMP ₄	96	0,5273	0,8677	34922	40462	1,42	58,01
4	PMP 5	120	0,5510	0,9318	38187	41193	1,42	60,62
5	PMP 7	168	0,6143	1,1264	46462	43183	1,42	67,58

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A6, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 40'da görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm'de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃

protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P6, blok kopolimere ait Ek Şeki1 42'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 2,9-3 ppm'de dietanolamin yapısındaki azota bağlı–CH₂ protonları, 3-3,5 ppm'de –OH grubuna bağlı–CH₂ protonları 3,5-3,8 ppm'de görülen –OH grubundaki protonları, 6.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek 17'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 40ppm'de çözücü, 50 ppm'de –OH grubuna bağlı -CH₂ protonlarını 58 ppm'de azota bağlı CH₂ protonlarını, grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, aydınlatmaktadır.

DSC Analizi: Ek şekil 105'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P6 polimerine ait Tg = 28 °C değeri Tm= 243 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

IR Spektroskopisi: Ek şekil 16'da görülen IR spektroskopisi dietonalamine ait infrared spektroskopisidir. 3281,70 cm⁻¹ de görülen şiddetli alkol piki dietonolaminin 2 ucunda yer alan alkolleri göstermektedir. Dietanolaminde görülmesi gereken bir diğer pik de 2° amin ait 3350-3310 cm⁻¹ de gözlenmesi gereken 1 bantlı sekonder amin pikidir. Bu pik Ek şekil 16'da ki IR spektrumunda görülmemiştir. Bunun sebebi şiddetli alkol pikinde aynı aralıkta çıkıp amin pikini bastırmasından ötürüdür. Dietanolamin üzerinden sentezlenen mono RAFT ajanı olarak isimlendirilen ve IR spektrumu Ek şekil 17'de bulunan RAFT ajanının bu spektrumu Ek şekil 16'daki dietanolaminin IR spektrumu ile karşılaştırıldığı zaman 3000 cm⁻¹ hemen üst kısmında 3000-3100 cm⁻¹ de görülen pik bize yapıya ya alkenik veya da aromatik yapının moleküle girdiğini anlıyoruz.

Ek şekil 17'de 2000 cm⁻¹ de görülen overtonlar bize yapıya aromatik halkanın girdiğinin kesin sonucunu vermektedir. Yine Ek şekil 17'de 1720,38 cm⁻¹ de görülen karakteristik karbonil piki reaksiyonun başarılı bir şekilde gerçekleştiğini göstermektedir. Mono RAFT ajanı ve stirenin polimerizasyonu sonucu oluşan polimerlerin infrared spektrumları Ek şekil 18, Ek şekil 19'da görülmektedir. Bu spektrumlarda mono RAFT ajanı spektrumu ile karşılaştırıldığında alkol pikinin şiddetinin azaldığı görülmektedir. Bunun sebebi molekül yapısının büyüyerek alkol pikini bastırmasından ötürüdür.

Grafik 27. Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu ln $[M]_o / [M] - Zaman grafiği$

Grafik 28. Ditiyokarbomat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonu Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

Elde edilen polimer miktarları göz önüne alınarak ve tablo 12'de verilen değerler ile çizilen zaman dönüşüm verimi ve zaman - ln $[M]_o / [M]$ grafikleri çizilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 1,56 \times 10^{-6} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur. *k* sabitin küçük çıkmasının sebebi reaksiyon zamanı uzun tutulmasından kaynaklanmaktadır.

Grafik 27 ve Grafik 28'de görüleceği gibi polimerizasyon zamanla artmaktadır. Yani kontrolün sağlandığı şeklinde açıklanabilir.

3.12.1. (A6– P6) Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Reaksiyon Mekanizması

3.12.1.1. Başlama basamağı

Radikalik başlatıcılardan azobisizobütironitril bileşiği termal olarak bozunarak (60°C) siyanopropil radikali olan aktif merkez oluşturuldu. Başlama basamağındaki elde edilen radikalik uç bütün reaksiyon boyunca stiren eklenmesiyle aktif kalacaktır. Reaksiyonun radikal kaynağı bu basamakta oluşmuştur. Vinil monomer grubunun önemli bir üyesi olan stiren eklenerek PS• radikal uçlu polimer zinciri oluşur.

Şekil 82. Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması

Şekil 83. Siyanopropil radikalin stiren eklemesi

3.12.1.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi

RAFT ajanı ya da zincir transfer ajanı olarak bilinen bu kimyasallar tiyokarboniltiho bileşikleridir ve yapılarında iki farklı fonksiyonel grup bulundururlar. Z ve -R olarak bu iki fonksiyonel grup farklı işleve sahiptir. -Z grubunun işlevi radikal grupların tiyokarbonil (C=S) bağına kolayca bağlanmasını sağlamaktır burada Z grubu olarak kullanılan bileşik -NR₂ grubudur. Dietanol grubu Z grubu olarak kullanılmıştır. R grubu olan -benzoil grubu ayrılarak radikalik uç oluşturur. Polimerizasyonun ilk basamağında tiyokarboniltiyo [RSC(Z)=S'(1)] büyüyen radikalin ilave edilmesi ve takip eden işlemler ara ürün radikal R• ve bir polimerik ditiyokarbomat bileşiği oluşur.

Şekil 84. Ditiyokarbomat RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi

3.12.1.3. Tekrar Başlama

Reaksiyon sonunda açığa çıkan ayrılma grubu (-R•) ortamda bulunan stiren monomerinden biriyle tepkimeye girerek ayrı bir aktif polimer zincirinin oluşmasını sağlar. Bu basamakta elde edilen aktif zincir büyüme-fragmantasyon ve dengelenme basamaklarına kendi başına maruz kalacaktır. Bu olayın yeni radikal (R•) ile monomer eklenmesi reaksiyonu ile (R-PS•) oluşur

Şekil 85. Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması

3.12.1.4. Zincir Dengelenmesi

Büyümekte olan aktif makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• tiyokarbonil bileşikleri tarafından yakalanması, tersinir bir reaksiyonla polimerizasyonunun en temel basamağı olan dengelenmeyi oluşturur. Böylece geleneksel radikal polimerizasyonda görülen zincir sonlanma basamağı bu sistemde görülmez. Aktif büyüyen makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• ile hızlı denge ve baskın polimerik tiyokarboniltiyo bileşiklerini etkisi ile tüm zincirlerin büyümesi için eşit olanak sağlar ve dar moleküler ağırlık dağılımına polimerlerin üretimini mümkün kılar.

Şekil 86. Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi

3.12.1.5. Sonlanma

RAFT' da sonlanma yoktur ancak dışarıdan etki ile sonlanma olur. RAFT polimerizasyonun sonlanma adımı, radikal konsantrasyonun azalması ile bastırılır. Sonlanma reaksiyon karışımının manuel olarak durdurulması ile gerçekleştirilmiştir.

Dolayısıyla aktif büyüyen zincirler ile stiren monomer ayrılmış oldu. Sonlanma basamağında PS- polimer elde edilmiştir.

PS polimer

Şekil 87. PS Sonlanma basamağı

3.13. (A7-P7) PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi

Sentezlenen A7 kodlu PEG 600 ve e-kaprolakton ile halka açılma polimerizasyonu sonucu elde edilen diblok kopolimer kullanılarak, diblok makro RAFT ajanı sentezlenmiştir. RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir.

Şekil 88. PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı genel görünümü

A7 ajanı kullanılarak P7(1-10) kodlu seri PS-PCI-PEG-PCI-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI -M_n-Zaman Grafiği, grafikleri çizilmiştir. P7 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 84—89'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir. Grafik 29'a göre P7 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrollü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğu gözlemlenmiştir. RAFT polimerizasyonu ile elde edilen 1.35 ile 1.40 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

Grafik 29. PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi ve stirenin polimerizasyonun M_n –PDI- Zaman grafiği

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A7, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 43'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃

protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH₂ protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P7, blok kopolimere ait Ek şekil 45'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm' de – CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

Grafik 30. PEG 600 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_{n,teo} ve M_{GPC} -Zaman grafiği

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 44'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 25-35 ppm'de –CH₂ grupları 40 ppm'de çözücü ve – CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 135 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 106'de görülen DSC İncelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P7 polimerine ait Tg = 28 °C değeri Tm= 235 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

Tablo 13. PEG 600 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + stirenin polimerizasyonusonucunda elde edilen değerler.

Deney No	Deney Kodu	Zaman (saat)	Madde Miktarı	ln [M] ₀ [M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI M _W /M _n	Verim %
1	PE6P1	4	0,2746	0,3596	22192	37085	1,45	30
2	PE6P 2	8	0,3076	0,4130	26814	38821	1,45	34
3	PE6P 3	12	0,3225	0,4382	30165	39493	1,44	36
4	PE6P ₄	16	0,4731	0,7349	32251	40777	1,42	52
5	PE6P 7	28	0,5356	0,8899	36100	41925	1,43	59

Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 6,16 \ge 10^{-4} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur. k sabitin küçük çıkmasının sebebi reaksiyon zamanı uzun tutulmasından kaynaklanmaktadır.

Grafik 31. PEG-600 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln[M]o/ [M] – Zaman grafiği

Grafik 32. PEG-600 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

3.14. (A7, A8, A9– P7, P8, P9) Reaksiyon Mekanizması

3.14.1. Başlama basamağı

Reaksiyonda başlatıcı olarak azobisizobütironitril kullanarak radikalik aktif merkez oluşturulur. Başlama basamağındaki elde edilecek radikalik uç bütün reaksiyon boyunca monomer eklenmesiyle aktif kalacaktır. Reaksiyonun radikal kaynağı bu basamakta oluşur. Monomer eklenerek makro RAFT ajanı radikali oluşur.

Şekil 89. Azobisizobütironitril başlatıcısının bozunması

Şekil 90. Siyanopropil radikalin stiren eklemesi

3.14.2. Büyüme - Fragmantasyon Yolu ile Zincir Transferi

RAFT ajanı ya da zincir transfer ajanı olarak bilinen bu kimyasallar tiyokarboniltiyo bileşikleridir ve yapılarında iki farklı fonksiyonel grup bulundururlar. Şekil 2'de -Z ve - R olarak gösterilen bu iki fonksiyonel grup farklı işleve sahiptir. -Z grubunun işlevi radikal grupların tiyokarbonil (C=S) bağına kolayca bağlanmasını sağlamaktır burada Z grubu olarak kullanılan bileşik triblok kopolimer ksantat grubudur. Benzoil grubu ayrılarak radikalik uç oluşturur. Polimerizasyonun ilk basamağında tiyokarboniltiyo [RSC(Z)=S'(1)] büyüyen radikalin ilave edilmesi ve takip eden işlemler ara ürün radikal R• ve bir polimerik tiyokarboniltiyo bileşiği oluşur.

Şekil 91. PCL-PEG-PCL Makro RAFT Ajanı üzerinde tersinir zincir transferi

3.14.3. Tekrar Başlama

Reaksiyon sonunda açığa çıkan ayrılma grubu (-R•) ortamda bulunan stiren monomerinden biriyle tepkimeye girerek ayrı bir aktif polimer zincirinin oluşmasını sağlar. Bu basamakta elde edilen aktif zincir büyüme-fragmantasyon ve dengelenme basamaklarına kendi başına maruz kalacaktır. Bu olayın yeni radikal (R•) ile monomer eklenmesi reaksiyonu ile (R-PS•) oluşur

Şekil 92. Ayrılan R grubun stiren eklenerek yeni reaksiyonun başlatılması

3.14.4. Zincir Dengelenmesi

Büyümekte olan aktif makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• tiyokarbonil bileşikleri tarafından yakalanması, tersinir bir reaksiyonla polimerizasyonunun en temel basamağı olan dengelenmeyi oluşturur. Böylece geleneksel radikal polimerizasyonda görülen zincir sonlanma basamağı bu sistemde görülmez. Aktif büyüyen makro RAFT ajanın radikal grubu ve R-PS• ile hızlı denge ve baskın polimerik tiyokarboniltiyo bileşiklerin etkisi ile tüm zincirlerin büyümesi için eşit olanak sağlar ve dar moleküler ağırlık dağılımına polimerlerin üretimini mümkün kılar.

Şekil 93. Oluşan makro radikal polimer zincirlerinin dengelenmesi

3.14.5. Sonlanma

RAFT' da sonlanma yoktur ancak dışarıdan etki ile sonlanma olur. RAFT polimerizasyonun sonlanma adımı, radikal derişiminin azalması ile bastırılır. Belirli saat aralıklarıyla reaksiyon durduruldu. Dolayısıyla aktif büyüyen zincirler ile stiren monomer ayrılmış oldu. Sonlanma basamağında PS-PCL-PEG-PCL-PS den oluşan blok kopolimer elde edilmiştir.

PS-PCL-PEG-PCL-PS

Şekil 94. PS-PCL-PEG-PCL-PS Sonlanma basamağı

3.15. (A8– P8) PEG 1000 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi

Sentezlenen A8 kodlu PEG 1000 ve e-kaprolakton ile halka açılma polimerizasyonu sonucu elde edilen diblok kopolimer kullanılarak, diblok makro RAFT ajanı sentezlenmiştir. RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir.

Tablo 14. PEG 1000 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + stirenin polimerizasyonu sonucunda elde edilen değerler.

Deney No	Deney Kodu	Zaman (saat)	Madde Miktarı	ln [M]₀[M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI Mw/Ma	Verim %
1	PE10P 3	12	0,1523	0,1833	16595	29612	1,40	17
2	PE10P 6	24	0,3058	0,4100	27440	30745	1,41	34
3	PE10P 7	28	0,3175	0,4297	28434	34543	1,43	35
4	PE10P 8	32	0,3216	0,4367	29080	36108	1,44	36
5	PE10P 9	36	0,3707	0,5238	35624	37400	1,43	42

A8 ajanı kullanılarak P8 kodlu seri PS-PCI-PEG-PCI-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI -M_n-Zaman Grafiği, grafikleri çizilmiştir. P8 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 90—94'de verilmiştir. RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir.

Grafik 33. PEG 1000 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi ve stirenin polimerizasyonun M_n –PDI- Zaman grafiği

Grafik 33'e göre P8 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrollü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğunu gögöstermiştir. RAFT polimerizasyonu ile elde edilen 1.35 ile 1.40 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

Grafik 34. PEG 1000 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği

Grafik 35. PEG-1000 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln[M]o/ [M] – Zaman grafiği

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A8, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 48'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P8, Ek şekil 46'da görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 4,1 ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 47'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 35 ppm'de çözücü ve 28-29 ppm'de –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 170 ppm'de C=O grupları 175 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 107'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P8 polimerine ait Tg = 29 °C değeri Tm= 241 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

Grafik 36. PEG-1000 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

3.16. (A9– P9) PEG 1500 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi

Sentezlenen A9 kodlu PEG 1500 ve e-kaprolakton ile halka açılma polimerizasyonu sonucu elde edilen diblok kopolimer kullanılarak, diblok makro RAFT ajanı sentezlenmiştir. RAFT ajanı kullanılarak stiren polimerleştirilmiştir. Reaksiyon kinetiği birinci dereceden olup hız sabiti $k = 7,33 \times 10^{-4} \text{s}^{-1}$ olarak bulunmuştur. *k* sabitinin küçük çıkmasının sebebi reaksiyon zamanın uzun tutulmasıdır.

A9 ajanı kullanılarak P9 kodlu seri PS-PCI-PEG-PCI-PS blok kopolimerleri elde edilmiştir. Sayı ve kodlarına göre GPC analizleri yapılmıştır. Bütün polimerizasyon verileri için GPC analizlerinden elde edilen sonuçlara göre çizilen PDI -M_n-Zaman Grafiği, grafikleri çizilmiştir. P9 kodlu blok kopolimer GPC sonuçları Ek şekil 95—99'da verilmiştir.

Deney No	Deney Kodu	Zaman (saat)	Madde Miktarı	ln [M]₀[M]	M _{Teorik} (gr/mol)	M _{GPC} (gr/mol)	PDI Mw/Mn	Verim %
1	PE15P ₁	4	0,2196	0,2765	25980	29652	1,4	24
2	PE15P 2	8	0,2920	0,3875	30422	33884	1,46	32
3	PE15P 3	12	0,3757	0,5333	33368	34383	1,48	41
4	PE15P ₄	16	0,4251	0,6305	34587	35748	1,46	47
5	PE15P 5	20	0,4376	0,6566	34426	36552	1,44	48

Tablo 15. PEG 1500 PCL Ksantat RAFT Ajanı Sentezi + Stirenin polimerizasyonu

 sonucunda elde edilen değerler.

RAFT polimerizasyonunda istenilen kontrolün tam sağlanması Mn-zaman grafiğinin lineer olarak artmasıdır. Polimerizasyon süresince monomer tüketimiyle doğru orantılı olarak moleküler ağırlık artar. Aynı zamanda RAFT polimerizasyonun kontrolü gereği polidispersitenin sabit değerlere sahip olması istenir.

Grafik 37. PEG 1500 PCL Ksantat makro RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu M_n – PDI- Zaman grafiği

Grafik 38. PEG 1500 PCL Ksantat RAFT ajanı ve stiren polimerizasyonu $M_{n,teo}$ ve M_{GPC} -Zaman grafiği

Grafik 37'e göre P8 polimerinin reaksiyon boyunca aynı değerler civarında seyrettiği görülmektedir. Bu sonuç bize kontrollü RAFT polimerizasyonları ile elde edilen polimerlerin molekül ağırlığı dağılımının oldukça dar olduğunu göstermiştir. RAFT polimerizasyonu ile elde edilen 1.35 ile 1.40 arasında değişen PDI değerleri oldukça başarılıdır.

¹**H-NMR Spektroskopisi:** A9, kodlu RAFT ajanın, Ek şekil 51'de görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de –CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

P9, blok kopolimere ait Ek şekil 49'da görülen ¹H-NMR spektrumlarında 1-2 ppm de – CH₂ protonları, 2,5 ppm'de benzen halkasına bağlı –CH₃ protonları 3.6-5, ppm'de görülen –CH protonları, 7.5-8 ppm'de görülen aromatik yapıya ait –CH protonları görülmektedir.

Grafik 39. PEG 1500 PCL Ksantat makro RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun ln [M]_o / [M] – Zaman grafiği

Grafik 40. PEG-1500 PCL Ksantat RAFT ajanı + stirenin polimerizasyonun Monomer Dönüşüm – Zaman grafiği

¹³C-NMR Spektroskopisi: ¹³C-NMR (CDCI₃): RAFT ajanlarının, Ek şekil 50'de görülen ¹³C-NMR spektrumlarında 35 ppm'de çözücü ve 28-29 ppm'de –CH₂ grupları, 75 ppm'de -OCH grupları 130 ppm'de aromatik halkadaki –CH grupları, 170 ppm'de C=O grupları 170 ppm'de C=S gruplarına ait pikler görülmektedir.

DSC Analizi: Ek şekil 108'de görülen DSC incelendiğinde faz geçişleri görülmektedir. P9 polimerine ait Tg = 29 °C değeri Tm= 239 °C değerleri şeklinde hesaplanmıştır.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu tez çalışmasında kontrollü radikal polimerizasyonları arasında eşsiz bir konuma sahip RAFT polimerizasyonu çalışılmıştır. RAFT polimerizasyonunda kullanılmak üzere 8 çeşit ksantat makro RAFT/MADIX ajanı ve ditiyokarbomat RAFT ajanı sentezlenmiştir. RAFT ajanlarının kontrollü radikal polimerizasyonuna katkısı, moleküler mimarinin oluşturulmasında önemlidir. Sentezlenen makro RAFT/MADIX ajanlarından ilk dört tanesi makro azo başlatıcı karaktere sahiptir. Bu ajanlar MAI-RAFT olarak kodlanmıştır. Sentezlenen azo başlatıcılı sisteme sahip RAFT ajanı olduklarından polimerizasyonda başka bir başlatıcıya ihtiyaç duyulmadan reaksiyonu başlatabilmektedir. Ancak diğer RAFT ajanlarının kullanımında azobisizobütironitril bileşiği kullanılmıştır. Stiren monomerinin polimerleşmesinde kullanılan RAFT ajanları ile başarılı bir polimerleşme gerçekleşmiştir. Ayrıca önemli amaçlarımızdan birisi blok kopolimer elde etme hedefimize ulaşılmıştır. Blok kopolimer sentezi tekniklerinden makro RAFT ajanını birinci blok olarak kullanma ve ikinci bir polimerizasyon ile diğer bloğun sentezi geçekleştirilmiştir. Ayrıca P7, P8 ve P9 polimerlerinde kullanılan makro RAFT ajanı halka açılma polimerizasyonu (ROP) tekniği kullanılarak blok kopolimer ve bu bi RAFT polimerizasyonu ile birleştirilmesi sonucu blok kopolimerler elde edilmiştir. PS-PCL-PEG-PCL-PS şeklindeki kopolimerler literatürde vardır ancak sentez metodu ve yeni tip Makro RAFT ajanı kullanımı ile çeşitlilik kazanmıştır. Diblok RAFT ajanlarının kullanımı ile gerçekleşen kontrollü radikal polimerizasyonları ve zincir sonu fonksiyonelliğe sahip blok kopolimerler polidispersitesi düşük olarak sentezlenmiştir. Monodispers dağılımı (PDI) değerinin 1 olduğu göz önüne alınırsa, RAFT polimerizasyonu ile elde edilen polimerlerin 1.21 ile 1.46 arasında değişen PDI değerleri deneysel çalışmalarımızın oldukça başarılı olduğunu göstermektedir. Bu oranlar kontrollü radikal polimerizasyonda moleküler ağırlık dağılımının tek tipe yakın olduğunu göstermektedir.

Ksantat RAFT/MADIX Ajanı kullanılarak yapılan deneylerde molekül ağırlığının zamanla doğrusal olarak değiştiğinin gözlemlenmesi bize RAFT ajanının polimerizasyonu kontrol ettiğini göstermektedir. RAFT polimerizasyonlarının kinetik takipleri zamana göre monomer dönüşüm oranı grafiğe alınmıştır. ln[M_o]/[M] oranın

zamana göre lineer bir doğru göstermesi polimerizasyonun kontrollü olduğunu gösterir. Reaksiyon kinetiğinin birinci dereceden olduğu tespit edilmiştir.

Hemen hemen sentezlenen bütün RAFT ajanları ile yapılan polimerizasyonlarda kısmen de olsa polimerizasyonun kontrolü gerçekleşmiştir. Bu çalışmamızda farklı ksantat grubu ihtiva eden bileşimlerinin RAFT polimerizasyonunda kullanılabilirliği incelendi ve RAFT ajanlarının spektroskopik karakterizasyonları gerçekleştirildi. Ancak RAFT ajanı / monomer / başlatıcı oranı değiştirilmek sureti ile daha iyi bir kontrol aralığı yakalanabilir. Karakterizasyon kolaylığı nedeniyle stiren monomeri tercih edildi. Farklı monomer tercihleri kontrolü kolaylaştırabilir.

Polimerik malzemelerin üretimi günden güne artmaktadır. Ancak kullanım alanları faklı özellikteki malzeme kalitesi ve mimarisi talep etmektedir. Polimerik malzemenin kontrolü fiziksel ve kimyasal özelliklerinin iyileştirilmesi gerekir. Blok kopolimer üretiminde temel amaç endüstri kullanımına uygun özellikteki malzemeyi hazırlamaktır. Elde edilen polimerik ürünler başta otomobil sanayi, günlük kullanım malzemeleri, uzay araçlarına, oyuncaklardan PVC kullanımlarına, çok yumuşağından çok sert malzemeye kadar pek çok ürünün yapımında polimerler kullanılmaktadır. Plastik malzemelerin sıcaklık dayanımları ve kullanım sıcaklığına göre hazırlanması gerekir. Polimer ürünlerinin camsı geçiş sıcaklıklarının iyi ayarlanması gerekir. Mühendislik plastikleri, elastomerler, yapıştırıcılar, köpükler ve pek çok ambalaj malzemesinin temel maddesi polimerlerdir. Bu kadar geniş kullanım alanı bulan stiren polimerinin özelliklerinin iyileştirilmesi ile daha kaliteli malzeme üretilebilir. Ayrıca PEG grubu ihtiva etmesi farklı alanlarda biyobozunur türü özelliklerine dayalı kullanımı değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

- [1]. Cakmak,İ., "Preparation of multiphase block copolymers by redox polymerization process, 4' Polymerization of methyl methacrylate by the redox system Mn(lll)-poly (ethylene glycol) with azo groups", Die Angewandte Makromolekulare Chemie, 224 49-54, (1995)
- [2]. Hazer, B., Cakmak, İ., Küçükyavuz, S., Nugay T., "Synthesis of block copolymers via anion-to-radical transformation", Eur.Polym.J. 28, 1295-1297, (1992)
- [3]. Nozari, S., Tauer, K., Imroz Ali A. M., "RAFT Agent Concentration in Polymer Particles during Emulsion Polymerization", Macromolecules, 38, 10449–10454, (2005)
- [4]. Wang, X., Luo, Y., Li, B., Zhu, S., "Ab Initio Batch Emulsion RAFT Polymerization of Styrene by Mediated Poly(acrylic acid-b-styrene) Trithiocarbonate", Macromolecules, 42, 6414–6421 (2009)
- [5]. Jeon, H. J., Go, D. H., Choi, S., Kim, K. M., Lee, J. Y., Choo, D. J., Yoo, H., Kim, J. M., Kim, J., "Synthesis of poly(ethylene oxide)-based thermoresponsive block copolymers by RAFT radical polymerization and their uses for preparation of gold nanoparticles", Colloids and Surfaces A: Physicochem. Eng. Aspects, 317, 496–503 (2008)
- [6]. Xue, X., Zhu, J., Zhang, Z., Cheng, Z., Tu, Y., Zhu, X., "Synthesis and characterization of azobenzene-functionalized poly(styrene)-b-poly(vinyl acetate) via the combination of RAFT and "click" chemistry", Polymer, 51, 3083-3090, (2010)
- [7]. Öztürk, T., Atalar, M. N., Göktaş, M., and Hazer, B., "One-Step Synthesis of Block-Graft Copolymers via Simultaneous Reversible-Addition Fragmentation Chain Transfer and Ring-Opening Polymerization Using a Novel Macroinitiator" J. Polym. Sci., Part A: Polym. Chem. 51, 2651–2659 (2013).
- [8]. Guinaudeau, O. C., Sandeau, A. Mazières, S. D., Thi, N. Viviane Le Drogo, "Facile Access to Poly(N-vinylpyrrolidone)-Based Double Hydrophilic Block Copolymers by Aqueous Ambient RAFT/MADIX Polymerization" Aymeric Macromolecules, 47, 41–50, (20149)

- [9]. Jana S., Parthiban A., "Cyclic-Amine-Based Dithiocarbamate Chain Transfer Agents for the RAFT Polymerization of Less Activated Monomers", Macromol. Chem. Phys. 212, 790–798 (2011)
- [10]. Hermanson K. D., Liu S., Kaler E. W., "Kinetic Modeling of Controlled Living Microemulsion Polymerizations That Use Reversible Addition–Fragmentation Chain Transfer", Journal of Polymer Science: Part A: Polymer Chemistry, 44, 6055–6070 (2006)
- [11]. Yildiz, U., Hazer, B., and Tauer, K., "Tailoring polymer architectures with macromonomer azoinitiators", Polym. Chem., 3, 1107–1118 (2012)
- [12]. Gregory, A., Stenzel, M. H., "Complex polymer architectures via RAFT polymerization: From fundamental process to extending the scope using click chemistry and nature's building blocks", Progress in Polymer Science, 37 38– 105, (2012)
- [13]. Keddie, D. J., Moad, G., Rizzardo, E., Thang, S. H., "RAFT Agent Design and Synthesis", Macromolecules, 45, 5321–5342, (2012)
- [14]. Li, J., Zhang, Z., Zhu, X., Zhu, J., Chenge, Z., "Nitroxide-mediated polymerization of styrene in the presence of a novel trinitroxide", e-Polymers, no. 145, (2010)
- [15]. Matyjaszewski, K., Xia, J., "Atom transfer radical polymerization", Chem Rev,101, 2921–90. (2001).
- [16]. Ozturk, T., ve I. Cakmak., "Synthesis of Poly(Ethylene Glycol-b-Styrene) Block Copolymers by Reverse Atom Transfer Radical Polymerization," J. Polym. Res., 15, 241-247 (2008).
- [17]. Moad, G., Rizzardo, E., Thang, S. H., "Living Radical Polymerization by the RAFT", Process—A First UpdateAust. J. Chem., 59, 669–692, (2006)
- [18]. Kalaycı, O. A., Cömert, F. B., Hazer, B., Atalay, T., Cavicchi, K. A., Cakmak, M., "Synthesis, characterization, and antibacterial activity of metal nanoparticles embedded into amphiphilic comb-type graft copolymers", Polym. Bull. 65, 215–226, (2010)
- [19]. Kang, H. U., Yu, Y. C., Shin, S. J., Kim, J., Youk, J. H., "One-Pot Synthesis of Poly(N-vinylpyrrolidone)-b-poly(ε-caprolactone) Block Copolymers Using a Dual Initiator for RAFT Polymerization and ROP", Macromolecules, 46, 1291–1295, (2013)

- [20]. Tong, Y. Y., Dong, Y. Q., Du, F. S., Li, Z. C., "Synthesis of Well-Defined Poly(vinyl acetate)-b-Polystyrene by Combination of ATRP and RAFT Polymerization", Macromolecules, 41, 7339–7346, (2008)
- [21]. Li, Y., Benicewicz, B. C., "Functionalization of Silica Nanoparticles via the Combination of Surface-Initiated RAFT Polymerization and Click Reactions", Macromolecules, 41, 7986–7992, (2008)
- [22]. Glaied, O., Delaite, C., Riess, G., "Synthesis of PCL-b-PVAc block copolymers by combination of click chemistry, ROP, and RAFT polymerizations", Polymer Bulletin, 68, 607-621, (2012)
- [23]. Moad, G., Rizzardo, E., Thang, S. H., "Living Radical Polymerization by the RAFT" Process – A Second Update, Aust. J. Chem., 62, 1402–1472, (2009)
- [24]. Smulders W. W., Jones C. W., and Schork F. J. "Synthesis of Block Copolymers Using RAFT Miniemulsion Polymerization in a Train of CSTRs", Macromolecules 37, 9345-9354 (2004)
- [25]. Mayadunne, R. T. A., Rizzardo, E., Chiefari, J., Chong, Y. K., Moad, G., Thang, S. H., "Living Radical Polymerization with Reversible Addition–Fragmentation Chain Transfer (RAFT Polymerization) Using Dithiocarbamates as Chain Transfer Agents", Macromolecules, 32, 6977–6980, (1999)
- [26]. Zhang, C., Zhou, Y., Liu, Q., Li, S., Perrier, S., Zhao, Y., "Facile Synthesis of Hyperbranched and Star-Shaped Polymers by RAFT Polymerization Based on a Polymerizable Trithiocarbonate", Macromolecules, 44, 2034–2049, (2011)
- [27]. Jaramillo-Soto G., Garcı'a-Mora'n P. R., Enrı'quez-Medrano F. J., Maldonado-Textle H., Albores-Velasco M. E., Guerrero-Santos R., Vivaldo-Lima E., "Effect of stabilizer concentration and controller structure and composition on polymerization rate and molecular weight development in RAFT polymerization of styrene in supercritical carbon dioxide", Polymer 50 5024–5030 (2009)
- [28]. Grande C. D., Tria M. C., Jiang G., Ponnapati R., Park Y., Zuluaga F., Advincula R., "Grafting of polymers from electrodeposited macro-RAFT initiators on conducting surfaces", Reactive & Functional Polymers 71, 938–942 (2011)
- [29]. Chaduc, I., Lansalot, M., D'Agosto, F., Charleux, B., "RAFT Polymerization of Methacrylic Acid in Water", Macromolecules, 45, 1241–1247, (2012)

- [30]. Fröhlich M. G., Nardai M. M., Förster N., Vana P., Zifferer G., "Shielding effects in polymerepolymer reactions, 3. Z-RAFT star polymerization under various solvent conditions", Polymer 51,5122-5134 (2010)
- [31]. X., Huang, Sevimli, S. I., Bulmus, V., "pH-labile sheddable block copolymers by RAFT polymerization: Synthesis and potential use as siRNA conjugates", European Polymer Journal, 49, 2895-2905, (2013)
- [32]. Duong, T. H., Bressy, C., Margaillan, A., "Well-defined diblock copolymers of poly(tert-butyldimethylsilyl methacrylate) and poly(dimethylsiloxane) synthesized by RAFT polymerization", Polymer, 55, 39-47, (2014)
- [33]. Jin Y.Z., Hahn Y. B., Nahm K. S., Lee Y.S., "Preparation of stable polyurethanepolystyrene copolymer emulsions via RAFT polymerization process", Polymer 46, 11294–11300, (2005)
- [34]. Ozturk, T., ve B. Hazer., "Synthesis and Characterization of a Novel Macromonomer Initiator for Reversible Addition Fragmentation Chain Transfer (RAFT). Evaluation of the Polymerization Kinetics and Gelation Behaviors," J. Macromol. Sci. Part A, 47, 265–272 (2010).
- [35]. Prescott, S. W., Ballard, M. J., Rizzardo, E., Gilbert, R. G., "Successful Use of RAFT Techniques in Seeded Emulsion Polymerization of Styrene: Living Character, RAFT Agent Transport, and Rate of Polymerization", Macromolecules, 35, 5417–5425, (2002)
- [36]. Moad G., Chong Y.K., Postma A., Rizzardo E., Thang S. H. "Advances in RAFT polymerization: the synthesis of polymers with defined end-groups", Polymer 46 8458–8468 (2005)
- [37]. Feldermann, A., Stenzel, M. H., Davis, T. P., Vana, P., Kowollik, C. B., "Facile Access to Chain Length Dependent Termination Rate Coefficients via Reversible Addition–Fragmentation Chain Transfer (RAFT) Polymerization: Influence of the RAFT Agent Structure", Macromolecules, 37, 2404–2410, (2004)
- [38]. Öztürk, T., M. Göktaş ve B. Hazer., "One-Step Synthesis of Triarm Block Copolymers via Simultaneous Reversible-Addition Fragmentation Chain Transfer and Ring-Opening Polymerization", *Journal of Applied Polymer Science*, 117, 1638–1645 (2010).

- [39]. Li C., Han J., Ryu C. Y. and Benicewicz B. C., "A Versatile Method To Prepare RAFT Agent Anchored Substrates and the Preparation of PMMA Grafted Nanoparticles", Macromolecules, 39, 3175-3183 (2006)
- [40]. Ozturk, T., Savaskan Yılmaz, S., and B. Hazer., "Synthesis of a New Macroperoxy Initiator with Methyl Methacrylate and T-Butyl Peroxy Ester by Atom Transfer Radical Polymerization and Copolymerization withConventional Vinyl Monomers", Journal of Macromolecular Science, Part A: Pure and Applied Chemistry 45, 811– 820, (2008)
- [41]. Junkers, T., Theis, A., Buback, M., Davis, T. P., Stenzel, M. H., Vana, P., Kowollik, C. B., "Chain Length Dependent Termination in Butyl Acrylate Free-Radical Polymerization Studied via Stationary and Pulsed Laser Initiated RAFT Polymerization", Macromolecules, 38, 9497–9508, (2005)
- [42]. Moad, G., Solomon, D. H., "8 Azo and Peroxy Initiators" Comprehensive Polymer Science and Supplements, 3, 97-121, (1989)
- [43] Chanda, M., "Advanced Polymer Chemistry A Problem Solving Guide", Marcel Dekker, Inc, ISBN: 0-8247-0257-3, 410-460, (2000)
- [44]. Taşdelen M. A., Durmaz Y. Y., Karagöz B., Bıçak N., Yağcı Y., "A New Photoiniferter/RAFT Agent for Ambient Temperature Rapid and Well-Controlled Radical Polymerization", Journal of Polymer Science: Part A: Polymer Chemistry, 46, 3387–3395 (2008)
- [45]. Goto, A., Sato, K., Tsujii, Y., Fukuda, T., Moad, G., Rizzardo, E., Thang, S. H., "Mechanism and Kinetics of RAFT-Based Living Radical Polymerizations of Styrene and Methyl Methacrylate", Macromolecules, 34,402-408, (2001)
- [46]. Zhou Y. n, Guan C.-m., Luo Z.-h., "Kinetic modeling of two-step RAFT process for the production of novel fluorosilicone triblock copolymers", European Polymer Journal 46, 2164–2173 (2010)
- [47]. Keddie, D. J., Sanchez, C. G., Moad, G., Mulder, R. J., Rizzardo, E., Thang, S. H., "Chain Transfer Kinetics of Acid/Base Switchable N-Aryl-N-Pyridyl Dithiocarbamate RAFT Agents in Methyl Acrylate, N-Vinylcarbazole and Vinyl Acetate Polymerization", Macromolecules, 45, 4205–4215, (2012)

- [48]. Rieger, J., Stoffelbach, F., Bui, C., Alaimo, D., Jérôme, C., Charleux, B., "Amphiphilic Poly(ethylene oxide) Macromolecular RAFT Agent as a Stabilizer and Control Agent in ab Initio Batch Emulsion Polymerization", Macromolecules, 41, 4065–4068, (2008)
- [49]. Houillot, L., Bui, C., Save, M., Charleux, B., Farcet, C., Moire, C., Raust, J. A., Rodriguez, I., "Synthesis of Well-Defined Polyacrylate Particle Dispersions in Organic Medium Using Simultaneous RAFT Polymerization and Self-Assembly of Block Copolymers. A Strong Influence of the Selected Thiocarbonylthio Chain Transfer Agent", Macromolecules, 40, 6500–6509, (2007)
- [50]. Keleş, E., Hazer, B., Cömert, F. B., "Synthesis of antibacterial amphiphilic elastomer based on polystyrene-block-polyisoprene-block-polystyrene via thiol-ene addition" Materials Science and Engineering C 33,1061–1066, (2013)
- [51]. Deng C.,Rong G., Tian H., Tang Z., Chen X., Jing X., "Synthesis and characterization of poly (ethyleneglycol) -b- poly (L-lactide) -b- poly (L-glutamicacid) triblockcopolymer", Polymer 46, 653–659,(2005)
- [52]. Wang W., Ling Q.D. Lin M.J., Chen Q.H., "A study of a block copolymer synthesized by RAFT polymerization containing carbazole groups and a europium complex", Materials Science-Poland", 28, 4, (2010)
- [53]. Sogabe, A., Flores, J. D., McCormick C. L., "Reversible Addition-Fragmentation Chain Transfer (RAFT) Polymerization in an Inverse Microemulsion: Partitioning of Chain Transfer Agent (CTA) and Its Effects on Polymer Molecular Weight", Macromolecules, 43, 6599–6607, (2010)
- [54] Hazer, B., "Synthesis Of Styrene Tetrahydrofuran Branched Block Copolymers", Eur. Polym. J., 27, 9, 975-978, (1991)
- [55]. Konkolewicz, D., Hawkett, B. S., Weale, A. G., Perrier, S., "RAFT Polymerization Kinetics: Combination of Apparently Conflicting Models", Macromolecules, 41, 6400–6412, (2008)
- [56] Odian G., "Principles of Polymerization", ISBN 0-471-27400-3, Printed in the United States of America, 2004

- [57]. Dong, Z., Fu, Z., Shi, Y., Yang, W., "Synthesis and characterization of Q-PEO-b-PVBC and Q-PEO-b-(PVBC-grad-PS) combined RAFT polymerization and postpolymerization quaternization", Journal of Polymer Research, 19, 9953, 2012
- [58] Mayadunne, R. T. A., Jeffery, J., Moad, G., Rizzardo, E., "Living Free Radical Polymerization with Reversible Addition–Fragmentation Chain Transfer (RAFT Polymerization): Approaches to Star Polymers", Macromolecules, 36, 1505–1513, (2003)
- [59]. Hemp, S. T., Smith, A. E., Bunyard, W. C., Rubinstein, M. H., Long, T. E., "RAFT Polymerization of Temperature- and Salt-Responsive Block Copolymers as Reversible Hydrogels", Polymer, In Press, (2014)
- [60]. Boschmann, D., Vana, P., "Z-RAFT Star Polymerizations of Acrylates: Star Coupling via Intermolecular Chain Transfer to Polymer", Macromolecules, 40, 2683–2693, (2007)
- [61]. Zhao, Y., Perrier, S., "Synthesis of Well-Defined Homopolymer and Diblock Copolymer Grafted onto Silica Particles by Z-Supported RAFT Polymerization", Macromolecules, 39, 8603–8608, (2006)
- [62]. Báez J. E.,Richa A. M., "Synthesis and characterization of poly(ε-caprolactone) and copolyesters by catalysis with molybdenum compounds: polymers with acidfunctional a symmetric telechelic architecture", Polymer, 46, 12118–12129, (2005)
- [63]. Báez J. E., Fernández A. M., Aguilar R. L., Richa A. M., "A novel route to a, utelechelicpoly(3-caprolactone) diols, precursors of biodegradable polyurethanes, using catalysis by decamolybdateanion", Polymer, 47, 8420-8429, (2006)
- [64]. Ebeling, B., Eggers, M., Vana, P., "Ideal Molecular Weight Distributions of Multiblock Copolymers Prepared via RAFT Polymerization, Macromolecules", 43, 10283–10290, (2010)
- [65]. Thomas, D. B., Convertine, A. J., Myrick, L. J., Scales, C. W., Smith, A. E., Lowe, A. B., Vasilieva, Y. A., Ayres, N., McCormick, C. L., "Kinetics and Molecular Weight Control of the Polymerization of Acrylamide via RAFT", Macromolecules, 37, 8941–8950, (2004)

- [66]. Moad, G., Bicciocchi, E., Chen, M., Chiefari, J., Sanchez, C. G., Haeussler, M., Houshyar, S., Keddie, D., Rizzardo, E., Thang, S. H., Tsanaktsidis, J., "Some Recent Developments in RAFT Polymerization", Progress in Controlled Radical Polymerization: Mechanisms and Techniques, 16, 243-258, (2012)
- [67]. Ma'Radzi, A. H., Sugihara, S., Miura, S., Konegawa, N., Maeda, Y., "Synthesis of thermoresponsive block and graft copolymers via the combination of living cationic polymerization and RAFT polymerization using a vinyl ether-type RAFT agent", Polymer, 55, 1920-1930, (2014)
- [68]. Theis, A., Davis, T. P., Stenzel, M. H., Kowollik, C. B., "Probing the reaction kinetics of vinyl acetate free radical polymerization via living free radical polymerization (MADIX)", Polymer 47 999–1010, (2006)
- [69]. Bernard, J., Favier, A., Davis, T. P., Kowollik, C. B., Stenzel, M. H., "Synthesis of poly(vinyl alcohol) combs via MADIX/RAFT polymerization", Polymer, 47, 1073– 1080, (2006)
- [70]. Fortunatti, C., Sarmoria, C., Brandolin, A., Asteasuain, M., "Prediction of the full molecular weight distribution in RAFT polymerization using probability generating functions", Computers & Chemical Engineering, In Press, (2014)
- [71]. Krivorotova, T., Jonikaite-Svegzdiene, J., Radzevicius, P., Makuska, R., "Synthesis by RAFT polymerization and properties of anionic cylindrical molecular brushes bearing poly(acrylic acid) side chains", Reactive and Functional Polymers, 76, 32-40, (2014)
- [72]. Roy, D., Sumerlin, B. S., "Block copolymerization of vinyl ester monomers via RAFT/MADIX under microwave irradiation", Polymer, 52, 3038-3045, (2011)
- [73]. Pelet, J. M., Putnam, D., "High Molecular Weight Poly(methacrylic acid) with Narrow Polydispersity by RAFT Polymerization", Macromolecules, 42, 1494–1499, (2009)
- [74] Kowollik, C. B., "Handbook of RAFT Polymerization" WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. ISBN978-3-527-31924-4, 189-423, (2008)
- [75]. Beijaa, M., Marty, J. D., Destarac, M., "RAFT/MADIX polymers for the preparation of polymer/inorganic nanohybrids", Progress in Polymer Science, 36, 845–886, (2011)
- [76]. Ramesh, K., Mishra, A. K., Patel, V. K., Vishwakarma, N. K., Biswas, C. S., Paira, T. K., Mandal, T. K., Maiti, P., Misra, N., Ray, B., "Synthesis of well-defined amphiphilic poly(D,L-lactide)-bpoly(N-vinylpyrrolidone) block copolymers using ROP and xanthate-mediated RAFT polymerization", Polymer, 53, 5743-5753, (2012)
- [77]. Meiser, W., Buback, M., Barth, J., Vana, P., "RAFT/MADIX rate coefficients measured via time-resolved EPR spectroscopy after pulse laser initiation", Polymer, 51, 5977-5982, (2010)
- [78]. Tastet, D., Save, M., Charrier, F., Charrier, B., Ledeuil, J. B., Dupin, J. C., Billon, L., "Functional biohybrid materials synthesized via surface-initiated MADIX/RAFT polymerization from renewable natural woodfiber: Grafting of polymer as non leaching preservative", Polymer, 52, 606-616, (2011)
- [79]. Smith, A. E., Xu, X., McCormick, C. L., "Stimuli-responsive amphiphilic (co)polymers via RAFT polymerization", Progress in Polymer Science, 35, 45–93, (2010)
- [80]. Jiang, B., Zhang, Q. H., Zhan, X. L., Chen, F. Q., "The reversible additionfragmentation chain transfer (RAFT) miniemulsion polymerization of vinyl acetate mediated by xanthate", Chinese Chemical Letters, 20, 733–737, (2009)
- [81]. Mori, H., Ookuma, H., Endo, T., Poly(N-vinylcarbazole) "Star Polymers and Amphiphilic Star Block Copolymers by Xanthate-Mediated Controlled Radical Polymerization", Macromolecules, 41 (19), 6925–6934, (2008)
- [82]. Akiyama, M., Yoshida, K., Mori, H., "Controlled synthesis of vinyl-functionalized homopolymers and block copolymers by RAFT polymerization of vinyl methacrylate", Polymer, 55, 813-823, (2014)
- [83]. Maki, Y., Mori, H., Endo, T., "Xanthate-Mediated Controlled Radical Polymerization of N-Vinylindole Derivatives", Macromolecules, 40 (17), 6119–6130, (2007)
- [84]. Chiefari, J., Rizzardo, E., Davis, T.P., Matyjaszewski, K., "In Handbook of Radical Polymerization", Eds., John Wiley&Sons, Hoboken, NY, 263–300, (2002)
- [85]. Couture, G., Améduri, B., "Kinetics of RAFT homopolymerisation of vinylbenzyl chloride in the presence of xanthate or trithiocarbonate", European Polymer Journal, 48, 1348–1356, (2012)

- [86]. Lowe, A. B., McCormick, C. L., "Reversible addition-fragmentation chain transfer (RAFT) radical polymerization and the synthesis of water-soluble (co)polymers under homogeneous conditions in organic and aqueous media", Prog. Polym. Sci., 32, 283– 351, (2007)
- [87]. Pham, B. T. T., Nguyen, D., Ferguson, C. J., Hawkett, B. S., Serelis, A. K., Such, C. H., "Miniemulsion Polymerization Stabilized by Amphipathic Macro RAFT Agents", Macromolecules, 36, 8907–8909, (2003)
- [88]. Laus, M., Papa, R., and Sparnacci, K., Alberti, A., Benaglia, M., Macciantelli, D., "Controlled Radical Polymerization of Styrene with Phosphoryl- and (Thiophosphoryl)dithioformates as RAFT Agents", Macromolecules, 34, 7269–7275, (2001)
- [89] Nicholas P., Cheremisinoff, Ph. D., Noyes, "Polymer characterization Laboratory Tecniques and Analysis", Publications 8-15, (1996)
- [90] Sperling L.H., "Introduction to physical polymer science", John Wiley & Sons, Inc, 130-135, (2006)
- [91] Cakmak, İ., "Synthesis of epichlorohydrin-methyl methacrylate block copolymers via activated monomer-to-photo initiated free radical mechanism", Macromolecular Reports, A32(SUPPLS. 1&2), 167-173 (1995)
- [92] Kroeze, E., Boer, B., Brinke, G., Hadziioannou., "Synthesis of SAN-PB-SAN Triblock Copolymers via a "Living" Copolymerization with Macro-Photoiniferters", Macromolecules 29, 8599-8605, (1996)
- [93] Cakmak, İ., "Triblock copolymers via macro-iniferters: block copolymers of epichlorhydrin with styrene and methyl Methacrylate", New Polymeric Materials, 5, 159-167 (1998)
- [94] Hazer, B., "Cationic Polymerization Of Tetrahydrofuran Initiated by difunctional initiators. Synthesis of block copolymers", Ew. Potym. J. 26, 1167-1170, (1990)

6. EK ŞEKİLLER

Ek Şekil 1. PEG 600 IR Spektrumu

Ek Şekil 2. PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) IR

Ek Şekil 3. P1-2, PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu Spektrumu

Şekil 4. P1-7, PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1)ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu Spektrumu

Ek Şekil 5. PEG 1000 IR Spektrumu

Ek Şekil 6. PEG 1000 - MAI- RAFT Ajanı (A2) IR Spektrumu

Ek Şekil 7. P2-2, PEG 1000 - MAI- RAFT Ajanı (A2) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 8. P2-7, PEG 1000 - MAI- RAFT Ajanı (A2) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 9. PEG 1500 IR Spektrumu

Ek Şekil 10. PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) IR Spektrumu

Ek Şekil 11. P3-1, PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 12. P3-8, PEG 1500 - MAI- RAFT Ajanı (A3) ve Stiren Polimerizasyonun IR pektrumu

Ek Şekil 13. PEG 3000 IR Spektrumu

Ek Şekil 14. PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A1) IR Spektrumu

Ek Şekil 15. P4-1, PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A4) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 16. P4-6, PEG 3000 - MAI- RAFT Ajanı (A4) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 21. PTHF 1000 IR Spektrumu

Ek Şekil 22. Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) IR Spektrumu

Ek Şekil 23. P5-2 Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı(A5) ve Stiren Polimerizasyonun IR Spektrumu

Ek Şekil 28. PEG 1000 - MAI-RAFT Ajanı (A2) 1H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 31. PEG 1500 - MAI-RAFT Ajanı (A3) 1H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 33. PEG 1500 P3 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer¹H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 34. PEG 3000 - MAI-RAFT Ajanı (A4) 1H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 38. Politetrahidrofuran (PTHF) Makro RAFT Ajanı (A5) ¹³C-NMR Spektrumu

Ek Şekil 39. PTHF 1000 P5 kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer¹H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 40. Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) 1H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 41. Dietanolamin Ditiyokarbomat RAFT Ajanı (A6) ¹³C-NMR Spektrumu

Ek Şekil 42. P6 kodlu PS polimer¹H-NMR Spektrumu

Ek Şekil 47. PEG 1000 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A8) 1C-NMR Spektrumu

Ek Şekil 52. P1-1, PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 53. P1-2, PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 54. P1-7, PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 55. P1-9, PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 56. P1-10, PEG 600 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 57. P2-PEG 1000 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 58. P2-PEG 1000 P5 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 59. P2-PEG 1000 P7 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 60. P2-PEG 1000 P9 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 61. P3-PEG 1500 P1 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 62. P3-PEG 1500 P2 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 63. P3-PEG 1500 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 64. P3-PEG 1500 P7 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 65. P3-PEG 1500 P10 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 66. P4-1, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 67. P4-2, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 68. P4-3, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 69. P4-5, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 70. P4-8, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 71. P4-9, PEG 3000 P4 kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 72. P5-2, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 73. P5-3, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 74. P5-4, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 75 P5-5, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 76. P5-6, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 77. P5-7, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 78. P5-8, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 79. P5-9, PTHF 1000 P5 Kodlu PS-PTHF-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 80. P6-1, Dietanol amin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 81. P6-2, Dietanol amin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı

	Dist Name	Elution Volume (ml)	Retention Time (min)	Adjusted RT (min)	Mn	Mw	MP	Mz	Mz+1	Mz/Mw
1		7,550	7,550	7,550	40462	57598		75214	88621	1,305836

Ek Şekil 82. P6-4, Dietanol amin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 83. P6-5, Dietanolamin P6 kodlu PS polimerGPC kromatoğramı

Ek Şekil 84. P6-7, Dietanolamin P6 kodlu PS polimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 85. P7-1, PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 86. P7-2, PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 87. P7-3, PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

	Dist Name	Elution Volume (ml)	Retention Time (min)	Adjusted RT (min)	Mn	Mw	MP	Mz	Mz+1	Mz/Mw
1		7,417	7,417	7,417	40777	58111		75859	89237	1,305407

Ek Şekil 88. P7-4, PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 89. P7-7, PEG -600- PCLP7 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 90. P8-3, PEG -1000- PCL P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 91. P8-6, PEG -1000- PCL P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 92. P8-7, PEG -1000- PCL P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 93. P8-8, PEG -1000- PCL P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 94. P8-9, PEG -1000- PCL P8 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 95. P9-1, PEG -1500- PCLP9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 96. P9-2, PEG -1500- PCLP9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 97. P9-3, PEG -1500- PCLP9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 98. P9-4, PEG -1500- PCLP9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 99. P9-5, PEG -1500- PCL P9 kodlu PS-PCL-PEG-PCL-PS blok kopolimer GPC kromatoğramı

Ek Şekil 100. PEG 600 (P1) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC Analizi

Ek Şekil 102. PEG 1500 (P3) kodlu PS-PEG-PS blok kopolimer DSC Analizi

Ek Şekil 105. Dietanolamin (P6) kodlu PS polimer DSC Analizi

INÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORATUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr									
ELEMENTEL ANALIZ İSTEK FORMU									
Analiz İsteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Örnek Tanıma Kodu									
Adres – Tel : Kafkas Ú GSM: 0541 718 14 26	I.	P6A							
Analizi istenen elementler :C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C ₈₀ H ₁₃₄ O ₃₂ S ₄ N ₂ Nem çekiciliği :									
(%) C	(%) H	(%) N	(%) S (%) O						
Teorik %54,48	%7,6	%1,59	%7	,2	%29,06	Üniversite			
Analiz Sonuçları 56.89	7.298	0.580	580 U.478 Endüstri						
Analiz Ücretini ödeyer Adı, Soyadı, Ünvanı : Adres – Tel. : GSM: 0541 718 14 26	hin Prof.Dr. Isn Kafkas Üni	nail ÇAKI iv. Fen-Ed	y a t Fak.	Analiz ücretinin yatırılacağı hesap No: T.C. Ziraat Bankası İnönü Ünv. Şubesi Hesap no: TR 8800 0100 1490 40323297-5005					
KURUM TARAFINDAN DOLDURULACAK									
LABORATUVAR	GELIS T	ARİHİ		BITIS	TARİHİ		ANAL IZ TUTARI		
and with				11.					
Analizi vapanın imzas	<u> 77-72.</u> :	2013		Labora	<u>(2 237)</u> atuvar Müd	/ ürünü	in imzası :		
	$\rightarrow$				A.	Ē.	$\langle \rangle$		
L				<u></u>			lki nüsha doldurunuz		
 Analiz sonunda geri istenilen numunelerin analiz yapıldıktan sonra en geç 1 ay içinde alınması gerekmektedir. Zehirli ve sağlığa zararlı numuneler analiz istek formunda belirtilmelidir. Kağıt paket veya aluminyum folyo içinde getirilecek numuneler kabul edilmeyecektir. 									

Ek Şekil 109. PEG 600 - MAI- RAFT Ajanı (A1) Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORATUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr										
ELEMENTEL ANALIZ İSTEK FORMU										
Analiz İsteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Örnek Tanıma Kodu										
Adres – Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. P10A GSM: 0541 718 14 26										
Analizi istene	en elemer	ntler : C,H	1,0,S,N							
Örneğin kapa	alı formüli	ü : C11	ieH20eO5	-SAN	2					
Nem çekiciliği										
Toorik	(%) C	(%) H	H (%) N (		6) S	(%) O				
Değerler	7004	700,00	700,01	765	7631,32		Universite			
Analiz Sonuçları	54.31	7.863	1.207	1.3	162		Endüstri			
Analiz Ücreti Adı, Soyadı, Adres – Tel. GSM: 0541 7 İmza	ni ödeyer Ünvanı : ? 18 14 26	nin Prof.Dr. Isn Kafkas Üni	nail ÇAKI v. Fen-Ed	rat Fak	. Kim. Böl.	Anali hesa T.C. Ünv. Hesa TR 8 4032	z ücretinin yatırılacağı p No: Ziraat Bankası İnönü Şubesi ap no: 800 0100 1490 3297-5005			
KURUM TARAFINDAN DOLDURULACAK										
LABORATU KAYIT NO.	VAR	GELİŞ T	ARİHİ		BİTİŞ TARİHİ			ANALİZ TUTARI		
40/ 1165		19.12	23/3		14 13 3.512					
Analizi yapanın imzası :						Laboratuvar Müdürünün imzası :				
1 vent								+		
 Analiz sonunda geri istenilen numunelerin analiz yapıldıktan sonra en geç 1 ay içinde alınması gerekmektetir. Zehirli ve sağlığa zararlı numuneler analiz istek formunda belirtilmelidir. Kağıt paket veya aluminyum folyo içinde getirilecek numuneler kabul edilmeyecektir. Element analiz ücretlerini web adresimizden öğrenebilirsiniz.(www.inonu.edu.tr/mal) 										

Ek Şekil 110. PEG 1000 - MAI-RAFT Ajanı (A2) Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORATUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr										
	EL	EMEN	TEL A	NALİ	z is	STEK F	OR	MU		
Analiz İsteye	en Kişi / Kı	uruluş : Pro	of.Dr. İsma	ail ÇAKI	MAK		Örne	ek Tanıma Kodu		
Adres – Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. P15A GSM: 0541 718 14 26										
Analizi istenen elementler :C,H,O,S,N										
Ornegin kapali formulu : C ₁₆₀ H ₂₉₄ O ₇₂ S ₄ N ₂ Nem çekiciliği :										
(%) C (%) H (%) N (%) S (%) O										
Teorik Değerler	%54,51	%8,34 %0,79 %3,6 %32,7						Üniversite		
Analiz Sonuçları	54.54	8.072	0859	üstri						
Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26 Imza Ada Structure State Structure Struc								iz ücretinin yatırılacağı ıp No: Ziraat Bankası İnönü Şubesi ap no: 1800 0100 1490 13297-5005		
		KURUM	TARAFI	NDAN	DOL	DURUL	ACAK	(		
LABORATU KAYIT NO.	JVAR	GELİŞ T	ARİHİ	ві	BİTİŞ TARİHİ			ANALİZ TUTARI		
800/ 1166	4	19.12	2-17		19.	12. 73	11			
Analizi yapa	nın imzas	:,		La	bora	tuvar Müd	ürünü	in imzası :		
	- 9	Ð	_			, vi	γ			

III.CKUÇUI

Analiz sonunda geri istenilen numunelerin analiz yapıldıktan sonra en geç 1 ay içinde a
Zehirli ve sağlığa zararlı numuneler analiz istek formunda belirtilmelidir.
Kağıt paket veya aluminyum folyo içinde getirilecek numuneler kabul edilmeyecektir.

Ek Şekil 111. PEG 1500 - MAI-RAFT Ajanı (A3) Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

ELEMENTEL ANALÍZ ÍSTEK FORMU Analiz Ísteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Örnek Tanıma Kodu Adres - Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. Örnek Tanıma Kodu GSM: 0541 718 14 26 P30A Analizi istenen elementler : C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C ₂₉₆ H ₅₆₆ O ₁₄ OS ₄ N ₂ Nem çekiciliği : <ul> Manalizi İstenen elementler : C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C₂₉₆H₅₆₆O₁₄OS₄N₂ Nem çekiciliği : Manalizi İstenen elementler : C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C₂₉₆H₅₆₆O₁₄OS₄N₂ Nem çekiciliği : Maliz Üstenen elementler : C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C₂₉₆H₅₆₆O₁₄OS₄N₂ Nem çekiciliği : Maliz Üstenen elementler : C,H,O,S,N Öniversite Endüstri Maliz Üstenen elementler : C,H,O,S,N Öniversite Endüstri Analiz Üstenen elementler : C,H,O,S,N Nem çekiciliği : <l< th=""><th colspan="8">İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORATUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr</th></l<>	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORATUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr										
Analiz İsteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAKÖrnek Tanıma KoduAdres - Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26P30AAnalizi istenen elementler : C,H,O,S,NP30AÖrneğin kapalı formülü : C $_{296}H_{566}O_{14}0S_4N_2$ P30ANem çekiciliği ::(%) C(%) H	ELEMENTEL ANALIZ İSTEK FORMU										
Adres - Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26P30AAnalizi istenen elementler : C,H,O,S,NÖrneğin kapalı formülü : $C_{296}H_{566}O_{14}OS_4N_2$ Nem çekiciliği :(%) C (%) H (%) N (%) S (%) OTeorik %54,53 %8,69 %0,43 %1,97 34,39Değerler Analiz Sonuçları 54.70 8.467 0.454 0.341 Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Adres - Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26ImzaAnaliz Ücretini ödeyenin R 8800 0100 1490	Analiz İsteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Örnek Tanıma Kodu										
Analizi istenen elementler: C,H,O,S,NÖrneğin kapalı formülü: $C_{296}H_{566}O_{14}OS_4N_2$ Nem çekiciliği: $(\%)$ C $(\%)$ H $(\%)$ NTeorik $\%54,53$ $\%8,69$ Değerler $\%64,73$ $\%1,97$ AnalizSonuçları $54,70$ Sonuçları $54,70$ 8.467 O.454 0.341 EndüstriAnalizÜcretini ödeyeninAdı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAKAraliz ücretinin yatırılacağı hesap No:Araliz GSM: 0541 718 14 26ImzaImza	Adres Tel : GSM: 0541 7	Jniv. Fen-E	Kim. Bö	I.	P30A						
(%) C (%) H (%) N (%) S (%) O Teorik %54,53 %8,69 %0,43 %1,97 34,39 Üniversite Değerler Analiz Sonuçları 54.70 8.467 0.454 0.341 Endüstri Analiz Sonuçları 54.70 8.467 0.454 0.341 Endüstri Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Analiz ücretinin yatırılacağı hesap No: Analiz ücretinin yatırılacağı GSM: 0541 718 14 26 T18 14 26 Ünv. Şubesi Hesap no: Imza TR 8800 0100 1490 TR 8800 0100 1490	Analizi istenen elementler : C,H,O,S,N Örneğin kapalı formülü : C ₂₉₆ H ₅₆₆ O ₁₄ 0S ₄ N ₂ Nem çekiciliği :										
Teorik %54,53 %8,69 %0,43 %1,97 34,39 Üniversite Değerler Analiz Endüstri Endüstri Analiz 54,70 5,467 0,454 0,341 Endüstri Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Analiz ücretinin yatırılacağı hesap No: Analiz ücretinin yatırılacağı hesap No: GSM: 0541 718 14 26 Imza Imza Imza Imza Imza		(%) C	(%) H	(%) N	(%	%) S	(%) O				
Değerler Endüstri Analiz Sonuçları S4.10 S467 0.454 0.341 Endüstri Analiz Ücretini ödeyenin Analiz Analiz ücretinin yatırılacağı Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Analiz ücretinin yatırılacağı Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. T.C. Ziraat Bankası İnönü GSM: 0541 718 14 26 Hesap no: TR 8800 0100 1490	Teorik	%54,53	%8,69	%0,43	%1	1,97 34,39		Üniversite			
Analiz S4.10 S467 0.454 Endüstri Analiz Ücretini ödeyenin Analiz Analiz ücretinin yatırılacağı Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Analiz ücretinin yatırılacağı Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. T.C. Ziraat Bankası İnönü GSM: 0541 718 14 26 Hesap no: TR 8800 0100 1490	Değerler										
Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26 Unv. Şubesi Hesap no: TR 8800 0100 1490	Analız Sonuçları	54.10	8.467	0,454	0,	.341 Endüstri					
40323297-5005	Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26 İmza							Analiz ücretinin yatırılacağı hesap No: T.C. Ziraat Bankası İnönü Ünv. Şubesi Hesap no: TR 8800 0100 1490 40323297-5005			
KURUM TARAFINDAN DOLDURULACAK											
LABORATUVAR	LABORATU	/AR		!!							
KAYIT NO. GELIŞ TARIHI BITIŞ TARIHI ANALIZ TUTARI	KAYIT NO.	KAYIT NO. GELİŞ TARİHİ				BITIŞ	TARIHI		ANALIZ TUTARI		
500/ 1164 14.12 7017 19.12 7017	500/ 1164	,	14.12	7017		19.11	12. 2017				
Analizi yapanın imzası : Laboratuvar Müdürünün imzası :	Analizi yapan	ın imzas				Labora	atuvar Müd	ürünü	n imzası :		
- Uh)						1	"Ulr'	)			
 Analiz sonunda geri istenilen numunelerin analiz yapıldıktan sonra en geç l ay içinde alınması gerekmektedi. Zehirli ve sağlığa zararlı numuneler analiz istek formunda belirtilmelidir. Kağıt paket veva aluminyum folyo içinde getirilecek numuneler kabul edilmevecektir. 											

Ek Şekil 112 PEG 3000 - MAI-RAFT Ajanı (A4) Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL VE TEKNOLOJİ MERKEZ ARAŞTIRMA LABORA'TUVARI İnönü Üniversitesi, Kampüs 44280 MALATYA Tel: (0.422) 377 49 50 Faks: (0.422) 3410319 http://ibtam.inonu.edu.tr									
ELEMENTEL ANALIZ İSTEK FORMU									
Analiz İsteyen Kişi / Kuruluş : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Örnek Tanıma Kodu								k Tanıma Kodu	
Adres – Tel : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. Böl. GSM: 0541 718 14 26						l.	PEPA		
Analizi istenen elementler : C,H,O,S Örneğin kapalı formülü : C ₈₀ H ₁₂₆ O ₂₈ S ₂ Nem çekiciliği :									
- "	(%) C	(%) H	(%) N	(9	%) S	(%) O			
Değerler	%57,76	%7,58	-	%1	,7	%26,95	Ünive	ersite	
Analiz Sonuçları	62.19 3.805 - 0.737 Endüstri							istri	
Analiz Ücretini ödeyenin Adı, Soyadı, Ünvanı : Prof.Dr. İsmail ÇAKMAK Adres – Tel. : Kafkas Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kim. I GSM: 0541 718 14 26						. Kim. Böl.	Anali hesa T.C. Ünv. Hesa TR 8 4032	z ücretinin yatırılacağı p No: Ziraat Bankası İnönü Şubesi ap no: 800 0100 1490 3297-5005	
KURUM TARAFINDAN DOLDURULACAK									
LABORATU KAYIT NO.	LABORATUVAR KAYIT NO. GELİŞ TARİHİ BİTİŞ T			TARİHİ		ANALİZ TUTARI			
500/ 116	4	19. 12	201	1	14	17,10	17		
Analizi yapar	nın imzas	1:			Labor	atuvar Müd	lürünü	n imzası :	
nilivit									
 Analiz sonunda geri istenilen numunelerin analiz yapıldıktan sonra en geç 1 ay içinde alınması gerekmetedir. Zehirli ve sağlığa zararlı numuneler analiz istek formunda belirtilmetidir. Kağıt paket veya aluminyum folyo içinde geririlecek numuneler kabui edilmeyecektir. 									

Ek Şekil 113. PEG 600 -PCL Ksantat diblok makro RAFT Ajanı(A7) Ajanının Elementel Analiz Sonuçları

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı :	Ümit YILDIKO
Doğum Yeri :	Kars
Doğum Tarihi :	24.12.1978
Medeni Hali :	Evli
Yabancı Dili :	İngilizce (KPDS 57)

Egitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lise :	Kars Cumhuriyet Lisesi	1992-1995
Lisans :	Erciyes Üniversitesi Fen Edebiyat	Fakültesi Kimya Bölümü
	1995-1999	
Yüksek Lisans:	Kafkas Üniversitesi, Fen Bilimleri	Enstitüsü Kimya Anabilim
	Dalı, Anorganik Kimya	2004-2007
Doktora:	Kafkas Üniversitesi, Fen Bilimleri	Enstitüsü Kimya Anabilim
	Dalı, Fizikokimya	2009 -2014

<u>Çalıstığı Kurum/Kurumlar ve Yıl:</u>

Gülhayran Köyü İlköğretim Okul	u Müdürü	1999-2003
Merkez Başkaya İlköğretim Okulu	u Müdürü	2003-2005
Kars Anadolu İmam Hatip Lisesi	Müdür Yrd.	2005-2013
Kars Anadolu İmam Hatip Lisesi	Müdür Başyrd.	2012-
Kars Anadolu İmam Hatip Lisesi	Uzman öğretmenlik	2012-

Yayınları (SCI ve diger):

- Synthesis of new phthalocyanines substituted with four 1H-benzoimidazol-2-ylsulfanyl and 2-(1H-benzo[d]imidazol- 2-ylthioetoxy) groups, Journal of Porphyrins and Phthalocyanines J. Porphyrins Phthalocyanines 2006; 10: 117-121, M. Salih AĞIRTAŞ, Ümit YILDIKO ve Ayfer YILAN
- Synthesis of new phthalocyanines substituted with four benzo[d]thiazol-2-ylthio groups, Journal of Coordination Chemistry Vol. 61, No. 17, 10 September 2008, 2781–2786 M. Salih AĞIRTAŞ, Ümit YILDIKO

3. Study of Solution Polymerization of Styrene In the Presence of Poly(ethylene glycol)-RAFT Agents Possesssing Benzoyl Xanthate Derivatives, BARIS KARTAL, UMIT YILDIKO, SONER OZTURK, AHMET C. ATA and ISMAIL CAKMAK* Journal of Macromolecular Science, Article in press

<u>Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitabında basılan bildiriler :</u>

- Azo Başlatıcı ve Ksantat Grubu İhtiva Eden RAFT Ajanlarının Sentezi Ve Kontrollü Radikal Polimerizayonunda Kullanımı, IV. Fiziksel Kimya Kongresi, Pamukkale Üniversitesi, Denizi 2014, s 77 Ümit YILDIKO, Soner ÖZTÜRK ve İsmail ÇAKMAK
- 2. Polietilen Glikol (PEG) Esaslı Benzoil Türevi Ksantat Grubu İhtiva Eden Makro Raft Ajanları İle Kontrollü Blok Kopolimerlerin Sentezi, IV. Fiziksel Kimya Kongresi, Pamukkale Üniversitesi, Denizi 2014, s 78 Ümit YILDIKO, Barış KARTAL, Soner ÖZTÜRK ve İsmail ÇAKMAK
- 3. Polivinil Alkol (PVA) Esaslı Benzoil Türevi Ksantat Grubu İhtiva Eden Graft Makro Raft Ajanları İle Kontrollü Graft Kopolimerlerin Sentezi, IV. Fiziksel Kimya Kongresi, Pamukkale Üniversitesi, Denizi 2014, s 79 Ümit YILDIKO, Ahmet Çağrı ATA, Soner ÖZTÜRK ve İsmail ÇAKMAK